1. UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENE POVRŠINA

Članak 6.

Određivanje namjene površina temelji se na prikladnosti prostora za pretežne ili karakteristične i isključive namjene kao i na utvrđivanju dinamičnih djelovanja i učinaka funkcija u prostoru (prometni sustavi, sustav središnjih naselja i razvojnih središta, gravitacije, poticaji razvoju i revitalizaciji područja i djelatnosti, općoj zaštiti i uređenju prostora i sl.).

Utvrđivanje namjene površina, polazi od:

- vrijednosti pojedinih područja (prirodnih i kulturno povijesnih)
- zatečenog stanja korištenja prostora;
- prostorno-funkcionalnih cjelina (gradskog naselja, prigradskih naselja i izdvojenih naseljskih cjelina).

Članak 7.

Prostornim planom uređenja Grada Sinja određeno je slijedeće korištenje i namjena površina:

I Razvoj i uređenje površina naselja

- cjelina izgrađenog i neizgrađenog dijela naselja (mješovita namjena – pretežito stanovanje);
- športsko-rekreacijska namjena - hipodrom R2;
- športsko-rekreacijska namjena - ostali rekreacijski centri R3;
- arheološka zona Čitluk (oznaka);
- ugostiteljsko turistička namjena – hotel T1;

II Razvoj i uređenje površina izvan naselja

- gospodarska namjena, pretežito industrijska I1;
- gospodarska namjena, pretežito zanatska I2;
- gospodarska namjena, farme I3;
- gospodarska namjena, pretežito poslovna K;

- eksploatacijska polja E3;

- rekreacija R4;
- rekreacijska namjena - izletište Riz;

- poljoprivredne površine - osobito vrijedno obradivo tlo P1;
- poljoprivredne površine - vrijedno obradivo tlo P2;
- poljoprivredne površine - ostala obradiva tla P3;

- zaštitna šuma, zaštitno zelenilo i pejzažne površine (bez oznake);
- ostale šume i šumsko zemljište (bez oznake)
- ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište (bez oznake);

- vodene površine (plavo)

- posebna namjena (N)
- površine infrastrukturnih sustava (IS)
- groblje (simbol);

- Promet - mreža i objekti za razvoj cestovnog i zračnog prometa

Korištenje i namjena površina iz ovog članka prikazana je u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana, kartografski prikaz broj 1. *Korištenje i namjena površina* u mjerilu 1:25.000.

Članak 8.

Detaljnije razgraničavanje prostora Grada Sinja prema temeljnim obilježjima, namjenama, oblicima korištenja i zaštite, prikazanim u Prostornom planu na kartografskim prikazima u mjerilu 1:25.000 i 1:5.000, određuje se u Generalnom urbanističkom planu Sinja i urbanističkim planovima uređenja.

2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA

2.1. Građevine od važnosti za Državu i Županiju

Članak 9.

Građevine od važnosti za Državu određene posebnim propisom i Prostornim planom Splitsko dalmatinske županije na području Grada Sinja su:

a) Državne prometne građevine s pripadajućim objektima i uređajima

Cestovne građevine

D1 G. P. Macelj (gr. R. Slovenije) – Krapina – Zagreb – Karlovac – Gračac – Knin – Brnaze – Split (D8)
D56 Drniš (D33) – Muć – čvor Klis-grlo (D1) – Grlo (D1)
D60 Brnaze (D1) – Trilj – Cista Provo – Imotski – G. P. Vinjani Donji (gr. BiH)
D 219 Gornji Muć (D56) – Sinj – Obrovac Sinjski – G. P. Bili Brig (gr. BiH)

Cestovni granični prijelazi

Granični cestovni prijelaz II kategorije - Bili Brig (Vaganj).

b) Energetske građevine:

Planirane:
DV 400kV (2 x 220 kV) TS Peruča (KPE Peruča) – RHE Korita
Vjetroelektrane: Bili Brig–Vaganj, Svilaja, Zelovo i Visoka–Zelovo,
Sunčane elektrane: Sinj-Bajagić i Sinj-Obrovac (Gala)

c) **Plinski magistralni sustav:**

Planirani sustav opskrbe prirodnim plinom KPE Peruča (Dugopolje-Peruča)

d) **Elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema :**

Komunikacijska infrastruktura na samostojećim antenskim stupovima.
Sustav motrenja, javljanja i uzbunjivanja

e) **Vodne građevine - Regulacijske i zaštitne građevine**

Građevine na vodotoku od državnog interesa –
- Rijeka Cetina (dužina nasipa 24,21km)

Lateralni kanali i druge građevine za zaštitu od poplava, natapni kanali -
- Desni lateralni kanal Sinjskog polja (dužina nasipa 15,05km)
- Gornji lateralni kanal Sinjskog polja (dužina nasipa 5,20 km

f) Rudno blago

Tupinolomi, kamenolomi, sadrolomi, područja na kojima se vadi pijesak (pjeskokopi), šljunak (šljunčare) i drugo s rudarskim građevinama i rudarskim postrojenjima.

g) Građevine i kompleksi za potrebe obrane

Vojarna Petar Berislavić – privremeno perspektivna

Članak 10.

Građevine od važnosti za Županiju na području Grada Sinja su:

a) Prometne građevine s pripadajućim objektima i uređajima
Cestovne građevine
Županijske ceste
Ž 6082 Siverić (D33) – Vrlika – Ježević – Bajagić - Otok – Grab D220
Ž 6122 D219- Gljev
Ž 6117 D219 – Lučane – Karakašica (D1
Ž 6118 Karakašica (D1) – Čitluk – Jasensko (L67037)
Lokalne ceste
L 67014 Hrvace - Zelovo
L 67018 Matići - Čitluk
L 67033 Radošić - L67041
L 67037 Jasensko - D219
L 67038 Sinj - D. Glavice - D219
L 67039 D219 - Troglav
L 67040 Sinj - Troglav
L 67041 Sinj - Radošić - Kukuzovac
L 67042 Mojanka - Vojnić

Građevine zračnog prometa
Letjelište Sinj
Interventni heliodrom Sinj - planirano

b) Energetske građevine:
Elektroenergetske
Postojeće:
TS 110/35 kV Sinj
DV110 kV HE Peruća-TS Sinj
DV110 kV TS Sinj - TS Meterize (TS Dugopolje)
DV 110 kV HE Peruća - Buško Blato

Planirane:
TS 110/20(10) kV Kukuzovac
TS 110/20(10) kV Sinj 2 (Dalmatinka)
TS 110/x) kV Sinj ISTOK

KS Bmaze
DV 2 x 110 kV TS Sinj - TS Kukuzovac
DV 2 x 110 kV uvod DV 110 kV TS Sinj - TS Meterize u TS Kukuzovac
DV 110 kV HE Đale - TS Kukuzovac
DV 110 kV TS Sinj 2 - TS Otok (ucrtati na karti kao planirani DV umjesto 35 kV)
KB 2 x 110 kV uvod DV 2 x 110 kV TS Sinj - TS Kukuzovac u TS Sinj 2
KB 110 kV TS Sinj - TS Sinj 2

c) Plinski distribucijski sustav : Osnovni elementi planiranog distributivnog sustava
Visokotlačni plinovod MRS Dugopolje – RS Dicmo – RS Kukuzovac – RS Sinj max radnog tlaka 12 bar predtlaka
Redukcijske stanice –RS Kukuzovac i RS Sinj

d) Vodne građevine - građevine za vodoopskrbu:
Grupni vodoopskrbni sustav Sinjske krajine – za područje Grada Sinja se dijeli na
- podsustav Ruda
- podsustav Kosinac
- podsustav Šilovka

e) Vodne građevine - Zahvati voda:
Kosinac Instalirani kapacitet 90 l/s

f) Vodne građevine - građevine sustava odvodnje iznad 10.000 ES
Sustav odvodnje otpadnih voda grada Sinja.

g) Vodne građevine -Regulacijske i zaštitne građevine :
- regulacijske i zaštitne vodne građevine na lokalnim vodama (stalni vodotoci, bujice, odvodni kanali,
retencije i dr.),
- građevine za obranu od poplava na lokalnim vodama i
- građevine za zaštitu od erozija i bujica koje poboljšavaju postojeći režim voda područja Županije
(ustave, brane, stepenice, pregrade, izgrađene kinete, zidovi i dr.).

h) Vodne građevine - Građevine za melioracijsku odvodnju
Melioracijski sustav Sinjskog polja uz uvažavanje kriterija biološke raznolikosti :
- glavni odvodni kanal Sinjskog polja u dužini oko 10,20 km s ispusnom ustavom na kraju,
- detaljna kanalska mreža,
- putna mreža s većim brojem mostova na kanalima,

i) Vodne građevine - Sustav navodnjavanja :
Sustav navodnjavanja Sinjskog polja

j) Građevine za gospodarenje s otpadom :
- Pretovarne stanice sa reciklažnim dvorištima iz sustava gospodarenja otpadom.

k) Slobodne carinske zone
Postojeće:
- Sinj - Kukuzovac, Trnovača, Dalmatinka, IPK“

Članak 11.

Prilikom utvrđivanja trasa planiranih državnih i županijskih cesta potrebno je:
- gradnjom ne zauzimati područja zaštićenih ili evidentiranih spomenika i spomeničkih cjelina i arheoloških zona,
- gradnjom ne zauzimati poljoprivredne površine
- riješiti odvodnju oborinskih voda zbog poroznosti krškog područja i zaštite izvorišta pitke vode
- u slučaju prolaska državne/brze ceste kroz naselje oblikovati cestu kao gradsku, što znači obvezno predviđati nogostup odgovarajuće širine, javne rasvjete, oblikovati podzide, cestovne objekte, stepeništa i sl.).

Širine koridora/minimalnog poprečnog presjeka državnih cesta određene su u grafičkom dijelu elaborata Prostornog plana, kartografski prikaz broj 2.1. *Promet* u mjerilu 1:25000. Moguća su manja odstupanja od planirane trase koridora radi boljeg prilagođavanja trase ceste terenskim uvjetima. Lokacijska dozvola se utvrđuje na temelju stručne podloge za gradnju nove dionice ili rekonstrukcije postojećih dionica državnih cesta.

Sve zahvate na terenu koji nastaju gradnjom ili rekonstrukcijom ceste (npr. usjeci i nasipi) potrebno je sanirati radi očuvanja krajobraza. Usjeke je potrebno izvesti u odgovarajućoj širini i uz primjenu mjera zaštite od odronjavanja kamenja i zemlje po kolniku ceste.

Članak 12.

Prilikom izrade stručne podloge za gradnju građevina od interesa za Državu potrebno je osigurati mjere zaštite okoliša i zaštite prirode.

2.2. Građevinska područja naselja

Članak 13.

Građevinska područja naselja su površine mješovite (prevladavajuće) namjene u kojima prevladava stambena izgradnja (primarna namjena), te svi sadržaji naselja koji prate stanovanje (sekundarna namjena): javni i društveni, gospodarski (proizvodni, poslovni, ugostiteljsko turistički), športsko-rekreacijski, kao i prometne, zelene površine te komunalni objekti i uređaji.

Građevinska područja iz stavka 1. ovog članka sastoje se od izgrađenog i neizgrađenog dijela a ucrtana su grafičkom dijelu Prostornog plana, kartografski prikaz broj 4. "Građevinska područja naselja" u mjerilu 1:5000.

Zone javnog zelenila i parkova trebaju se čuvati od bilo kakve izgradnje uz uređenje šetnica i odmorišta, uz mogućnost postavljanja spomeničkih obilježja i skulptura.

Članak 14.

Planom su određeni izdvojeni dijelovi građevinskog područja naselja označeni kao planinska gospodarstva.

Unutar navedenih područja moguća je rekonstrukcija postojećih i gradnja novih građevina u funkciji stanovanja i turizma, poštivajući lokalne tradicije gradnje (stočarski stanovi, poljoprivredna proizvodnja, obrt, turizam).

Građevine se mogu graditi, rekonstruirati, dograđivati i interpolirati u skladu s odredbama za niske građevine u pretežito izgrađenom građevinskom području naselja.

Planinska gospodarstva prikazana su na kartografskim prikazima br. 4. „Građevinska područja naselja"; 4.8. Bajagić, 4.9.Obrovac Sinjski, i 4.10. Gljev u mj. 1.5000.

Članak 15.

Formiranje građevne čestice unutar građevinskog područja je obvezno za svaku građevinu, površine i oblika koji omogućava njeno racionalno korištenje, te gradnju sukladno ovim odredbama.

Članak 16.

Građevinsko područje naselja dijeli se na izgrađeni i neizgrađeni dio. Unutar neizgrađenog dijela građevinskog područja određen je neuređeni dio što je prikazano na kartografskim prikazima 4. Građevinska područja naselja.

Urbanistički plan uređenja donosi se obvezno za neuređene dijelove građevinskog područja naselja. Do donošenja urbanističkog plana uređenja na navedenim područjima ne može se izdati akt za građenje nove građevine.

Članak 17.

Zemljište nužno za redovitu uporabu građevine za koju nije utvrđena građevna čestica utvrđuje se na temelju odredbi ovog Plana na način da su zadovoljene udaljenosti od granica građevne čestice propisane Planom, posebnih propisa, odnosno u skladu s pravilima struke, vodeći računa da se građevna čestica utvrdi tako da oblikom i veličinom omogućava redovitu uporabu građevine.

U zemljište za redovnu upotrebu građevine ne mogu biti uključene javne prometne površine.

Članak 18.

Minimalna udaljenost građevnog pravca od regulacijskog pravca iznosi 5,0 m.

Iznimno u slučaju da je čestica omeđena s najmanje 3 strane prometnicama, omogućava se gradnja niskih građevina na udaljenosti od najmanje 3,0m, ukoliko je ispoštovana udaljenost od 5,0m od barem jednog regulacijskog pravca (prema prometnici višeg ranga).

Iznimno, udaljenost iz stavka 1. ovog članka može biti i manja u slučaju interpolacije građevine između postojećih građevina koje su smještene na manjoj udaljenosti na način da se građevni pravac interpolirane građevine uskladi sa građevnim pravcem građevine koji je više udaljen od regulacijske linije.

Prilikom rekonstrukcije postojećih građevina, dograđeni dio (dogradnja, nadgradnja) može zadržati postojeći građevni pravac.

Članak 19.

Na građevnim česticama moguće je uređenje otvorenih bazena s pripadajućim pomoćnim prostorijama (strojarnica, instalacijska etaža i sl.).

Površina otvorenih bazena većih od 100m2 s pripadajućim pomoćnim prostorijama (strojarnica, instalacijska etaža i sl.) koje se izvode u terenu (podrum) obračunavaju se u koeficijent izgrađenosti građevne čestice.

Bazeni s pripadajućim pomoćnim prostorijama (strojarnica, instalacijska etaža i sl.) moraju biti udaljeni najmanje 3,0 m od granice građevne čestice, min. 5,0m od regulacijskog pravca uz DC, ŽC, LC odnosno min. 3,0m od regulacijskog pravca uz lokalnu nerazvrstanu cestu.

Iznimno bazeni manji od 100m2 koji se grade sukladno Važećem pravilniku o jednostavnim građevinama i radovima moraju biti udaljeni minimalno 1m od granice građevne čestice

Članak 20.

Čestice zemljišta čija veličina i oblik ne omogućavaju izgradnju građevina a koje nemaju direktan pristup sa javne površine tretiraju se kao zelene površine.

Članak 21.

Prilikom gradnje građevine obvezno je očuvanje prirodne konfiguracije terena građevne čestice na način da se iskopi izvode samo radi gradnje podruma i temelja a kosi teren uređuje kaskadno ili ostavlja u prirodnom ili zatečenom nagibu. Visina potpornih zidova ne smije preći 1,5 m.

Izgradnja ograda pojedinačnih građevinskih čestica treba biti sukladna tradicionalnom načinu građenja. Ograde se mogu izvoditi do 1,5 m visine u kombinaciji kamena, betona i metala ili ograde od punog zelenila, također to mogu biti kameni ili žbukani ogradni zidovi. Ograde se do pune visine ne mogu izvoditi isključivo od betona. Nisu dozvoljene montažne ograde od armiranog (prefabriciranog) betona.

Ukoliko se ograda izvodi na međi građevne čestice na kojoj je izveden (ili planiran) potporni zid tada visina potpornog zida može biti maksimalno 2,5 m, a ogradu izvesti u kombinaciji metala sa živicom. Nije dozvoljena gradnja ograda koje bi ograničile vidljivost na nepreglednim križanjima.

Najmanje 30% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređena zelena površina.

Između ceste (ulice) i kuće preporučuje se uređenje predvrtova.

Teren oko građevine, potporni zidovi, terase i slično moraju se izvesti da se ne promijeni prirodno oticanje vode na štetu susjednog zemljišta i susjednih građevina.

Članak 22.

Podrum može imati veću površinu od površine nadzemne građevine i može zauzeti najviše 70% površine građevne čestice samo ako se izvodi kao potpuno ukopani dio građevine.

Podrum može biti smješten na manjoj udaljenosti od granice građevne čestice od one koja je određena Prostornim planom za nadzemni dio građevine, ali ne manje od 1,0 m. U tom slučaju, podrum mora biti izveden ispod razine terena a površina terena nad podrumom izvan površine nadzemne građevine mora biti uređena kao parkiralište, terase i/ili uređene zelene površine (travnjaci, nisko zelenilo, umjetno oblikovani humci, zelene ograde i sl.).

Građevine mogu imati jednu ili više podrumskih etaža

Članak 23.

Krov može biti kosi, ravni ili kombinacija kosog i ravnog. .Ako se građevine izvode s kosim krovom minimalni nagib može iznositi 20^0 a maksimalni nagib 35^0.

Pokrov kosog krova mora biti kupa kanalica, mediteran ili materijal sličnog oblika i karakteristika, odnosno krov može biti pokriven kamenim pločama.

Krov svojom dužom stranom mora biti paralelan s izohipsama terena.

Građevine u proizvodnoj zoni (hale i sl.) mogu se izvoditi s krovovima manjeg nagiba od odredbe iz stavka 1. ovog članka.

Omogućava se ugradnja sunčanih kolektora na svim građevinama osim u zaštićenim dijelovima naselja. Sunčani kolektori mogu se postavljati na krov na način da prate nagib krovnih ploha.

Članak 24.

Ako se izvodi istak vijenca krova građevine onda je on armiranobetonski ili kameni s uklesanim žlijebom na kamenim konzolama ukupno s istakom od 30 cm od ravnine pročelnih zidova građevine. Vijenac je moguće izvesti i kao prepust crijepa. U ovom drugom slučaju vijenac je minimalan.

Horizontalni i vertikalni gabarit objekta, oblikovanje fasada i krovišta te upotrebljeni građevinski materijal, trebaju biti u skladu s krajolikom i načinom građenja na ovom području.

U starim dijelovima naselja s vrijednim arhitektonskim objektima i sklopovima obavezno je korištenje građevinskih materijala karakterističnih za tu sredinu.

Građevine koje se grade kao dvojne ili u nizu moraju s građevinom uz koju su prislonjeni činiti arhitektonsku cjelinu.

Članak 25.

Stambene građevine mogu se graditi i kao montažne tipske proizvodnje koji zadovoljavaju uvjete propisane ovim odredbama, osim u dijelovima naselja ili sklopovima koji su utvrđeni kao kulturno dobro ili su pod posebnom zaštitom.

Na građevnoj čestici na kojoj je smještena stambena građevina može se smjestiti i poslovna građevina. Poslovna građevina može biti i građevina gotove konstrukcije (montažna) samo ukoliko su zadovoljeni uvjeti o građevinskoj bruto površini građevine i koeficijent izgrađenosti građevne čestice.

Kiosci i pokretne naprave na javnim površinama razmještaju se prema Planu rasporeda postavljanja montažnih objekata Grada Sinja.

Članak 26.

Na građevnim česticama je potrebito urediti prostor za kratkotrajno odlaganje kućnog otpada. Mjesto za odlaganje treba biti lako pristupačno s javne prometne površine i treba biti zaklonjeno od izravnoga pogleda s ulice.

Članak 27.

Građevine na građevnim česticama, koje se jednim dijelom naslanjaju na bujice, gradit će se u skladu s vodoprivrednim uvjetima tj. na udaljenosti koja će omogućiti uređenje korita vodotoka i izvedbu inundacije potrebite za najveći protok vode, odnosno na udaljenosti koja će omogućiti pravilan pristup vodotoku.

Zabranjuje se podizanje ograda i potpornih zidova, odnosno izvođenje drugih radova koji bi mogli smanjiti propusnu moć korita, onemogućiti čišćenje i održavanje ili ga ugroziti na neki drugi način. Za bilo kakve intervencije ili zahvate na i u blizini čestica «javnog dobra vode» koje mogu poremetiti vodni režim, mora se dobiti suglasnost nadležnog tijela.

Članak 28.

Stambene i stambeno-poslovne građevine grade se kao niske, srednje i visoke građevine.

Niska građevina u smislu ovih odredbi je građevina stambene ili stambeno poslovne namjene najveće građevinske bruto površine 400 m2. Na građevnoj čestici, uz nisku građevinu mogu se graditi pomoćne građevine. Niska građevina ne može biti manja od 50 m2 građevinske bruto površine, prizemne etaže. Najviše 50% GBP niske građevine može biti gospodarske namjene. Niske stambene i stambeno poslovne građevine mogu se graditi do maksimalne visine Po+P+1+N (Pk) (podrum, prizemlje, jedan kat i nadgrađe ili potkrovlje), odnosno maksimalne visine 9,0 m, a u slučaju gradnje nadgrađa maksimalne visine 10,0 m.

Srednja građevina je građevina stambene ili stambeno poslovne namjene sa najviše četiri stambene jedinice. Najviše 50 % GBP srednje građevine može biti poslovne namjene. Srednje građevine mogu se graditi do maksimalne visine Po+P+2+N (Pk) (podrum, prizemlje, dva kata nadgrađe ili potkrovlje), odnosno do maksimalne visine 12,0 m, a u slučaju gradnje nadgrađa maksimalne visine 13,0 m.

Visoka građevina je građevina stambene ili stambeno poslovne namjene sa više od četiri stambene jedinice. Visoke građevine mogu se graditi do maksimalne visine Po+P+5+K (podrum, prizemlje, pet katova i krov), odnosno do maksimalne visine 19,0 m.

H = visina građevine mjerena od konačno zaravnatog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnjeg kata, odnosno vrha nadozida potkrovlja, čija visina ne može biti veća od 1,2m.

Visoke građevine mogu se graditi samo u okviru obuhvata Generalnog urbanističkog plana Sinja.

Visina građevine mora zadovoljiti oba uvjeta; maksimalnu katnost i visinu u metrima.

Članak 29.

Visoke građevine se mogu graditi samo na području obuhvata Generalnog urbanističkog plana Sinja.

Članak 30.

U slučaju kada se neposredno primjenjuju ove odredbe veličina građevne čestice, intenzitet izgrađenosti građevne čestice za gradnju ili rekonstrukciju niske, srednje i visoke građevine određuje se prema načinu izgradnje kako slijedi:

NAČIN IZGRADNJE	građevna čestica za gradnju niske, srednje i visoke građevine		
	Najmanja površina (m^2)	Minimalna širina (m) građevne čestice	Maksimalni koeficijent izgrađenosti $\mathbf{k}_{ig}$
Izgrađeni dio naselja			

Niska građevina	samostojeće građevine	300		0,4
	dvojne građevine	280		0,4
	skupne građevine	160		0,5
Srednja građevina	samostojeće građevine	400		0,4
	dvojne građevine	350		0,4
Visoka	Samostojeće građevine	800		0,3
Neizgrađeni dio naselja				
Niska građevina	samostojeće građevine	500	16,0	0,3
	dvojne građevine	400	13,0	0,3
	skupne građevine	300	10,0	0,3
Srednja građevina	samostojeće građevine	600	16,0	0,3
	dvojne građevine	400	13,0	0,3
Visoka građevina	Samostojeće građevine	1000	25,0	0,3

Koeficijent iskorištenosti (k_{is}) za gradnju niske građevine može biti najviše 1,0, koeficijent iskorištenosti (k_{is}) za gradnju srednje građevine može biti najviše 1,2 a za gradnju visoke građevine može biti najviše 1,5.

U okviru obuhvata Generalnog urbanističkog plana Sinja mogu se dozvoliti manja odstupanja u odnosu na veličine građevinskih čestica, koeficijente izgrađenosti i koeficijente iskorištenosti postojećih građevina.

Članak 31.

U građevinskom području naselja niske i srednje građevine mogu se graditi na udaljenosti od najmanje 3,0 m od susjedne međe a višestambene građevine na udaljenosti od najmanje H/2 od susjedne međe.

Izuzetno, udaljenost iz prethodnog stavka može biti i manja u izgrađenom dijelu građevinskog područja, ali ne manja od 1,0 m uz uvjet da zadovoljava zahtjevima u pogledu zaštite od požara, te nema otvore s te strane.

Na isti način, kao u prethodnom stavku, moraju biti udaljene od granice susjedne građevne čestice i građevne čestice dvojnih ili skupnih građevina sa svoje jedne ili dvije slobodne strane.

Udaljenost od javno prometne površine je određena u članku 18. ovih odredbi.

Udaljenosti iz ovog članka odnose se i na udaljenost otvorenih dijelova građevine (balkoni, istaci..).

Članak 32.

Članak 32. se briše.

Članak 33.

Moguća je rekonstrukcija ili zamjena postojećih građevina u postojećem gabaritu iako nije zadovoljen uvjet udaljenosti od granica građevnih čestica i susjedne građevine.

Povećanje visine takve građevine mora zadovoljiti uvjete udaljenosti od granice građevne čestice i susjedne građevine.

Najmanja moguća građevinska čestica može sačinjavati i samu osnovu starog

objekta za potrebe rekonstrukcije i zamjene ali uz arhitektonsku ispravnost takve izgradnje.

Članak 34.

Na građevnoj čestici može se graditi samo jedna glavna stambena ili stambeno poslovna građevina i **pomoćne građevine** kao garaže, spremišta, sušare, ljetne kuhinje, radne prostorije, bazeni i sl., koje funkcionalno služe stambenoj građevini i zajedno predstavljaju jednu stambeno-gospodarsku cjelinu. Pomoćne građevine mogu se graditi:

- u gabaritu osnovne građevine;
- kao samostalne građevine na građevnoj čestici.

Pomoćne građevine mogu imati najveću visinu podrum, prizemlje i krov, odnosno najviše 3,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine i najveću površinu od 50 m^2. Mogu se smjestiti na udaljenosti od najmanje 3,0 m od granice građevne čestice i ne mogu se postavljati između glavne građevine i javno prometne površine, osim garaže.

Garaže se u pravilu grade u gabaritu stambene građevine. Izuzetno, u slučaju kosog terena, garaža se može graditi i na granici čestice prema javno prometnoj površini na udaljenosti od najmanje 3,0 m od ruba kolnika ukoliko se takvom izgradnjom ne ugrožava sigurnost prometa i ne presijecaju važni prometni tokovi, ali ne prema državnoj cesti.

Na kosim terenima kod izvedbe garaže na građevnoj čestici koja je na nižoj koti od prometnice, prostor ispod garaže (u nasipu) može se koristiti kao pomoćni prostor (spremišta i sl.). U tom slučaju dopuštena je najveća visina pomoćnog prostora do 3,0 m mjereno od najniže kote uređenog terena uz građevinu..

Površina pomoćne građevine uračunava se u koeficijent izgrađenosti građevne čestice.

Izuzetno, ukoliko se uz niske i srednje građevine grade sušare, na česticama većima od 900m2 njihova maksimalna visina do vijenca može iznositi 6,0 m, a maksimalna tlocrtna površina 100m2

Članak 35.

Izvan obuhvata GUP-a Sinja, uz pojedinačne stambene objekte na istoj građevnoj čestici, mogu se graditi i gospodarski objekti namijenjeni stočarstvu za vlastite potrebe (pčelinjaci, kokošinjci, staje i sl.) uz ispunjavanje sanitarno tehničkih i drugih uvjeta reguliranih posebnim propisima uz zadovoljavanje slijedećih kapaciteta i udaljenosti:

Goveda i konji	Krmače	Ovce i koze	Perad	Udaljenost od susjedne građevne čestice	minimalna veličina građevne čestice
6-19	6-19	15-50	50-500	25 m	1.500 m2

Visina gospodarskih objekata ne može biti veća od visine prizemlja.

Gospodarske građevine za vlastite potrebe kapaciteta manjeg od navedenog u tablici iz ovog članka, moraju biti udaljeni najmanje 10,0 m od granice susjedne građevne čestice, a minimalna građevna čestica mora biti 800 m2.

Gospodarske građevine za osobne potrebe grade se u skladu s odredbama „Odluke o komunalnom redu“ Grada Sinja.

Gospodarske građevine za osobne potrebe ne mogu se graditi u dijelovima naselja koji su utvrđeni kao kulturno dobro ili su pod posebnom zaštitom.

Članak 36.

Kada se na građevnoj čestici uz pojedinačne stambene objekte grade i gospodarski objekti za vlastite potrebe iz prethodnog članka maksimalna izgrađenost iznosi 0,4.

2.3. Gradnja izvan granica građevinskog područja

Članak 37.

Izvan građevinskog područja može se planirati izgradnja:
- građevina infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.),
- rekreacijskih građevina,
- građevina obrane,
- stambenih i gospodarskih građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne i stočarske djelatnosti,

Kriteriji kojima se određuje zahvat u prostoru su:
- građevina mora biti u funkciji korištenja prostora
- građevina mora imati vlastitu vodoopskrbu (cisternom), odvodnju (pročišćavanje otpadnih voda) i energetski sustav (plinski spremnik, električni agregat, ili drugo),
- građevine treba graditi sukladno kriterijima zaštite prostora, vrednovanja krajobraznih vrijednosti i autohtonog graditeljstva,
- zahvat u prostoru ima isti tretman kao građenje.

Članak 38.

Pod stambenim i gospodarskim građevinama podrazumijevaju se građevine koje se za vlastite potrebe, a u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva grade izvan građevinskog područja. Mogućnost izgradnje ovih sadržaja podrazumijeva bavljenje poljoprivredom i stočarstvom kao registriranom osnovnom djelatnošću. Na kartografskom prikazu 1. Korištenje i namjena površina određene su područja za gradnju navedenih građevina.

Na površinama od 1 do 2 ha moguće je građenje gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva prema sljedećim kriterijima :
- građevine mogu imati prizemlje ukupne površine do 200 m2 građevinske bruto površine (najveće visine do 5m) i/ili potpuno ukopani podrum do 400 m2 građevinske bruto površine.
- ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 10m od granice susjedne čestice.

Na površinama od 2 do 20 ha moguće je građenje građevine za potrebe prijavljenog obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i pružanje ugostiteljskih i turističkih usluga u seljačkom domaćinstvu ili samostalne gospodarske građevine u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva prema kriterijima:
- građevine mogu imati najviše prizemlje ukupne površine do 400 m2 građevinske bruto površine (najveće visine do 5m) i/ili potpuno ukopani podrum do 1000 m2 građevinske bruto površine
- ne može se graditi više odvojenih pojedinačnih građevina ukupno odgovarajuće površine.
- odobrenje za građenje građevine za pružanje turističkih usluga može se izdati samo na površinama koje su privedene svrsi i zasađene trajnim nasadima u površini od najmanje 70% ukupne površine obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva i seljačkog domaćinstva za pružanje ugostiteljsko turističke usluge.

Na površinama od 20 ha i više moguće je građenje stambene i gospodarske građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva prema sljedećim kriterijima :
- može se izraditi samo jedan stambeni objekt
- stambeni objekti moraju se graditi kao jedinstvene građevine i ne može se graditi više odvojenih pojedinačnih građevina ukupno odgovarajuće površine.

- stambeni objekti ne mogu se graditi zasebno bez gospodarskih objekata i ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 10m od granice susjedne parcele.
- katnost stambenih objekata može biti najviše podrum, prizemlje, kat i kosi krov (bez nadozida), najveća bruto tlocrtna površina objekta je 200 m2.
- gospodarski objekti (farme, skladišta, spremišta alata i strojeva, hladnjača, prerada i sl.) se grade sukladno broju grla odnosno potrebama tehnološkog procesa

Poljska kućica, kao građevina za vlastite gospodarske potrebe (spremište za alat, strojeve, poljoprivredu opremu i sl.), se gradi na poljoprivrednom zemljištu najmanje površine 2000 m2, a može biti tlocrtne površine najviše 20 m2. Površina poljske kućice ne može se proporcionalno povećavati u odnosu na površinu zemljišta. Katnost ovih objekata je prizemlje i kosi krov i gradi se na zemljištu koje je Planom određeno kao poljoprivredna površina, osim na osobito vrijednom poljoprivrednom zemljištu. Poljske kućice ne mogu imati priključak na komunalnu infrastrukturu. Udaljenost poljskih kućica od ruba susjedne parcele je minimalno 3 metra. Pomoćni objekti druge namjene ne mogu se izgrađivati.

Gospodarske i stambene građevine za vlastite potrebe u funkciji obavljanja djelatnosti poljoprivrede i stočarstva i objekti poljskih kućica iz ovoga članka ne mogu se graditi na prostorima zračne udaljenosti manje od 300 metara od obale vodotokova.

Prilikom ishođenja odobrenja za građenje potrebno je ishoditi posebne uvjete nadležnog konzervatorskog tijela.

Članak 39.

Članak 39. je izbrisan.

Članak 40.

Članak 40. je izbrisan.

Članak 41.

Članak 41. je izbrisan.

Članak 42.

Članak 42. je izbrisan.

Članak 43.

Članak 43. je izbrisan.

Članak 44.

Članak 44. je izbrisan.

Članak 45.

Članak 45. je izbrisan.

Članak 46.

Članak 46. je izbrisan.

Članak 46.

Uz građevinsko područje naselja Bajagić planira se zona rekreacijske namjene, R4, površine cca 2,0ha. U zoni se planira uređenje površina za rekreacijske sadržaje na otvorenom, poletna staza za zmajarstvo, vidikovac za posjetitelje, pješačke staze, odmorišta i sl., uz mogućnost smještaja objekata u funkciji izletišta i objekta za sklanjanje, max. ukupne GBP 120m^2, max. visine 4,0m.

Članak 47.

Planom je određena zona rekreacijske namjene izvan građevinskog područja izletište-R_{iz} uz rječicu Sutina. Dozvoljava se uređenje šetnica, biciklističkih staza, i sl., te postava urbane opreme (klupe, sjenice, koševi za smeće i sl.)

Mjere zaštite prirodnih vrijednosti unutar zone definirane su u članku 118.

Članak 48.

Gradnja novog ***groblja*** vrši se sukladno važećim propisima. Novo groblje se gradi na vlastitoj građevnoj parceli čija se veličina određuje prema potrebama i posebnom programu. Lokaciju novog groblja potrebno je iznaći na području Radošića.

Do groblja se mora osigurati kolna prometnica minimalne širine 5,0 m. U sklopu parcele groblja potrebno je osigurati parkiralište sukladno normativima propisanim ovim odredbama.

Osim grobnih mjesta unutar groblja mogu biti smješteni prizemni prateći sadržaji (kapelica, mrtvačnica, cvjećarnica i sl.). Groblje mora biti ograđeno ogradom.

Lokacijska, odnosno građevna dozvola za rekonstrukciju postojećih groblja može se ishoditi na temelju Prostornog plana.

Za proširenje postojećih groblja iznad 20% i gradnju novog groblja potrebna je izrada detaljnog plana uređenja.

Članak 49.

Prostornim planom određena su slijedeća eksploatacijska polja:

- Karakašica; Slane Stine - sadra - planira se zatvaranje i sanacija
- Glavice: Stipanovića greben – gips - planirano eksploatacijsko polje
- Glavice – arhitektonsko-građevni kamen - planirano eksploatacijsko polje
- Bajagić: Priorice – arhitektonsko-građevni kamen - planirano eksploatacijsko polje
- Lučane - planirana eksploatacijska polja
- Zelovo - eksploatacijsko polje na teritoriju Grada Sinja i Općine Hrvace – planirano proširenje
- Radošić - planirana eksploatacijska polja

Eksploatacijska polja označena su u grafičkom prikazu br. 1. «Korištenje i namjena prostora» i 3.3. «Uvjeti za korištenje,uređenje i zaštitu prostora - Područja posebnih mjera uređenja i zaštite» u mjerilu 1:25000. Unutar pojedine površine može biti jedno ili više eksploatacijskih polja sukladno aktima za građenje.

Eksploatacijska polja koja se nalaze u zonama sanitarne zaštite izvorišta, u kojima je zabranjena površinska i podzemna eksploatacija mineralnih sirovina (prema posebnim propisima), potrebno je provesti detaljnije vodoistražne radove – mikrozoniranje u postupku određivanja novih eksploatacijskih polja i daljnje ekploatacije postojećih. Mikrozoniranjem je potrebno dokazati bitno drugačije značajke od onih na temelju kojih je utvrđena zona sanitarne zaštite, u protivnom treba pristupiti postupku sanacije i zatvaranja eksploatacijskog polja.

Određuje se obveza tehničke sanacije i biološke rekultivacije djelova eksploatacijskih polja na kojima je završena eksploatacija inertnim materijalom iz iskopa ili oporabljenim građevinskim otpadom, uz uvjet zaštite voda, a sukladno rudarskoj dokumentaciji uz potvrdu geomehaničke stabilnosti deponiranog materijala, kako bi se tijekom eksploatacije omogućilo njihovo saniranje. Sanacijom je potrebno područje eksploatacije ozeleniti autohtonom vegetacijom te u oklopiti u okolni pejzaž.

Sanacija ovisno o tipu eksploatacije i vrsti mineralne sirovine koja se eksploatira mora biti

sastavni dio odobrenja za eksploataciju. Kamenolomi i skladišta eksplozivnih materijala potrebnih za miniranje moraju biti smješteni na sigurnoj udaljenosti od naselja i infrastrukturnih koridora. Određuje se obvezna sanacija istražnog prostora.

U cilju ishođenja lokacijske dozvole za planirana eksploatacijska polja potrebna je procjena utjecaja zahvata na okoliš sukladno posebnim zakonima i propisima..

Postojeće eksploatacijsko polje Slane Stine po završetku eksploatacije (isteku koncesije), potrebno je sanirati u roku od 5 godina sukladno posebnim propisima.

Članak 50.

Građevine infrastrukture (prometne, energetske, komunalne i dr.) grade se sukladno uvjetima propisanim u poglavlju 5. ove Odluke.

Članak 51.

Članak 51. se briše.

Članak 52.

Stambene i gospodarske građevine koje se grade izvan građevinskog područja moraju se graditi na najmanjoj udaljenosti 300 m od vodotoka.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH DJELATNOSTI

Članak 53.

Gospodarske djelatnosti mogu se smještavati:
- unutar površina naselja (mješovita namjena),
- u posebno razgraničenim zonama (u naselju i izvan naselja)

Proizvodna i poslovna namjena

Članak 54.

Unutar površina naselja (mješovita namjena) određuje se uređenje prostora i gradnja građevina proizvodne – pretežito industrijske i zanatske namjene bez nepovoljnih utjecaja na okoliš, poslovne namjene (uslužne, trgovačke, komunalno servisne) te ugostiteljsko turističke namjene.

Građevine iz stavka 1. ovog članka mogu se graditi samo ako svojom veličinom, smještajem u naselju, osiguravanjem potrebnih priključaka na komunalnu i prometnu infrastrukturu omogućuju normalno funkcioniranje planiranog gospodarskog sadržaja bez štetnog utjecaja na okoliš, kao i normalno funkcioniranje života u naselju.

Najmanja veličina građevne čestice za izgradnju novih gospodarskih građevina je 800 m^2 osim za komunalne građevine.

U okviru obuhvata GUP-a Sinja mogu se odrediti područja s manjim odstupanjima u odnosu na veličine građevinskih čestica, koeficijente izgrađenosti i koeficijente iskorištenosti.

Članak 55.

Visina građevina i udaljenost građevine od ruba građevne čestice je određena za proizvodne, poslovne i manje ugostiteljsko turističke građevine (restorani, zabavni sadržaji, pansioni i sl. građevine):
- visina: najviše 10,0 m mjereno od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine;

- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje H/2
- najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m2
- maksimalna izgrađenost građevne čestice može iznositi 0,4, a maksimalni koeficijent iskorištenosti može iznositi 1,0.

Članak 56.

Na području bivše vojarne 'Petar Berislavić', koja se prenamjenjuje u zonu ugostiteljsko-turističke namjene, do privođenja zone planiranoj namjeni omogućava se rekonstrukcija postojećih građevina u postojećim gabaritima te njihovo korištenje za smještaj komunalnih, poslovnih, servisnih i sportskih sadržaja.

Članak 57.

Planom su određene zone gospodarske namjene **izvan naselja** određene za:
- proizvodnu namjenu (I1 - pretežito industrijska, I2 - pretežito zanatska, I3 - farme)
- poslovnu namjenu (uslužne, trgovačke, skladišne i komunalno servisne građevine); (K)

Građevine iz ovog članka stavka trebaju se graditi prema uvjetima:
- djelatnost koja se u njima obavlja ne smije ugrožavati okoliš
- građevna čestica za gradnju gospodarskih građevina mora se nalaziti uz sagrađenu javno prometnu površinu, čiji je kolnik najmanje širine 5,5 metara, ili je za javno prometnu površinu prethodno izdan akt za građenje
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 800 m2;
- širina građevne čestice ne može biti manja od 15,0 m
- koeficijent izgrađenost građevne čestice iznosi najviše 0,4
- visina gospodarskih građevina mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, ali ne više od 13,0 m, (osim tehnološki uvjetovanih dijelova građevine, npr. dimnjaci i sl., koji mogu zauzeti 10% tlocrtne površine);
- najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi H/2 (tehnološki uvjetovani dijelovi građevine visine veće od 13 m se ne obračunavaju), ali ne manje od 3,0 m;
- najmanje 25% površine građevne čestice mora biti hortikulturno uređeno a uz rub obuhvata zone obvezno je osigurati pojas zaštitnog zelenila minimalne širine 5,0 m;
- do izgradnje sustava odvodnje otpadnih voda obvezna je izgradnja vlastite kanalizacijske mreže s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda;
- parkiranje vozila mora se rješavati na građevnoj čestici prema normativima propisanim u članku 86. uz obvezu rješavanja zajedničkih parkirališta u okviru zone.
- u okviru gospodarskih zona mogu se graditi sunčane elektrane i bio energane kao prateći sadržaj osnovnoj namjeni, u tom slučaju koeficijent izgrađenost građevne čestice iznosi najviše 0,7

Za realizaciju gospodarskih zona Kukuzovac, Kukuzovac-sjever, Obrovac i Gljev obvezna je izrada urbanističkog plana uređenja.

Šport i rekreacija

Članak 58.

Sadržaji **športa i rekreacije** planiraju se u građevinskom području naselja i u posebno određenim zonama koje su prikazane na grafičkom prikazu br. 1. «Korištenje i namjena površina» u mjerilu 1:25000. Gradnja športskih sadržaja obuhvaća otvorene i zatvorene športske sadržaje.

Uvjeti smještaja rekreacijskih površina van građevinskog područja definirani su u članku 47.

Članak 59.

U građevinskom području naselja otvoreni i zatvoreni športski sadržaji mogu se graditi na pojedinačnim građevnim česticama i na zajedničkim građevnim česticama (više različitih sportskih ili športsko-rekreacijskih sadržaja).

Športski sadržaji s pripadajućim pomoćnim sadržajima (gledalište, svlačionice, spremišta i sl.), odnosno zatvorena športska građevina mogu zauzeti maksimalno 30% površine građevne čestice ($\mathbf{k}_{ig}$ 0,3).

Za zatvorene športske građevine minimalna površina građevinske čestice iznosi 400 m2, a otvoreni se grade prema posebnim propisima.

Članak 60.

Visina pojedine športske građevine (sadržaja) određuje se prema namjeni. Najveća visina športskih dvorana je 13,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

Visina pratećih građevina (garderobe, sanitarni čvorovi, ugostiteljske građevine i sl.), uz otvorene športske sadržaje iznosi najviše 4,0 m mjereno od najniže točke konačno uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine.

Članak 61.

Udaljenost građevine od granice građevne čestice određuje se za prateće građevine uz športske sadržaje, najmanje 3,0 m.

Zatvorene športske građevine, kad graniče s građevnim česticama na kojima su izgrađene stambene ili stambeno-poslovne građevine, moraju biti udaljene od građevne čestice najmanje H/2.

Članak 62.

U okviru zone sportsko rekreacijske namjene - hipodrom (R2), unutar građevinskog područja naselja, mogu se rekonstruirati i zamjenjivati postojeće građevine, graditi nove građevine za smještaj konja (štale), uređivati otvorena trkališta, zatvoreno jahalište (zimska hala), zelene površine, šetališta, odmorišta te graditi prateće građevine (klupski objekti, sportski objekti – boćalište, ugostiteljstvo, turistički kapaciteti, sanitarni čvorovi, garderobe i sl.). Ukupna površina svih pratećih sadržaja na području hipodroma je najviše 5000m^2 građevinske bruto površine.

Maksimalna visina građevina iznosi 12m. Minimalna udaljenost građevina od granice susjedne čestice je H/2, a od prometnice 5,0m.

Uvjeti i način gradnje objekata na području hipodroma omogućit će se temeljem Idejnog urbanističkog rješenja područja Hipodrom koje će usvojiti Gradsko vijeće Grada Sinja.

Ugostiteljsko turistička namjena

Članak 62.a.

Ugostiteljsko turistički sadržaji planiraju se u građevinskom području naselja (mješovita namjena) i u posebno određenim zonama koje su prikazane na grafičkom prikazu br. 1. «Korištenje i namjena površina» u mjerilu 1:25000.

Članak 62.b.

Unutar građevinskog područja naselja uz hipodrom, planom je određena zona ugostiteljsko turističke namjene T1 – hotel. Dozvoljena je gradnja smještajnog objekta tipa hotel sa pratećim sadržajima katnosti Po+P+3. Ostali uvjeti gradnje definirat će se GUP-om Sinja.

Unutar građevinskog područja naselja Sinj, vojarna «Petar Berislavić» prenamjenjuje se u zonu ugostiteljsko turističke namjene T1 – hotel, za zdravstveni turizam. Postojeće građevine moguće je zamijeniti novima prema sljedećim uvjetima gradnje:

- koeficijent izgrađenosti iznosi 0,3, a koeficijent iskorištenosti 0,8
- smještajni kapacitet iznosi 300 kreveta
- maksimalna visina planiranih građevina ne može biti veća od visine postojećih građevina

Članak 62.c.

Unutar površine naselja (mješovita namjena) mogu se graditi hoteli kapaciteta do 200 ležajeva prema sljedećim uvjetima:

- katnost; , na podučju GUP-a Sinja, Po+P+3 (h=13,0 m), a postojeći hotel 'Alkar' moguće je rekonstruirati do katnosti Po+P+5 (h=19,0 m). Van obuhvata GUP-a katnost je Po+P+2 (h=10,0)m.
- udaljenost građevine od ruba građevne čestice: najmanje H/2
- najmanja površina građevne čestice iznosi 800 m2

Najveći koeficijent izgrađenosti ($\mathbf{k}_{ig}$) za građevine iz stavka 1. ovog članka je 0,3 najveći koeficijent iskorištenosti ($\mathbf{k}_{is}$) je 1,5.

U okviru obuhvata GUP-a Sinja mogu se odrediti područja s manjim odstupanjima u odnosu na veličine građevinskih čestica, koeficijente izgrađenosti i koeficijente iskorištenosti.

Ostale negradive površine

Članak 63.

Javne zelene površine se održavaju i uređuju temeljem idejnog rješenja.

Članak 64.

Poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene dijeli se na:

- osobito vrijedno obradivo tlo što obuhvaća komplekse polja (Sinjsko polje, Smradovo, Barovine i dio Hrvatačkog polja)
- vrijedno obradivo tlo što obuhvaća manje komplekse vinograda, vrtova i voćnjaka u blizini naselja;
- ostala obradiva tla čine neobrađene livade i oranice udaljenija od naselja i lošije kakvoće tla.

Članak 65.

Šume isključivo osnovne namjene obuhvaćaju zaštitne šume i šume posebne namjene.

Zaštitne šume uključuju i zaštitno zelenilo i pejzažne površine uz naselja Grada Sinja. Imaju funkciju zaštite tla od erozije, zaštite naselja i drugih gospodarskih zona, športsko rekreacijskih i drugih zona. Pridonese prirodnim vrijednostima područja, poboljšanju mikroklimatskih i ekoloških uvjeta.

Planirana područja zaštitnih šuma treba pošumljavati autohtonim biljnim vrstama te osigurati mjere zaštite od požara (prosjeci, hidranti, osmatračnice i druge mjere).

Šume posebne namjene (rekreacijske šume) su u pravilu istaknuti prirodni predjeli koje treba čuvati od bilo kakve izgradnje te ih rekultivirati uz provođenje mjera zaštite od požara (Šušnjevača, Bakarčica, Medinjak, Čugurina glavica).

Površine pod šumama uređuju se temeljem šumskogospodarske osnove.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI

Članak 66.

Društvene djelatnosti obuhvaćaju sadržaje koji se uređuju u sklopu građevina druge namjene ili grade kao samostalne građevine namijenjene upravi, socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti, predškolskom i školskom obrazovanju, kulturi i drugoj javnoj namjeni (crkva i dr.)

Građevine društvene djelatnosti obuhvaćaju i sportsko-rekreacijske građevine koje se javljaju uz određene sadržaje (prvenstveno škole).

Članak 67.

Građevine za društvene djelatnosti mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja sukladno slijedećim uvjetima:

- građevna čestica na kojoj će se graditi građevina mora imati pristup na prometnu površinu čiji je kolnik najmanje širine 5,0 metara,
- na građevnoj čestici potrebno je osigurati odgovarajući prostor za parkiranje vozila sukladno normativima iz ovog Plana
- udaljenost građevine od granica građevne čestice može iznositi minimalno 5m.
- minimalna veličina građevne čestice iznosi 600 m2, izuzetno je moguća i manja građevna čestica ukoliko zadovoljava propisani standard
- najveći koeficijent izgrađenosti (kig) iznosi 0,4 a koeficijent iskorištenosti 1,5
- visina građevina može iznositi najviše P+3 , odnosno najviše 12,0 m
- iznimno od uvjeta iz prethodnog stavka, visina vjerskih građevina može biti i veća.

U okviru obuhvata GUP-a Sinja mogu se odrediti područja s manjim odstupanjima u odnosu na veličine građevinskih čestica, koeficijente izgrađenosti i koeficijente iskorištenosti.

Članak 68.

Sadržaji javnih i društvenih djelatnosti mogu se graditi ili uređivati u dijelu građevina druge namjene (stambene, poslovne i slične građevine).

Građevine javnih i društvenih djelatnosti koje se grade kao interpolacije unutar površine naselja mogu imati i manju građevnu česticu od minimalno definirane, odnosno koeficijent izgrađenosti ($\mathbf{k}_{ig}$) im može biti maksimalno 0,8 a koeficijent iskorištenosti ($\mathbf{k}_{is}$) maksimalno 2,0.

Članak 68.a.

Javna i društvena namjena kao isključiva namjena unutar građevinskog područja naselja određena je na prostoru ex vojarne Ivaniša Nelipića. Predviđena je izgradnja različitih sadržaja javne i društvene namjene, s naglaskom na zdravstvo, domova za stare i nemoćne osobe sa svim potrebnim pratećim sadržajima, te izgradnja smještajnih kapaciteta u cilju zdravstvenog turizma.

Na području ex vojarne Ivaniša Nelipića određena je obveza izrade detaljnog plana uređenja koji obuhvaća i dio mješovite namjene.

Članak 69.

Predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice)

Prilikom projektiranja i gradnje osnovnih škola primjenjuju se normativi iz posebnih propisa.

Ukoliko se dječje ustanove grade u dijelu građevina druge namjene (pretežno stambene i stambeno-gospodarske građevine) tada je obvezno osigurati na građevnoj čestici zasebni prostor za boravak i igru djece na otvorenom.

Članak 70.

Osnovne škole

Prilikom projektiranja i gradnje osnovnih škola primjenjuju se normativi iz posebnih propisa. Veličina zemljišta za gradnju osnovne škole mora osigurati površinu za osnovnu građevinu, prostor za odmor i rekreaciju, prostor za otvorene športske terene, prostor za zelene površine i drugo.

5. UVJETI UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

Članak 71.

Planom se određeni koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava:

- građevine cestovnog i zračnog prometa,
- građevine sustava veza,
- građevine vodoopskrbe i odvodnje, te uređenja bujica,
- građevine u sustavu energetike.

Koridori, trase i površine prometnih i drugih infrastrukturnih sustava realiziraju se sukladno rješenjima iz Prostornog plana i planova užeg područja.

Infrastrukturu voditi tako da se prvenstveno koriste postojeći koridori i formiraju zajednički za više vodova, kako bi se izbjegle površine šume, vrijedno poljoprivredno zemljište, vrijedne prirodne i stvorene strukture.

Prilikom izgradnje građevina infrastrukture potrebno provoditi propisane mjere zaštite okoliša (rekultivacija i sanacija padina i iskopa, izgradnja zaštitnih zidova i sl.).

Prilikom izrade detaljnijih planova i projekata moguća su odstupanja u pogledu rješenja trasa prometnica i ostalih infrastrukturnih objekata uslijed korištenja preciznijih geodetskih podloga, prilagođavanja imovinsko pravnim odnosima, primjene tehnoloških inovacija i sl.

Cestovni promet

Članak 72.

Rješenje sustava cestovnog prometa u velikoj mjeri se oslanja na cjelovit i ranije provjereni model, koji je preinačen u skladu s ciljevima prostornog uređenja područja i, u međuvremenu, nastalim promjenama u korištenju prostora.

Planirana mreža javnih cesta je razvrstana sukladno današnjem stanju i očekivanoj funkciji određenih cesta u budućem sustavu. Kako je razvrstavanje javnih cesta u nadležnosti Ministarstva, moguće su izmjene u skladu s dinamikom realizacije cestovnog sustava i trenutne uloge pojedinih cesta u sustavu.

Članak 73.

Prostornim planom je predviđena gradnja novih dionica javnih razvrstanih cesta, nerazvrstanih cesta te rekonstrukcija postojeće cestovne mreže u skladu sa planskim značajem pojedinih cestovnih pravaca.

Prostornim planom osigurani su minimalni koridori za buduću gradnju obilaznice Sinja (nova dionice ceste).

Članak 74.

Prostornim planom je utvrđeno da će cestovni promet imati primarno značenje u cjelokupnom prometnom sustavu s obzirom na njegovu funkciju integriranja ostalih vidova prometa. Planirana i izgrađena cestovna mreža razvrstana je prema funkcionalnom značaju i očekivanom prometnom opterećenju na slijedeće kategorije:

- državne ceste
- županijske ceste
- lokalne ceste
- nerazvrstane ceste

Članak 75.

Rješenje prometnica Grada Sinja uvjetovano je u znatnoj mjeri rasporedom javnih

prometnica koje prolaze područjem Grada Sinja, a to su:
- državna prometnica Sinj-Knin i
- državna prometnica Muć-Sinj-Obrovac

Državna cesta razdvaja uže područje grada na dva dijela te je već postala kritičnom dionicom i to kako za normalno odvijanje prometa na dionici državne ceste, tako i za rješavanje lokalnog i gradskog prometa.

Državna cesta dolaskom iz pravca Muća prolazi kroz središnji dio grada u pravcu Glavica.

Državna i županijska cesta obnašaju istovremeno tranzitni i lokalni promet.

Članak 76.

Prostornim planom utvrđene su moguće etape razvitka prometne mreže Grada Sinja:

I ETAPA; ne zahtijeva nikakve građevinske zahvate, već se poboljšice ostvaruju regulacijom prometa
II ETAPA; podrazumijeva mjestimično proširenje postojećih prometnica, izradu nogostupa i javne rasvjete te izradu manjih parkirališta uz postojeće prometnice.
III ETAPA; stvaranje cjelovite prometne mreže tj. izvođenje pojedinih građevinskih zahvata da bi se pojedini dijelovi mreže povezali u jedinstvenu funkcionalnu cjelinu.
IV ETAPA; Konačno stanje; postiže se izgradnjom zaobilaznice Sinja čime dionica državne ceste više neće prolaziti užim područjem grada. Potrebno je projektirati kvalitetene ulaze i izlaze iz Sinja u pravcu Splita, Knina i Trilja (veza na državnu i županijsku mrežu prometnica).

Članak 77.

U Prostornom planu utvrđeni su zaštitni koridori koje je potrebno rezervirati i očuvati za izgradnju planirane, te proširenje i modernizaciju postojeće cestovne mreže u dugoročnoj perspektivi.

Prostornim planom određeni su slijedeći koridori:
- za planirane državne ceste 20 m
- za županijske prometnice 15 m
- za lokalne prometnice 12 m

Unutar utvrđenih koridora cestovnih prometnica nije dozvoljena nikakva gradnja, sve dok se ne utvrdi lokacijska dozvola za gradnju ili rekonstrukciju prometnice.

Nakon definiranja lokacijske dozvole, odnosno utvrđivanja građevinske parcele ceste preostali prostor koridora priključit će se susjednoj namjeni.

Članak 78.

Na postojećoj cestovnoj mreži državnog, županijskog i lokalnog značaja predviđeni su slijedeći zahvati:
- korekcija nepovoljnih građevinskih elemenata trasa, prvenstveno na mjestima gdje su prometne nezgode najčešće (proširenje profila cesta, povećanje horizontalnih i vertikalnih radijusa i sl.);
- modernizacija (asfaltiranje) preostalih važnijih lokalnih cesta sa tucaničkim kolnikom.

Članak 79.

Građevina se mora priključiti na javnu prometnu mrežu. Minimalna širina pristupne kolne ili kolno pješačje prometnice može znositi 3,0 m.

Izuzetno, u izgrađenom dijelu građevinskog područja naselja, omogućava se uređenje pristupa koji ne mora biti javni za dvije do tri građevne čestice, ne manje širine od 3,o m za kolni, a ne manje širine od 1,5 m za pješački pristup. Duljina takvog pristupa može iznositi maksimalno 50,0 m. Udaljenost građevina od takvih pristupnih prometnica može iznositi minimalno 3,0 m.

Članak 80.

Priključci na javnu cestu izvode se na temelju posebnih uvjeta nadležnih tijela ili na temelju dokumenta prostornog uređenja užeg područja.

Najmanja širina kolnika novoplaniranih nerazvrstanih cesta u građevnim područjima naselja iznosi:

- za jednosmjerni promet 4,0 m;
- za dvosmjerni promet 5,5 m, iznimno može i manje, ali ne manje od 4,0m, uz uvjet da se na svakih 50m osigura prostor za mimoilaženje

Članak 81.

Autobusna stajališta na dijelu državnih, županijskih i lokalnih cesta moraju se graditi izvan kolnika gdje god je to moguće.

Članak 82.

Rekonstrukcijom postojećih državnih i drugih razvrstanih cesta u naselju potrebno je obuhvatiti cjelovito rješenje trase sa svom infrastrukturom, javno rasvjetom, uređenjem pješačkih nogostupa i dr.

Unutar minimalnih koridora planiranih cesta ne dozvoljava se gradnja drugih građevina do ishođenja lokacijske dozvole za cestu (ili njen dio na koju je orijentirana građevina). Nakon ishođenja lokacijske dozvole, odnosno zasnivanja građevne čestice ceste, odredit će se zaštitni pojasevi sukladno posebnom zakonu, a eventualni prostor izvan zaštitnog pojasa priključit će se susjednoj planiranoj namjeni. Lokacijskom dozvolom za gradnju ili rekonstrukciju ceste obvezno treba odrediti način rješavanja odvodnje oborinskih voda radi sprječavanja štetnih utjecaja na okoliš.

Članak 83.

U zaštitnom pojasu javnih cesta izvan građevinskog područja, mogu se graditi uslužne građevine u prometu (autobusna stajališta, odmorišta i sl.) na lokacijama kojima neće biti ugrožena sigurnost prometa ili korištenje planiranih susjednih površina. Prije izdavanja akta za građenje, potrebno je zatražiti uvjete nadležne uprave za ceste.

U zaštitnom pojasu javnih cesta unutar građevinskog područja građevine se grade sukladno odredbama plana za građenje unutar građevinskog područja i uvjetima tijela nadležnog za pojedinu prometnicu.

Članak 84.

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih obvezno je očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Ukoliko nije moguće izbjeći izmicanje nivelete ceste izvan prirodne razine terena obvezno je saniranje nasipa, usjeka i podzida.

Članak 85.

Sustavom javnog prijevoza obvezno je povezivanje svih naselja unutar Grada Sinja korištenjem javnih cesta.

Promet u mirovanju se rješava gradnjom parkirališnih ili garažnih mjesta unutar građevinske čestice ili na posebnoj građevnoj čestici. Postojeći deficiti parkirališnog prostora nadoknađuju se postupnom gradnjom javnih parkirališta/garaža, uglavnom u središnjim dijelovima naselja Sinj i širem gradskom području.

Članak 86.

Utvrđuje se slijedeći broj potrebnih parkirališnih/garažnih mjesta (PM), ovisno o vrsti i namjeni građevina:

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta

Namjena	**Tip građevine**	**Potreban broj parkirališnih ili garažnih Mjesta (PM)**	
Stanovanje	stambene građevine	1PM/60m^2	kod izrade detaljnijih planova minimalno dodatnih 10% planirati na zasebnom javnom parkiralištu
Ugostiteljstvo i Turizam	Restoran, kavana	1 PM/25 m^2	
	Caffe bar, slastičarnica i sl.	1 PM/15 m^2	
	Smještajni objekti iz skupine hotela	1 PM/80 m^2 u naselju	za ugostiteljsko turističke zone izvan naselja planirati 1PM po smještajnoj jedinici
	Samački hoteli, pansioni	1 PM/100 m^2	
Trgovina i skladišta	Robna kuća, supermarket	1 PM na 25 m^2 prodajne površine	
	Ostale trgovine	1 PM na 30 m^2 prodajne površine	najmanje 2 PM
	Skladišta	1 PM na 100 m^2	
Poslovna i javna Namjena	Banke, agencije, poslovnice (javni dio)	1 PM na 25 m^2	najmanje 2 PM
	Uredi i kancelarije	1 PM na 50 m^2	
Industrija i zanatstvo	Industrijski objekti	1 PM na 100 m^2	
	Zanatski objekti	1 PM na 50 m^2	
	Auto servis	1 PM na 25 m^2	
Kultura, odgoj i obrazovanje	Dječji vrtići i jaslice	1 PM/80 m^2	
	Osnovne i srednje škole	1 PM/100 m^2	
	Fakulteti	1 PM/100 m^2	
	Instituti	1 PM/100 m^2	
	Kina, kazalište, dvorane za javne skupove	1 PM/100 m^2	
	Crkve	1 PM/50 m^2	
	Muzeji, galerije, biblioteke	1 PM/50 m^2	minimalno 4 PM, za muzeje 1PM za autobus
	Kongresne dvorane	1 PM/ 100 m^2	
Zdravstvo i socijalna Skrb	Bolnice i klinike	1 PM/100 m^2	
	Ambulante, poliklinike, dom zdravlja	1 PM/50 m^2	
	Domovi za stare	1 PM/200 m^2	
Šport i rekreacija	Športski objekti otvoreni, bez gledališta	1 PM/250m^2 površine	
	Športski objekti zatvoreni, bez gledališta	1 PM/100m^2 površine	
	Športski objekti i igrališta s gledalištem	1 PM/100 m^2	

Komunalni i prometni sadržaji	Tržnice	1 PM/50m^2 površine	
	Tehničko-tehnološke Građevine	1 PM/100 m^2	minimalno 1PM
	Benzinske postaje	1 PM/25 m^2	
Terminalni putničkog prijevoza	Autobusni kolodvor		obvezan prometno – tehnološki projekt s izračunom potrebnog broja PM, posebno za: - stajalište (samo ukrcaj i iskrcaj), - kratkotrajno parkiranje (do 1 h), - dugotrajno parkiranje (preko 1 h).
Groblja			Minimalno 10 PM

Potreban broj parkirališnih ili garažnih mjesta iz gornje tablice određen je u odnosu na građevinsku bruto površinu odgovarajućeg tipa građevine. U građevinsku bruto površinu za izračun PM ne uračunavaju se garaže, jednonamjenska skloništa i potpuno ukopani dijelovi podruma čija funkcija ne uključuje duži boravak ljudi.

Pored zahtjeva o potrebnom broju parkirališnih mjesta potrebno je ispuniti i zahtjev o minimalnoj površini javnih parkirališta koja iznosi 20 m^2 po jednom PM bez prilaznih cesta, rampi i nogostupa.

Unutar područja GUP-a, prilikom rekonstrukcije postojećih građevina, u slučaju da na čestici nije moguće smjestiti propisani broj parkirališnih mjesta, dozvoljava se odstupanje od najviše 20% u odnosu na broj mjesta propisan u tablici u stavku (1), uz obvezu plaćanja tržišne cijene građenja za svako parkirno mjesto za koje se traži odstupanje. Preostala parkirališna mjesta osigurat će se na javnim parkiralištima udaljenima najviše 500 m, uz suglasnost Grada. Za građevine unutar povijesne jezgre te za građevine javne i društvene namjene dozvoljeno je odstupanje veće od 20%.

Na javnim parkiralištima, od ukupnog broja parkirališnih mjesta, najmanje 5% mora biti osigurano za vozila osoba sa smanjenom pokretljivošću. Na parkiralištima s manje od 20 mjesta koja se nalaze uz ambulantu, ljekarnu, trgovinu dnevne opskrbe, poštu, restoran i predškolsku ustanovu mora biti osigurano najmanje jedno parkirališno mjesto za vozilo osoba sa smanjenom pokretljivošću.

Postojeće garaže ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje.

Na dijelovima grada gdje je izražen nedostatak parkirališta, a posebno u zonama visoke gustoće omogućava se uređenje parkirališta i gradnja zajedničkih podzemnih garaža na dijelovima građevnih čestica na kojima su izgrađene stambeno-poslovne građevine prema lokalnim prilikama.

Iznimno je moguća gradnja garaža i uređenje parkirališnih površina u svim zonama, kao zasebnih građevina, na građevnim česticama koje svojim oblikom i veličinom ne udovoljavaju parametrima za gradnju stambenih i javnih građevina uz ispunjavanje slijedećih uvjeta:

- za pristup ishoditi odobrenje nadležnog tijela ovisno o kategoriji prometnice s koje se rješava pristup)
- maksimalna udaljenost do građevine kojemu parkiralište ili garaža služe treba biti 100 m.
- minimalna udaljenost garaže od susjednih građevnih čestica iznosi H/2 i minimalno 5,0 m od pristupnog puta

Za infrastrukturne građevine u kojima se ne predviđa boravak ljudi (trafostanice, telefonske centrale, bazne stanice i sl.) nije obvezno osigurati parkirališno mjesto na čestici.

Zračni promet

Članak 87.

Uređenje zračnog pristaništa županijskog značaja moguće je na temelju posebnih propisa te dopunom pratećim ugostiteljsko turističkim sadržajima na način da ne zauzimaju više od 3% površine pristaništa.

Visina pratećih građevina ne može biti veća od 14,0 m od najniže točke uređenog terena uz građevinu do vijenca građevine, minimalna veličina građevne čestice iznosi 800 m^2, a maksimalna 1.500 m^2. Koeficijent izgrađenosti iznosi maksimalno 0,3.

Planirana je gradnja interventnog heliodoma sukladno važećim zakonima i propisima

Javne telekomunikacije

Članak 88.

Za izgrađenu telekomunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih telekomunikacijskih usluga putem telekomunikacijskih vodova planira se dogradnja odnosno rekonstrukcija te eventualno proširenje izgradnjom novih građevina radi implementacije novih tehnologija i/ili kolokacija odnosno potreba novih operatora, vodeći računa o pravu zajedničkog korištenja od strane svih operatora koji posjeduju propisanu dozvolu za pružanje telekomunikacijskih usluga za koje nije potrebna uporaba radio frekvencijskog spektra.

Članak 89.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina treba imati osiguran priključak na telefonsku mrežu. TK mreža u pravilu se izvodi podzemno i to kroz postojeće prometnice, prema rasporedu komunalnih instalacija u trupu ceste. Ako se projektira ili izvodi izvan prometnica treba se izvoditi na način da ne onemogućava gradnju na građevinskim česticama, odnosno izvođenje drugih instalacija. Isto se odnosi i na eventualnu zračnu mrežu-vodove.

Članak 90.

Projektiranje i izvođenje TK mreže rješava se sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima ovog Prostornog plana.

Građevine telefonskih centrala i dr. uređaja mogu se rješavati kao samostalne građevine na vlastitim građevnim česticama ili unutar drugih građevina kao samostalne funkcionalne cjeline.

Članak 90.a.

U grafičkom prikazu određuje se područje elektroničke komunikacijske zone za smještaj samostojećeg antenskog stupa unutar koje je moguće locirati samostojeći antenski stup.

Unutar elektroničke komunikacijske zone uvjetuje se gradnja samostojećeg antenskog stupa takvih karakteristika da može prihvatiti više operatora, odnosno prema tipskom projektu koji je potvrđen rješenjem nadležnog Ministarstva.

Ukoliko je unutar planirane elektroničke komunikacijske zone već izgrađen samostojeći antenski stup/stupovi koji ne može prihvatiti druge operatere, tada je moguće planirati izgradnju dodatnog stupa za ostale operatore/operatora, izuzev ako je postojeća lokacija u blizini ili na dijelu arheološkog lokaliteta, gdje se onda uvjetuje izgradnja jednog antenskog stupa za prihvat više operatera, uz prethodnu suradnju s nadležnim Konzervatorskim odjelom. Novi stup se može graditi na udaljenosti koja minimalno utječe na krajobraz, na način da se ovisno o uvjetima prostora određuje područje - zona unutar koje je moguće locirati samo jedan stup.

Iznimno, ukoliko lokacijski uvjeti ne dozvoljavaju izgradnju jednog stupa koji ima takve karakteristike da može primiti sve zainteresirane operatore (visina i sl.) dozvoljava se izgradnja nekoliko nižih stupova koji na zadovoljavajući način mogu pokriti planirano područje signalom.

Pri određivanju detaljnijeg položaja samostojećeg antenskog stupa potrebno je izbjegavati gradnju na područjima namijenjenima pretežito stanovanju. Iznimno, izgradnja samostojećih antenskih stupova na spomenutim područjima moguća je ukoliko se drugačije ne može osigurati kvalitetna pokrivenost signalom elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme.

Samostojeći antenski stupovi ne mogu se graditi na područjima namijenjenim za zdravstvene, predškolske i školske sadržaje i javne parkove. Ukoliko je neophodno graditi samostojeći antenski stup unutar građevinskog područja, prioritetno odabrati smještaj unutar područja gospodarske, komunalno-servisne, infrastrukturne i slične namjene.

Ne planirati smještaj samostojećih antenskih stupova na područjima zaštićenim temeljem Zakona o zaštiti prirode.Ukoliko je zbog postizanja osnovne pokrivenosti područja nemoguće izbjeći planiranje i izgradnju samostojećih antenskih stupova na zaštićenom području isti se trebaju planirati rubno, odnosno na način da se izbjegnu istaknute i krajobrazno vrijedne lokacije i vrhovi uzvisina. Na prostoru velikih zaštićenih područja planirati minimalni broj stupova koji omogućava pokrivenost.

Na područjima zaštićenih dijelova prirode tipske građevine za smještaj opreme treba oblikovati u skladu s prostornim obilježjima okolnog prostora i tradicijskom arhitekturom.

Navedene građevine nije dopušteno graditi na područjima zaštićenima temeljem Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i na arheološkim nalazištima.

Za pristupni put samostojećem antenskom stupu radi gradnje stupa, postavljanja i održavanja opreme, moguće je koristiti postojeći šumski put, šumske prosjeke, staze i sl., odnosno ostale prometne površine koje se kao takve u naravi koriste. Moguće je koristiti i novi prikladni pristupni put koji vodi do prometne površine, odnosno one koja se kao takva u naravi koristi. Pristupni put do samostojećeg antenskog stupa ne smije se asfaltirati.

Za planirane samostojeće antenske stupove na području ekološke mreže (Uredba o ekološkoj mreži), koji sami ili sa drugim zahvatima mogu imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže.

Dopušteno je postavljanje elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na postojećim građevinama u skladu s posebnim uvjetima tijela i/ili osoba određenim posebnim propisima koji propisuju posebne uvjete prilikom ishođenja lokacijske dozvole.

Radio Relejne RR postaje kao i prostori za smještaj postaja za pokretne komunikacije mogu se graditi izvan naseljenih područja. Ovim planom predviđa se zamjena radiorelejnih veza optičkom kabelskom pristupnom mrežom prema samostojećim antenskim stupovima.

U postupcima ishođenja dozvola za gradnju objekata elektroničkih pokretnih komunikacija potrebno je ispoštivati uvjete od interesa obrane vezano za zone posebne namjene i zaštitne i sigurnosne zone vojnih objekata te ishoditi posebne uvjete i suglasnost MORH-a.

Energetski sustav

Članak 91.

U cilju sustavnog razvoja elektroopskrbe prioritetno je potrebno slijedeće:

- izmjena koncepcije i načina lociranja glavnih opskrbnih elektroprivrednih objekata u neposrednoj blizini općinskih i gradskih središta ili u centru gradskih i općinskih područja
- težiti smanjenju postojećih dugih vodova SN (srednjeg napona) i NN (niskog napona) interpoliranjem većeg broja novih TS VN/SN i TS SN/NN
- poticati izvedbu modernijih i postupnu supstituciju zastarjelih potrošačkih instalacija
- obzirom na veliki broj nadzemnih elektroprivrednih, posebno elektrodistribucijskih objekata -treba težiti njihovom kvalitetnijem smještaju i korištenju raspoloživih prostora te primjerenom dizajniranju i uklapanju u okoliš
- poticati izgradnju novih i obnovu postojećih objekata kao tzv. ekostanova uz primjenu potrebnih izolacijskih građevinskih materijala u cilju ušteda potrošnje električne energije, posebno za grijanje prostorija.

Članak 92.

Novim konceptom budućeg razvitka elektroopskrbe bit će neophodno provesti neke radikalne tehničke promjene i inovacije, a prije svega u sljedećem:

- približiti glavne opskrbne energetske čvrste točke centru konzuma i područja,
- supstituirati postojeći već klasični sustav distribucijskim napona 35, 10 i 0,22/0,38 kV novim sustavom 110, 20 i 0,23/0,4 kV,
- prenamijeniti postojeće elektroprivredne objekte napona 35 i 10 kV za novi veći napon 110 i 20 kV,
- generalna orijentacija mjesnih mreža niskog napona na primjenu izoliranih vodiča postavljanih na betonskim stupovima.

Članak 93.

Temeljne odrednice dugoročne koncepcije budućeg elektroenergetskog razvitka su:

- postupna realizacija vlastitog sustava elektroopskrbe kao dijela jedinstvenog sustava HEP-a s glavnom opskrbnom TS 110/x kV lociranom u centru područja u blizini sjedišta općine tj. radne zone čiju temeljnu strukturu predstavljaju postojeća električna mreža 35, 10 i 0,22/0,38 kV prenamjenjena za novi sustav distribucijskih napona 110, 20 i 0,23/0,4 kV
- izgradnja potrebnog broja novih elemenata sustava kao rezultat primjene dva temeljna kriterija i to:

  *teritorijalne raspodjele konzuma

  *propisane kvalitete isporučene električne energije, odnosno dozvoljenih padova napona koji se prektički svode na određivanje graničnog međusobnog razmaka TS 20(10)/0,4 kV koji u naseljima gradskog karaktera iznosi u pravilu oko 500 m, a u seoskim naseljima i do 1000 m.
- povoljnu okolnost u navedenom kontekstu predstavljaju postojeća nadzemna mreža 35, 10 i 0,4 kV koja se bez većih poteškoća može prenamijeniti za novi sustav distribucijskih napona 110, 20 i 0,4 kV izuzev S 35/10 kV odnosno TS 10/0,4 kV zbog potrebe prilagodbe energetskih transformatora.
- dio mreže 20(10) kV za opskrbu električnom energijom sjedišta općine trebati će kablirati tako da će i buduća izgradnja planiranih TS 10/0,4 kV u navedenom naselju biti prilagođena za kabelski priključak.
- na području ostalih naselja seoskog tipa i buduća mreža će biti nadzemna kod čega posebno mjesne mreže NN trebaju se temeljiti na izoliranim vodovima NN (SKS vodovi) montirani na betonskim stupovima.

Članak 94.

Prostornim planom grada Sinja određuju se slijedeći zaštitne koridori (pojasevi) za

postojeće i planirane nadzemne dalekovode I kabele:

Nadzemni dalekovod	**Postojeći**	**Planirani**
DV 2x110 kV	50 m	60 m
DV 110 kV	40 m	50 m
DV 35 kV	30 m	30 m
DV 10 kV	15 m	15 m
Podzemni kabeli	**Postojeći**	**Planirani**
KB 2x110 kV	7m	12m
KB110 kV	5m	10m
KB 35 kV	2 m	5 m
KB 10 kV	2 m	5 m

U zaštitnim koridorima dalekovoda nije dozvoljena nikakva gradnja, niti rekonstrukcija bez prethodne suglasnosti nadležne elektroprivredne organizacije.

Korištenje i uređenje prostora unutar ovih koridora treba biti u skladu s posebnim propisima.

Koridori kroz šumska područja formiraju se prema najvećoj visini drveća, tako da u slučaju pada drvo ne dosegne vodiče.

Kod paralelnog vođenja s drugim infrastrukturnim građevinama moguće je preklapanje njihovih koridora uz nužnost prethodnog međusobnog usuglašavanja.

Za planirane zahvate unutar zaštitnog prostora transformatorskih i kabelskih stanica, odnosno unutar zaštitnih koridora kabela i dalekovoda potrebno je zatražiti posebne uvjete građenja od strane nadležne institucije.

Članak 95.

Za izgradnju transformatorskih stanica 110/x kV određuju se površine:

- otvorena izvedba - AIS: cca 100x100 m
- zatvorena izvedba - GIS: cca 60x60 m a za kabelsku kućicu (KK) cca 30x30 m.

Planirane TS 10-20/0,4 kV mogu se gradit bez dodatnih ograničenja u smislu udaljenosti od prometnica i granica parcela i unutar zelenih zaštitnih površina. Planiranim trafostanicama u svrhu izgradnje, održavanja i upravljanja potrebno im je osigurat kamionski prilaz. Sve planirane TS 10-20/0,4 kV trebaju biti izvedene na zasebnim građevinskim česticama (osim trafostanica tipa stupna), ako nisu planirane u sklopu drugih građevina.

Članak 96.

Za svaku postojeću i novoplaniranu građevinu mora biti osiguran priključak na elektro mrežu. Elektro mreža projektira se i izvodi sukladno posebnim propisima, a prema planskim rješenjima.

Članak 97.

Nije dopušteno projektiranje niti izvođenje elektro vodova kojima bi se ometalo izvođenje građevina na građevnim česticama, odnosno realizacija planiranih građevina, iz razloga izmještanja uvjetovanog naknadnom gradnjom planiranih građevina.

Članak 98.

Instalacije javne rasvjete u pravilu se izvode postojećim odnosno planiranim

nogostupom uz prometnice.

Članak 98.a.

Planom je predviđen elektroenergetski objekt MHE „Rumin1“ snage 5 MW na vodotoku Rumin Veliki.

Dozvoljena je izgradnja mini hidroelektrane, koja ne smije imati utjecaj na ukupni režim vodotoka, zaštitnih dijelova prirode i krajobraznih vrijednosti.

Zbog izuzetnog značaja vode kao resursa, te moguće promjene režima voda u vodotocima, utjecaja na floru i faunu, izrada i provedba prethodnih poslova na izgradnji male hidroelektrane mora podrazumijevati i izradu Studije o utjecaju promjene režima voda i utjecaja na floru i faunu vodotoka.

Za gradnju MHE „Rumin1“ ne smiju se koristiti područja izvorišta, područja krajobraznih vrijednosti, te zaštićene prirodne vrijednosti.

U svrhu gradnje i korištenja male hidroelektrane nije dozvoljeno graditi nove akumulacije i mijenjati vodotokove te vršiti radnje koje mogu oštetiti korita i obale vodotoka i jezera, odnosno korita kanala, tunela, akumulacija i retencija ili smetati slobodnom proticanju voda.

Članak 99.

Na području Grada Sinja predviđena su područja za vjetroelektrane; Bili Brig–Vaganj, Svilaja, Zelovo i Visoka–Zelovo,. Lokacije vjetroelektrana prikazane su u grafičkom dijelu kartografski prikaz br. 2.3. „Energetski sustav“ u mjerilu 1:25000.

Ovi objekti grade se izvan granica građevinskog područja. Površine za izgradnju vjetroelektrana određuju se unutar utvrđenih makrolokacija u grafičkom dijelu Plana. Stručnim podlogama temeljem kojih se utvrđuje lokacijska dozvola rješavaju se i uvjeti i kriteriji za izgradnju transformatorske stanice i rasklopnih postrojenja, prijenosnih sustava i prometnog rješenja.

Uvjeti i kriteriji za određivanje ovih površina su :

- provedeni istražni radovi,
- ovi objekti ne mogu se graditi na područjima izvorišta voda, zaštićenih dijelova prirode i krajobraznih vrijednosti,
- veličinu i smještaj površina odrediti sukladno analizi zona vizualnog utjecaja,
- površine odrediti na način da ne stvaraju konflikte s telekomunikacijskim i elektroenergetskim prijenosnim sustavima,
- vjetroelektrane se sastoje od više vjetroagregata i prostor između vjetroagregata je slobodan i koristi se u skladu s namjenom prostora,
- površine vjetroelektrana ne mogu se ograđivati,
- interni rasplet elektroenergetske mreže u vjetroelektrani mora biti kabliran,
- predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja vjetroagregata pristupnih putova, kabliranja i TS,
- nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni,
- udaljenost vjetroagregata od prometnica visoke razine uslužnosti (cesta rezervirana za promet motornih vozila) je minimalno 500 metara zračne linije,
- udaljenost od kategoriziranih prometnica minimalno 200 metara zračne udaljenosti,
- udaljenost vjetroagregata od granice naselja iznosi minimalno 500 metara zračne udaljenosti
- ovi objekti grade se u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite okoliša.

Prilikom formiranja područja za gradnju vjetroelektrana (i drugih obnovljivih izvora energije) potrebno je nadležnom konzervatorskom odjelu dostaviti planove postavljanja mjernih stupova te korištenja i probijanja pristupnih puteva s obzirom da su već u toj fazi moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.

Za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja vjetroelektrana dozvoljava se izgradnja

prilaznih makadamskih puteva unutar prostora vjetroparkova. Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog društva za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.

Povezivanje, odnosno priključak vjetroelektrane na elektroenergetsku mrežu sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granici obuhvata planirane vjetroelektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu.

Način priključenja i trasu priključnog dalekovoda/kabela treba uskladiti sa ovlaštenim operatorom prijenosnog ili distribucijskog sustava te ishoditi njegovo pozitivno mišljenje.

Vjetroelektrane nije dozvoljeno graditi na površinama pod višegodišnjim nasadima koji su dio tradicijskog identiteta agrikulturnog krajolika.

U postupku konačnog određivanja površina za gradnju vjetroelektrana osobito je potrebno valorizirati površine šuma i šumskog zemljišta u svrhu očuvanja stabilnosti i bioraznolikosti šumskog ekosustava, na način da se ne usitnjavaju šumski ekosustavi i ne umanjuju boniteti staništa divljih životinja.

Unutar površina određenih kao makrolokacijeza izgradnju vjetroelektrana,površine šuma i šumskih zemljišta tretiraju se kao površine u istraživanju.

Sukladno mogućnostima konfiguracije terena i koncepcije vjetroelektrane, dozvoljava se u okviru vjetroparka planiranje sunčanih elektrana i ostalih pogona za korištenje sunčeve energije opisanih u članku 99.a.

Članak 99.a.

Planom se utvrđuje površine za ispitivanje lokacija solarnih (sunčanih) elektrana na području Čačijin dolac u naselju Bajagić i Podi u naselju Obrovac Sinjski.

Omogućava se ugradnja sunčanih kolektora na svim građevinama osim u zaštićenim dijelovima naselja. Sunčani kolektori mogu se postavljati na krov na način da prate nagib krovnih ploha. U gospodarskim zonama mogu se postavljati slobodnostojeći sunčani kolektori.

S obzirom na ubrzan razvoj tehnologija za korištenje sunčeve energije, ovim Planom nije ograničen način korištenja energije Sunca unutar planom predviđenih prostora, u grafičkom prikazu 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI, 2.3. ENERGETSKI SUSTAV, označenih kao prostor za ispitivanje solarnih elektrana, ukoliko su te nove tehnologije potpuno ekološki prihvatljive za što je potrebno provesti postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno dokazati izradom studije o utjecaju na okoliš.

U grafičkom prikazu označene su površine za ispitivanje lokacija solarnih (sunčanih) elektrana, a, posebnom studijom će se utvrditi točna lokacija, kapaciteti elektrane, kriteriji zaštite prostora i okoliša, te ekonomska isplativost. Točna površina, odnosno čestice predviđene za izgradnju ovih sadržaja utvrdit će se u postupku ishođenja akta na temelju kojeg se može graditi.

Uvjeti i kriteriji za određivanje ovih površina su:

- predmet zahvata u smislu građenja je izgradnja sunčanih elektrana, pristupnih puteva, kabliranja i TS,
- nakon isteka roka amortizacije objekti se moraju zamijeniti ili ukloniti, te zemljište privesti prijašnjoj namjeni,
- ovi objekti grade se izvan infrastrukturnih koridora,
- udaljenost sunčane elektrane od prometnica visoke razine uslužnosti (autocesta, cesta rezervirana za promet motornih vozila) je minimalno 200 metara zračne linije, ove udaljenosti se ne odnose na sunčane elektrane koje se grade unutar zona gospodarske namjene
- moguće je natkrivanje odmorišta uz prometnice postavljanjem sunčanih elektrana
- udaljenost sunčane elektrane od ostalih prometnica minimalno 100 metara zračne udaljenosti, ove udaljenosti se ne odnose na sunčane elektrane koje se grade unutar

zona gospodarske namjene
- udaljenost sunčane elektrane od granice naselja i turističkih zona minimalno 500 metara zračne udaljenosti, ove udaljenosti se ne odnose na sunčane elektrane koje se grade unutar zona gospodarske namjene
- ovi objekti grade se u skladu sa ekološkim kriterijima i mjerama zaštite okoliša.

Za potrebe izgradnje, montaže opreme i održavanja sunčanih elektrana dozvoljava se izgradnja prilaznih makadamskih puteva unutar prostora elektrane. Priključak na javnu cestu moguć je uz suglasnost nadležnog društva za upravljanje, građenje i održavanje pripadne javne ceste i u skladu s važećim propisima.

Prilikom formiranja područja za gradnju sunčanih elektrana (i drugih obnovljivih izvora energije) potrebno je nadležnom konzervatorskom odjelu dostaviti planove postavljanja mjernih stanica, te korištenja i probijanja pristupnih puteva s obzirom da su već u toj fazi moguće devastacije i štete na kulturnoj baštini, u prvom redu arheološkim lokalitetima.

Povezivanje, odnosno priključak sunčane elektrane na elektroenergetsku mrežu sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granici obuhvata planirane sunčane elektrane i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu.

Način priključenja i trasu priključnog dalekovoda/kabela treba uskladiti sa ovlaštenim operatorom prijenosnog ili distribucijskog sustava te ishoditi njegovo pozitivno mišljenje.

„PLINOOPSKRBNI SUSTAV“

Članak 99.b.

PLINSKI MAGISTRALNI SUSTAV :

Za potrebe Kombi-plinske elektrane Peruča predviđen koridor opskrbnog plinovoda, sa mogućnošću daljnjeg produljenja trase prema Bosni i Hercegovini. Konačnu trasu odrediti idejnim rješenjem i procjenom utjecaja zahvata na okoliš. Zaštitini pojas plinovoda iznosi 30 m obostrano od osi.

Plinovod je potrebno uskladiti s važećim Pravilnikm o tehničkim uvjetima i normativima za siguran transport tekućih i plinovitih ugljikovodika magistralnim naftovodima i plinovodima te plinovodima za
međunarodni transport.

Budući sustav će koristiti zemni plin ali će biti predviđen i za korištenje ukapljenog plina.

PLINSKI DISTRIBUTIVNI SUSTAV :

Plinoopskrba područja Grada Sinj obavljat će se visokotlačnim i srednjetlačnim plinovodima.

- visokotlačni plinovodi :

Visokotlačnim plinovodom iz MRS DUGOPOLJE, maksimalnog radnog tlaka 12 bar pretlaka snabdjevat će se redukcijske stanice RS KUKUZOVAC i RS SINJ.

- srednjetlačni plinovodi :

Srednjetlačnim plinovodima maksimalnog radnog tlaka 4 bar pretlaka opskrbljivat će se svi potrošači, široka potrošnja, komercijalni i industrijski potrošači na predmetnom području. Srednjetlačni (ST) plinovodi bit će izvedeni za maksimalni radni tlak do 4 bar pretlaka. Trase ST plinovoda prate postojeće i planirane prometnice: državne, županijske, lokalne ulice, glavne mjesne ulice, sabirne ulice i ostale ulice.

RS KUKUZOVAC opskrbljivat će potrošače na području Poslovne zone Kukuzovac.

RS SINJ opskrbljivat će potrošače na području gradova Sinj i Trilj, te općina Muć, Otok i Hrvace.

- niskotlačni plinovodi

U gusto naseljenim dijelovima naselja ili u dijelovima grada od posebne povijesne i urbanističke važnosti moguć je razvoj niskotlačnog plinskog sustava max radnog tlaka 100 mbar, a čija će se opravdanost i obuhvat definirati projektima.

Uvjeti gradnje infrastrukturne mreže

Zaštitni koridor magistralnog plinovoda unutar kojeg je zabranjena bilo kakva gradnja bez suglasnosti društva nadležnog za upravljanje plinovodom iznosi 60 m (30 m obostrano od osi plinovoda). U postupku odobrenja zahvata u prostoru u koridorima plinovoda potrebno je poštovati uvjete iz važećih propisa.

Horizontalni i vertikalni razmaci između plinske cijevi i ostalih građevina komunalne infrastrukture
(instalacija) bit će u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Smještaj trase planiranih plinovoda utvrđuje se u pojasu pješačkih staza i kolnika, sukladno propisima DIN 1998.

Cijevi plinovoda potrebno je polagati s nadslojem min 1,2 m u prometnici i pješačkim stazama, odnosno 0,8 m u zelenoj površini. U slučaju manjeg nadsloja potrebno je izvesti zaštitu cijevi.

Prijelazi plinovoda ispod ceste, vodotoka ili željezničke pruge izvode se obavezno u zaštitnim cijevima.

Projektiranje i izgradnja distributivne plinske mreže mora biti izvršeno sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Vodnogospodarski sustav

Članak 100.

Područje koje pokrivaju vodoopskrbni sustavi “Ruda” i "Kosinac" obuhvaćaju grad Sinj sa novoustrojenim općinama sinjskog područja Trilj, Otok, Hrvace i Dicmo, te općine splitske Zagore Klis i Muć i dio Kaštelanske Zagore.

Očekuje se izrada nove hidrauličke analize cijelog vodoopskrbnog sustava "Ruda" koji se opskrbljuje sa izvorišta Ruda.

U skladu s tim postoji mogućnost definiranja novih trasa pojedinih glavnih transportnih cjevovoda koji bi se položili uz postojeće prometnice.

Članak 101.

Prostornim planom izračunate su potrebne količine vode za planski period od 30 godina uz prosječni prirast od 1,5% godišnje. Usvojena specifična potrošnja po pojedinim potrošačima ima slijedeće parametre:

- stanovništvo 190 l/sek/dan
- krupna stoka 50 l/kom/dan
- sitna stoka 15 l/kom/dan
- okućnice 0,5 l/sek/ha

(prosječna okućnica 200 m2=0,02 ha)

Članak 102.

Prema parametrima iz prethodne točke potrebne količine vode koju je potrebno osigurati za vodoopskrbu stanovništva, stoke i okućnica, po pripadajućim vodoopskrbnim pravcima iznosi:

VODOOPSKRBNI OBJEKT(PRAVAC)	Potrebne količine vode	Izvorište
P.K. Ruda	6,88	Ruda
V.S. Otok (Otok-Gala-Obrovac-Bajagić-niska zona)	43,83	Ruda
V.S. Vratnice (Udovičić-Grab-Trilj)	10,60	Ruda
V.S. Trilj (Trilj-Vedrine—Jabuka)	39,00	Ruda
V.S. Sinj (dio Sinja - dio Lučana-dio Glavica, Brnaze-Turjaci-Košute, dio Radošića)	197,49	Ruda
C.S. Sinj (V.S. Ercegovci, V.S. Đale,V.S. Žuro, V.S. Vučipolje, C.S. Sičane, C.S. Vojnić)	138,00	Ruda
C.S. Strmen Dolac (Lijevo zaobalje)	39,60	Ruda
V.S. Šušnjevača (Sinj-Hrvace)	40,00	Kosinac
V.S. Kosinac 1 (Gljev-Čačijin Dolac-Bajagić-visoka zona)	18,76	Kosinac

UKUPNO područje
bivše općine Sinj 534,16 l/sek

od toga vodoopskrbni sustav Ruda 475,40 l/sek (89%), a vodoopskrbni sustav Kosinac 58,76 l/sek (11%).

U navedenim količinama uračunata je i količina koja otpada na industriju. Tako vodoopskrbni sustav Ruda pokriva potrebe industrije sa 88 l/sek, dok na vodoopskrbni sustav Kosinac otpada 8 l/sek.

Članak 103.

Na području Grada Sinja postotak opskrbljenosti vodom iznosi 76,79%. Ovakav postotak opskrbljenosti proizlazi iz činjenice da je najveći broj stanovnika lociran u gradu Sinju dok manja okolna naselja sa velikom površinom, a malim brojem stanovnika nemaju još riješenu vodoopskrbu (Bajagić-visoka zona, Čačijin Dolac i Zelovo), ali su i neki cjevovodi u izgradnji (Gljev).

Članak 104.

Vodoopskrba Grada Sinja i pripadajućih naselja odvijat će se putem tri vodoopskrbna sustava, odnosno njihovih podsustava:

Vodoopskrbi sustav

1/ "RUDA"
- podsustav "Ruda - Sinj-Splitska Zagora"
- podsustav "Otok - Gala - Obrovac - Bajagić"
- podsustav "Sinj - Dicmo - Bisko"
- podsustav "Čačvina - Velić - Vrpolje"

2/ "KOSINAC"
- podsustav Kosinac-Hrvace

- podsustav Kosinac-Gljev
- podsustav Kosinac-Bajagić(visoka zona)-Čačijin Dolac

3/ "ŠILOVKA"

- podsustav "Bitelić - Rumin - Bajagić"

Članak 105.

Pored dogradnje vodovodne mreže na području Grada Sinja te osiguranja mogućnosti opskrbe vodom gradskih područja iz sustava Kosinca i Rude planira se proširenje sustava i na ona naselja kojima sada nije osigurana opskrba pitkom vodom iz vodoopskrbnih sustava.

U toku je realizacija proširenja vodoopskrbnog sustava Kosinac na područje Gljeva lociranog istočno od izvorišta Kosinac.

Članak 106.

Vodoopskrba naselja Grada Sinja na lijevoj obali Cetine uzvodno od mosta na Hanu predviđa se nastavkom podsustava "Otok-Gala-Obrovac-Bajagić" i njegovim spajanjem sa podsustavom Šilovke "Bitelić-Rumin-Bajagić" (ϕ150 mm) čija izgradnja tek također predstoji. Iz postojećih vodosprema i cjevovoda bit će moguća opskrba samo naselja uz sami rub hrvatačkog polja. Naselja na višim kotama opskrbljivat će se iz vodospreme Kosinac 1 do koje vodu tlači istoimena crpna stanica.

Ranije planirane crpne stanice Obrovac I i Obrovac II kao i vodopsrema Obrovac (kota od 410 m.n.m.) izbacuju se izgradnjom vodospreme Kosinac 1 dok je vodosprema Čačijin Dolac (kota dna oko 470 m.n.m.) i dalje u planu.

Rješenja vodoopskrbe za ovo područje razrađena su samo na nivou ideje tako da je moguće da dalja razrada dovede do drugačijih rješenja, odnodno prostornog i visinskog razmještaja objekata vodoopskrbe.

Također je to moguće i na području Zelova gdje se predlaže razmatranje osiguranja vode za ovo područje putem crpne stanice u vodospremi Satrić (kota dna 530 m.n.m.) koja bi tlačnim cjevovodom osiguravala vodu u vodospremi Zelovo na koti cca 870 m.n.m. koja osigurava mogućnost garvitacijskog snabdijevanja vodom naselja Zelovo (810-830 m.n.m.).

Na razini idejnog rješenja postoji mogućnost opskrbe Zelova i sa zapadne strane iz pravca Ogorja.

Članak 107.

Vodoopskrba naselja općine Sinj na lijevoj obali Cetine uzvodno od mosta na Hanu predviđa se nastavkom podsustava "Otok-Gala-Obrovac-Bajagić" i njegovim spajanjem sa podsustavom Šilovke "Bitelić-Rumin-Bajagić" (ϕ150 mm) čija izgradnja tek također predstoji. Iz postojećih vodosprema i cjevovoda bit će moguća opskrba samo naselja uz sami rub hrvatačkog polja. Za naselja na višim kotama bit će neophodna izgradnja crpnih stanica i vodosprema; Lagnjića Dolac (kota dna 450 m.n.m.) i vodospreme Čačijin Dolac (kota dna oko 470 m.n.m.

Rješenja vodoopskrbe za ovo područje razrađena su samo na nivou ideje tako da je moguće da dalja razrada dovede do drugačijih rješenja, odnodno prostornog i visinskog razmještaja objekata vodoopskrbe.

Također je to moguće i na području Zelova gdje se predlaže razmatranje osiguranja vode za ovo područje putem crpne stanice u vodospremi Satrić (kota dna 530 m.n.m.) koja bi tlačnim cjevovodom osiguravala vodu u vodospremi Zelovo na koti cca 870 m.n.m. koja osigurava mogućnost garvitacijskog snabdijavanja vodom naselja Zelovo (810-830 m.n.m.).

Članak 108.

Za gradnju novih ili rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih građevina potrebno je osigurati kolni pristup do parcele građevine te zaštitnu, transparentnu ogradu visine do najviše 2,0 m. Sve značajnije građevine u sustavu vodoopskrbe je potrebno osvijetliti.

Vodoopskrbne cijevi se postavljaju, u pravilu, u javno prometnu površinu, usklađeno s rasporedom ostalih komunalnih instalacija. Vodovodne cijevi se, u pravilu, polažu sa nizbrdne strane ulice ili ceste. Na istoj strani su i TK kablovi, dok je uzbrdna strana ostavljena za odvodnju i elektrokablove. Prilikom rekonstrukcije vodovodne mreže ili rekonstrukcije ceste potrebno je istovremeno izvršiti rekonstrukciju ili gradnju ostalih komunalnih instalacija u profilu ceste.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa vodovoda, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje.

Članak 109.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina mora imati osiguran priključak na vodoopskrbni sustav.

Vodoopskrbna mreža, osim magistralne za koju je Plan definirao koridore, sa svim pratećim elementima u pravilu se izvodi kroz prometnice.

Pojedinačni kućni priključci izvode se kroz pristupne putove do građevnih čestica. Isto se odnosi i na hidrantsku mrežu.

Sve građevine na vodoopskrbnom sustavu projektiraju se i izvode sukladno propisima i uvjetima kojima je regulirano projektiranje i gradnja tih građevina.

Članak 110.

Koncepcija navodnjavanja lijevog zaobalja sinjskog polja je identična rješenju gravitacijskog navodnjavanja desnog zaobalja. Vodozahvatna građevina kojom se vrši kontrolirano upuštanje voda Cetine u odvodnu kanalsku mrežu lijevog zaobalja locirana je također uzvodno od preljevnog praga izvedenog u koritu rijeke Cetine na lokalitetu zvanom “Bosanski gaz”. Dimenzioniranje vodozahvatne građevine je izvršeno na protoku od 1,0 m3/sek.

U svrhu navodnjavanja suhih kraških polja potrebno je izvršiti istraživanja u svrhu aktiviranja prirodnih depresija u polju u kojima se skuplja površinska voda ili ispitati mogućnost navodnjavanja putem mini akumulacija u topografski, hidrološki i geološki pogodnim uskim dolinama koje primaju vodu s čvrste, ravne podloge.

Članak 111.

Temeljem rezultata do sada izrađenih hidrogeoloških analiza i elaborata za slivno područje Cetine krški predjeli Grada Sinja na lijevom zaobalju Cetine (obronci planinskog masiva Kamešnice) pripadaju II zoni sanitarne zaštite (alternativna oznaka Ib zona) kaptiranog izvorišta Kosinac, odnosno izvorišta Malin i Rumin (potencijalnih kaptaža za vodoopskrbu). Zaštita ovih izvorišta zahtijeva uvođenje određenih ograničenja u korištenju prostora.

Članak 112.

Za sve postojeće i planirana zahvate (djelatnosti) unutar zona sanitarne zaštite izvorišta koji su ograničeni ili zabranjeni temeljem važećeg pravilnika o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (NN 66/11 i 47/13) moraju se primijeniti odredbe istog odnosno svih budućih zakonskih i podzakonskih akata te Odluka vezanih za vodozaštitne zone. Potencijalne lokacije zahvata u prostoru prikazane u ovom Planu nisu konačne i dozvoljene ukoliko ne zadovoljavaju uvjetima iz navedenih pravilnika.

Članak 113.

Prostornim planom određene su (u mjeri u kojoj je to moguće) granice potencijalnih sanitarnih zona kaptiranih izvorišta u okviru kojih se primjenjuju ograničenja i zabrane sukladno posebnim propisima (pravilnicima).

Članak 114.

Za područje Grada Sinja određen je lokalitet uređaja za pročišćavanje otpadnih voda

Grada Sinja na lokaciji uz vodotok Goručicu cca 1,0 km od njenog utoka u lateralni kanal.

Članak 115.

Za preciznije utvrđivanje položaja kolektora, broja, kapaciteta i razmještaja crpnih stanica neophodna je izrada niza studija i projektnih rješenja koja sada nedostaju.

Članak 116.

Članak 116. je izbrisan.

Članak 117.

Moguća su odstupanja od predviđenih trasa odvodnje, ukoliko se tehničkom razradom dokaže racionalnije i pogodnije rješenje.

Svaka postojeća i novoplanirana građevina mora imati osiguran priključak na javnu kanalizacijsku mrežu.

Izgradnja građevina na kanalizacijskoj mreži izvode se sukladno propisima kojima je regulirano projektiranje i izgradnja ovih građevina.

Do realizacije sustava javne odvodnje moguća je realizacija objekata s prihvatom otpadnih voda u vodonepropusne sabirne jame i odvozom putem ovlaštenog pravnog subjekta ili izgradnjom vlastitih uređaja za pročišćavanje otpadnih voda prije upuštanja istih u teren putem upojnih bunara odgovarajućeg kapaciteta, a sve ovisno o uvjetima na terenu te uz suglasnost i prema uvjetima Hrvatskih voda.

Prilikom izgradnje sabirnih jama i uređaja za pročišćavanje potrebno je:

- da se locira izvan zaštitnog pojasa prometnice
- da od susjedne građevne čestice bude udaljena minimalno 3,0 m
- da se omogući kolni pristup radi čišćenja
- da od vodovodnog cjevovoda bude udaljena minimalno 3,0 m.

Planom je određena trasa cjevovoda pročišćenih otpadnih voda, s pripadajućim crpnim stanicama, od prečiščivaća „Sinj“ do rijeke Cetine.

Članak 117.a.

Veliki dio površine Grada Sinja (namjene uglavnom poljoprivredne površine) izgradnjom sustava obrane od poplava rijeke Cetine više nije izložen svakogodišnjem plavljenju i predstavlja branjeno područje.

Obzirom da je zaštitni nasip uz rijeku Cetine dimenzioniran za zaštitu od poplava 25 godišnjih velikih voda Cetine, te da isti ima sigurnosno nadvišenje, njegova kota u razmatranom profilu je 299,50 m.n.m. Ova kota odgovara zaštiti polja od približno 50 - 70 godišnjih vodnih valova, pri čemu voda vrhuni uz krunu zaštitnog nasipa. Naime, u slučaju nadolaska većih vodnih valova npr. 100 godišnjeg reda pojavljivanja, došlo bi do preljevanja nasipa, a time i do eventualnog rušenja tijela nasipa, pri čemu ni tako transformirani vodni val koji bi se razlio u branjeno područje, najvjerojatnije ne bi premašio kotu 299,50 m.n.m. Zato se investitorima i projektantima važnijih prometnica, poslovnih građevina (farme, skladišta i sl.) i infrastrukturnih objekata zbog tehnologije rada i važnosti objekata sugerira da upravo odaberu ovu kotu (299,50 m.n.m.) kao kotu nasipa građevine na kojoj se objekt gradi i koji nesmije biti izložen plavljenju. Također se sugerira investitorima i projektantima stambenih objekata, prometnica i ostalih objekata da imaju u vidu ovu činjenicu i da objekte grade u skladu sa njom.

Članak 117.b.

Zaštita od štetnog djelovanja voda, kada može doći do plavljenja, ispiranja, podrivanja ili odronjavanja zemljišta i drugih sličnih štetnih pojava, te posredno do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i njihove imovine, te poremećaja u vodnom režimu, će se provoditi izgradnjom zaštitnih i regulacijskih vodnih građevina, odnosno tehničkim i

gospodarskim održavanjem vodotoka, vodnog dobra i regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina koje se provodi prema programu uređenja vodotoka i drugih voda u okviru Plana upravljanja vodama.

U svrhu tehničkog održavanja, te radova građenja, uz rijeku Cetinu treba osigurati inudacijski pojas minimalne širine od 10,0 m od gornjeg ruba korita na potezu gdje nisu izgrađeni obrambeni nasipi. Na dionici rijeke Cetine kroz Sinjsko polje inudacijski pojas je definiran nasipima, ali uz vanjski rub nasipa treba osigurati zaštitni pojas minimalne širine 10,0 m. Uz ostale bujične vodotoke, glavne odvodne kanale i nasipe, te ostale kanale treba osigurati inudacijski pojas minimalne širine od 5,0 m od gornjeg ruba korita ili nožice nasipa, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra.

Ovisno o veličini i stanju uređenosti vodotoka ili objekta, širina inundacijskog pojasa, odnosno udaljenost izgradnje novih objekta od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra može biti i manja, ali ne manja od 3,0 m, a što bi se utvrdilo vodopravnim uvjetima za svaki objekt posebno.

U inundacijskom pojasu zabranjena je svaka gradnja i druge radnje kojima se može onemogućiti izgradnja i održavanje vodnih građevina, na bilo koji način umanjiti protočnost korita i pogoršati vodni režim, te povećati stupanj ugroženosti od štetnog djelovanja vodotoka.

Svaki vlasnik, odnosno korisnik objekta ili parcele smještene uz korito vodotoka ili česticu javno vodno dobro dužan je omogućiti nesmetano izvršavanje radova na čišćenju i održavanju korita vodotoka, ne smije izgradnjom predmetne građevine ili njenim spajanjem na komunalnu infrastrukturu umanjiti propusnu moć vodotoka, niti uzrokovati eroziju u istom, te za vrijeme izvođenja radova ne smije niti privremeno odlagati bilo kakvi materijal u korito vodotoka.

Postojeća neregulirana korita povremenih bujičnih vodotoka i oborinskih kanala potrebno je regulacijskim radovima povezati i urediti na način da se u kontinuitetu sprovedu oborinske i druge površinske vode do uljeva u Cetinu, a sve u skladu s vodopravnim uvjetima i ostalim aktima i planovima predviđenim Zakonom o vodama. Projektno rješenje uređenja korita sa svim potrebnim objektima, maksimalno smjestiti na česticu 'javno vodno dobro" iz razloga izbjegavanja imovinsko -pravnih sporova kao i razloga prilagodbe uređenja važećoj prostorno -planskoj dokumentaciji, a koje će istovremeno omogućiti siguran i blagovremen protok voda vodotoka, te održavanje i čišćenje istog. Dimenzioniranje korita treba izvršiti za mjerodavnu protoku dobivenu kao rezultat hidroloških mjerenja ili kao rezultat primjene neke od empirijskih metoda.

U iznimnim slučajevima i pretežito u strogo urbaniziranom dijelu grada, u svrhu osiguranja i formiranja što kvalitetnijeg prometnog koridora, ne isključuje se regulacija ili izmještanje vodotoka u obliku odgovarajuće natkrivene armirano-betonske kinete (min. propusne moći 100-god velika voda) i na način koji će omogućiti njeno što jednostavnije održavanje i čišćenje (natkrivanje izvesti pomičnim armiranobetonskim pločama duž što više dionica i sa što više revizijskih okana). Trasu regulirane natkrivene kinete u sklopu prometnce u pravilu postaviti uz jedan od rubova prometnice ili ispod samog pločnika kako bi ostao osiguran pojas za česticu javnog vodnog dobra. Izradu projektnog rješenja treba uskladiti sa stručnim službama Hrvatskih voda.

Polaganje objekata linijske infrastrukture (kanalizacija, vodovod, električni i telekomunikacijski kablovi itd.) zajedno sa svim oknima i ostalim pratećim objektima uzdužno unutar korita vodotoka, odnosno čestice javnog vodnog dobra nije dopušteno. Vođenje trase paralelno sa reguliranim koritom vodotoka izvesti na minimalnoj udaljenosti kojom će se

osigurati statička i hidraulička stabilnost reguliranog korita, te nesmetano održavanje ili buduća rekonstukcija korita. Kod neregulirаnih korita, udaljenost treba biti minimalno 3,0 m od gornjeg ruba korita, odnosno ruba čestice javnog vodnog dobra zbog osiguranja inundacijskog pojasa za buduću regulaciju. U samo određenim slučajevima udaljenost polaganja se može smanjiti, ali to bi trebalo utvrditi posebnim vodopravnim uvjetima i za svaki objekt posebno.

Poprečni prijelaz pojedinog objekta linijske infrastrukture preko korita vodotoka po mogućnosti je potrebno izvesti iznad u okviru konstrukcije mosta ili propusta. Mjesto prijelaza izvesti poprečno i po mogućnosti što okomitije na uzdužnu os korita. Ukoliko instalacije prolazi ispod korita, investitor je dužan mjesta prijelaza osigurati na način daje uvuče u betonski blok čija će gornja kota biti 0.50 m ispod kote reguliranog ili projektiranog dna vodotoka. Kod neregulirаnog korita, dubinu iskopa rova za kanalizacijsku cijev treba usuglasiti sa stručnom službom Hrvatskih voda. Na mjestima prokopa obloženog korita vodotoka ili kanala, izvršiti obnovu obloge identičnim materijalom i na isti način. Teren devastiran radovima na trasi predmetnih instalacija i uz njihovu trasu, dovesti u prvobitno stanje kako se ne bi poremetilo površinsko otjecanje.

6. MJERE ZAŠTITE KRAJOBRAZNIH I PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I KULTURNO POVIJESNIH CJELINA

Prirodne vrijednosti

Članak 118.

Zaštićene prirodne vrijednosti su:

- Potok Rumin (dio) značajni krajobraz
- područje rječice Sutine - Značajni krajobraz

Na zaštićene dijelove prirode iz gornjeg stavka primjenjuju se mjere zaštite utvrđene Zakonom o zaštiti prirode i drugim posebnim zakonima.

Potok Rumin je veoma krajobrazno zanimljiv u svojem izvorišnom dijelu tj. gornjem toku. Vrijednost prirodnog predjela dopunjena je primjerima pučke arhitekture (stare mlinice). Uvjeti zaštite:

- na cijelom zaštićenom području sprječavati daljnju izgradnju
- rekonstruirati postojeće mlinice
- očuvati cjelovitost krajobraza i autohtonih biljnih vrsta
- očuvati biološku raznolikost
- moguće uređenje zemljanih staza i uređenje odmorišta korištenjem autohtonih materijala

Značajni krajobraz Sutina zaštićen je 2000. g. na površini od 462,8 ha i obuhvaća gornji kanjonski dio toka potoka Sutine, pritoka Cetine. Kanjon planinskog potoka Sutine, sa svojim neobičnim rasporedom biljnog pokrova, tipičan je primjer botaničke inverzije. Raznovrstan biljni pokrov, grmovi, duplje, stijene omogućuju gniježđenje brojnim vrstama ptica. Po geomorfološkom sastavu kanjon Sutine izgrađen je od vapnenca i dolomita, a erozivno djelovanje pogledu posjetitelja otkriva mnoštvo fosila.

Potok Sutina bujični je potok koji je većim dijelom godine siromašan vodom. Njegov glavni izvor nalazi se podno zaseoka Mijići i Jurići u selu Sutina. Međutim, potok Sutina prima vode i iz drugih izvora, među kojima se svakako izdvaja izvor Bila vrila. Pored ovog izvora nalazi se stara mlinica, koja je dokaz nekadašnjega čovjekova korištenja snage vode potoka Sutine. Uvjeti zaštite:

- rekonstruirati postojeću mlinicu
- očuvati cjelovitost krajobraza i autohtonih biljnih vrsta
- očuvati biološku raznolikost

- moguće uređenje zemljanih staza i uređenje odmorišta korištenjem autohtonih materijala
- na dijelu područja planirano je izletište koje se može realizirati u skladu s odredbama Plana (članak 47.)

Članak 119.

Prirodne vrijednosti predložene za zaštitu:

- vodotok rijeke Cetine, značajni krajobraz
- izvor Kosinac; posebni rezervat (ihtiološki)
- izvor Goručice; posebni rezervat (ihtiološki)
- priroda oko tvrđave u Sinju; značajni krajobraz
- Pavića nebesa; značajni krajobraz

Na zaštićenim i prirodnim vrijednostima predloženim za zaštitu, kao i na ekološki vrijednim područjima (posebnim rezervatima) obvezno je provoditi odredbe, naputke i smjernice sadržane u dokumentu Nacionalna strategija i akcijski plan zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti.

Područja planirana za zaštitu u kategoriji posebnih rezervata potrebno je zaštititi od bilo kakve izgradnje građevina te ih samo uređivati i rekultivirati temeljem idejnog rješenja.

Kategorija zaštite (značajni krajobraz) razmjerno je liberalna i dopušta širok opseg ljudskog djelovanja u okviru kojeg postoji mogućnost održivog turističkog (izletničkog) i rekreacijskog korištenja, ugostiteljske djelatnosti, tradicijske poljoprivrede (gdje to dopušta teren). Granicama zaštite izbjegnuta su postojeća naselja.

Članak 120.

U cilju očuvanja prirodne biološke i krajobrazne raznolikosti treba očuvati područja prekrivena autohtonom vegetacijom, postojeće šumske površine, šumske rubove, živice koje se nalaze između obradivih površina, te zabraniti njihovo uklanjanje; treba izbjegavati velike poljoprivredne površine zasijane jednom kulturom; osobito treba štititi područja prirodnih vodotoka i vlažnih livada kao ekološki vrijednih područja. Očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje rukavaca i dr.). prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka sa ciljem sprečavanja štetnog djelovanja voda, potrebno je planirati zahvat na način da se zadrži doprirodno stanje vodotoka.

Pri oblikovanju građevina (posebice onih koje se mogu graditi izvan naselja) treba koristiti materijale i boje prilagođene prirodnim obilježjima okolnog prostora i tradicionalnoj arhitekturi.

Pošumljavanje, ukoliko se provodi, potrebno je vršiti autohtonim vrstama, uzgojne radove provoditi na način da se iz degradacijskog oblika šuma postepeno prevodi u visoki uzgojni oblik.

U postupku izdavanja akta za građenje za zahvate na području zaštićenih dijelova prirode te za sve zahvate i radnje u zaštićenom području potrebno je, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, ishoditi uvjete zaštite prirode odnosno dopuštenje od tijela državne uprave ili upravnog tijela u županiji, nadležnog za poslove zaštite prirode.

Za planirane zahvate u prirodi, koji sami ili s drugim zahvatima mogu imati značajan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, treba ocijeniti, sukladno Zakonu o zaštiti prirode, njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu.

Unutar obuhvata Plana nalaze se slijedeća područja ekološke mreže:

- područja očuvanja ekološke mreže značajno za ptice (POP):

HR1000028 Dinara
HR1000029 Cetina

- područja očuvanja ekološke mreže značajno za vrste i stanišne tipove (POVS)

HR5000028 Dinara
HR2001313 Srednji tok Cetine s hrvatačkim i sinjskim poljem
HR2001397 Sutina

Najvažniji mehanizam zaštite za ove lokalitete je postupak ocjene prihvatljivosti planiranih zahvata za prirodu koji je temeljem važećeg Zakona o zaštiti prirode obvezan za sve planirane zahvate koji mogu imati bitan utjecaj na područja ekološke mreže.

Obvezno je sagledati moguće utjecaje takvih planiranih zahvata na ciljeve očuvanja određenog područja ekološke mreže te razmotriti alternativne mogućnosti i utvrditi mjere ublažavanja. U slučaju da zahvat nije prihvatljiv za prirodu, može ga iznimno odobriti Vlada RH ako nakon provedenog javnog uvida utvrdi da postoji prevladavajući javni interes. Pritom se određuju kompenzacijske mjere koje moraju osigurati da se očuva funkcija tog područja u kontekstu ukupne ekološke mreže (osiguravanje zamjenskog područja i sl.).

Za planirane zahvate za koje je posebnim propisom obvezna procjena utjecaja na okoliš, ocjena prihvatljivosti za prirodu obavlja se u sklopu procjene utjecaja na okoliš sukladno posebnom propisu.

Osim propisanih mjera zaštite za svako pojedino područje moći će se donositi i detaljniji planovi upravljanja. Propisane mjere zaštite bit će obvezne za sve fizičke i pravne osobe koje na tim područjima obavljaju djelatnosti upravljanja i korištenja prirodnih dobara ili izvode zahvate u prirodu u smislu Zakona o zaštiti prirode.

Zaštita područja ekološke mreže osigurava se osim provođenjem propisanih mjera zaštite također i provođenjem uvjeta zaštite prirode koji se izdaju sukladno odredbama važećeg Zakona o zaštiti prirode.

Ako se cilj očuvanja područja ekološke mreže odnosi na prirodne vrijednosti kojima se upravlja temeljem plana gospodarenja prirodnim dobrima u smislu Zakona o zaštiti prirode (šume, vode, šaranski ribnjaci i dr.) ili ako se propisane mjere zaštite odnose na gospodarenje prirodnim dobrima, predlaže se da tim područjima upravlja fizička ili pravna osoba koja provodi plan, ukoliko taj plan sadrži uvjete zaštite prirode. Za upravljanje ostalim područjima ekološke mreže trebale bi biti nadležne javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima.

Temeljem važećeg Zakona o genetski modificiranim organizmima, nije dopušteno uvođenje genetski modificiranih organizama u okoliš u područjima ekološke mreže te u područjima koja predstavljaju zaštitne zone utjecaja.

Za područja ekološke mreže potrebno je propisati praćenje stanja (monitoring), kako je to u Europskoj uniji propisano za područja NATURA 2000. Monitoring se odnosi na one pokazatelje (indikatore) koji omogućuju:

- praćenje stanja divljih svojti i stanišnih tipova;
- utvrđivanje učinkovitosti mjera zaštite s obzirom na ostvarivanje utvrđenih ciljeva očuvanja.

Monitoring je potrebno prioritetno provoditi za divlje svojte i stanišne tipove koji su utvrđeni kao ciljevi očuvanja za predmetno područje ekološke mreže, pri čemu je posebnu pažnju potrebno usmjeriti na vrste čije stanje najočitije odražava promjene u staništima drugih vrsta odnosno u stanišnim tipovima.

Granice područja ekološke mreže, kao i pojedinačni lokaliteti mogu se vidjeti i na kartografskom prikazu br. 3. Uvjeti korištenja i zaštite prostora.

Kulturna baština

Članak 121.

Sva inventarizirana nepokretna kulturna dobra na području Grada Sinja imaju svojstva kulturnog dobra i shodno tome podliježu pravima i obvezama Zakona o zaštiti kulturnih dobara, bez obzira na trenutni pravni status njihove zaštite. Pravni status zaštite obuhvaćen je sljedećim kategorijama:

- kulturno dobro upisano u Registar nepokretnih kulturnih dobara
- preventivno zaštićeno kulturno dobro
- evidentirano kulturno dobro - zaštita prostornim planom

Članak 121.

Nepokretna kulturna dobra sistematizirana su prema vrstama i podvrstama. Osnovna podjela prema vrstama nepokretnih kulturnih dobara je sljedeća:

- povijesna naselja i dijelovi povijesnih naselja,
- povijesne građevine i sklopovi,
- elementi povijesne opreme prostora, tehničke građevine s uređajima,
- područje, mjesto, spomenik ili obilježje vezano uz povijesne događaje i osobe
- arheološka nalazišta i lokaliteti,
- krajolik ili njegov dio
- etnozone

Zone zaštite određene su u cilju očuvanja tipoloških karakteristika povijesnog naselja i njegove karakteristične slike, te očuvanju njegovih povijesnih struktura (prostornih i graditeljskih). Diferencirane su prema stupnju očuvanosti povijesne građevne strukture i prostorne organizacije i različitih režima i mogućih zahvata. Zone zaštite povijesnih naselja definirane su kao:

A zona zaštite - prvi stupanj zaštite - odnosi se na zonu u kojoj se u potpunosti štiti ustroj naselja.

B zona zaštite vrednuje se kao drugi stupanj zaštite i uključuje povijesni prostor naselja u kojem je očuvana tradicionalna matrica, mreža ulica i parcelacija te pripadajuća povijesna (tradicijska) arhitektura, ali je djelomice izgrađena i novijim građevinama koje čine skladnu cjelinu.

Samo na povijesni dio Grada Sinja primjenit će se prvi stupanj zaštite (A zona zaštite), dok su ruralna naselja na području Grada Sinja ovim elaboratom vrednovana kao B zona zaštite.

Zaštićena kulturna baština prikazana je na kartogafskom prikazu br. 3.1. “Uvjeti korištenja i zaštite prostra - Područja posebnih uvjeta korištenja”, 1:25000.

Članak 123.

Popis arheoloških lokaliteta na prostoru obuhvata Prostornog plana:

GRAD SINJ

1. Ćemer, lokalitet sa zapadne strane sinjske tvrđave Grad, nedaleko od kuće Brajnović, antičko razdoblje (ostatci rimskog vodovoda i temelja građevine, luk u razini zemlje). Ostatcima danas nema traga, zatrpani ili uništeni novogradnjama.

2. Fratarka, nalazište na jugozapadnom uglu njive Fratarka, danas prostor Novog naselja., antičko i srednjovjekovno razdoblje. Otkopano nekoliko grobova, obloženih i pokrivenih pločama od mulike, slučajan nalaz -rimski denar, nalaz danas u Muzeju Cetinske krajine Sinj.

3. Gaj iznad Tomaševića, na međašnjem području Sinja i Brnaza, antičko razdoblje, ostava od oko 120 primjeraka antičkog brončanog novca. Monete Valentiniana II, Teodozija i Arkadija (kraj 4. i poč. 5.st). Slučajni nalaz iz 1903.g. Nalazi u Arheološkom muzeju Split i Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju.

4. Korito potoka Goručica u predjelu Ruduše, prapovijesno i antičko razdoblje, slučajni nalazi: ulomak kremenog noža, kremena strijelica u obliku lastinog repa bez trna, rimski zlatni prsten, kasnoantička svjetiljka s prikazom Krista na disku. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.

5. Tvrđava stari Grad – prapovijesno, antičko, srednjovjekovno i novovjekovno razdoblje. Slučajni nalazi u Arheološkom muzeju Split, Muzeju Cetinske krajine i Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju. Zaštitna arheološka istraživanja 1998., 1999., i 2004.g.

6. Klarića kuće, zaseok Perići na zapadnom rubu Sinja, antičko razdoblje. Ostaci rimskog vodovoda, nekoliko keramičkih cijevi, slučajni nalazi iz 1958.g. u Muzeju Cetinske krajine Sinj.

7. Zaseok Križanci, na međi Sinja i Radošića, nedaleko od kuće Jakova Križanca, antičko razdoblje, otkopana dva antička skeletna groba s prilozima, keramički vrč i svjetiljka, prethodno je pronađena rimska nadgrobna stela. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.

8. Kuća Davora Dalbela na Luci, kasnoantičko razdoblje, pronađena presvođena zidana kasnoantička grobnica, u njoj nekoliko ulomaka amfora, slučajni nalaz iz 1979.g.
9. Kuća Drage Tripala u Brnaškoj ulici, antičko razdoblje. Pronađena glava rimske carice Herenije Etruscile, slučajni nalaz iz 1960. Nalaz u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.
10. Kuća Grabovac, antičko razdoblje. Slučajni nalaz, ulomak antičkog natpisa. Nalaz u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.
11. Kuća Slavka Čelika nedaleko od sinjskog bazena, antičko razdoblje. Prigodom iskopa za kuću 1967.g. nađena jedna veća kamena plitica, ulomci antičkih tegula, ulomci staklenih posuda i tri brončana novčića iz 4. st. Nalazi u Arheološkoj zbirci franjevačkog muzeja u Sinju.
12. Kula, današnja vojarna na prostoru između Gorućice i zaseoka Župići, kasnoantičko i srednjovjekovno razdoblje. Pronađen grob visokog bizantskog časnika, nalazi kaciga i staklena posuda (zagubljena). Nalaz kacige u Muzeju Cetinske krajine u Sinju. U iskopu kanala za kanalizaciju nove menze u vojarni 4. 10. 1993.g. otkopan je jedan trapezoidan grob, bez priloga.
13. Međine i Pelimovac na jugozapadnoj padini brijega na kojem je sinjska tvrđava Grad. Prapovijesno i antičko razdoblje. Nalazi u Arheološkom muzeju u Splitu, Muzeju Cetinske krajine i Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju.
14. Obor Uge Dalbela u Istarskoj ulici, antičko razdoblje. Pronađen rimski žrtvenik, posvećen bogu Nocturnu, nalaz u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.
15. Općinska lokva, na raskrižju puta za Rudušu i puta za zaselak Župiće. Kasnoantičko razdoblje.Otkopani temeljni ostaci kasnoantičke građevine iz 4./5. st. Ostaci građevine se svojim istočnim dijelom nalaze ispod sada asfaltirane ceste.
16. Brdo Pavića nebesa, na sjeverozapadnom rubu Sinja, na prostoru iznad Perasovih vinograda. Prapovijesno razdoblje. Slučajni nalazi, kremeni artefakti. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine Sinj.
17. Put Ruduše, nedaleko od Delićeve kuće u Sinju, neodređeno razdoblje. Pronađeno nekoliko kamenim pločama obzidanih i pokrivenih grobova.
18. Ruduša, na položaju današnje strojarnice u ciglani, antičko razdoblje. Pronađeni antički grobovi, nadgrobni spomenici. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine. Pojedinačni nalazi pronađeni su i na drugim mjestima u ciglani.
19. Šabići, nalazište je nedaleko od groblja u Brnazama, s istočne strane Sinj – Split, antičko razdoblje. Nađena antička nadgrobna stela, koja se nalazi u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju. Pronađeno više skeletnih grobova koji su krčenjem zemljišta potpuno uništeni.
20. Šišova glavica iznad zaseoka Šimac, na sjeverozapadnom rubu Sinja, novovjekovno razdoblje. Na ovom položaju se u 18. st. nalazilo manje groblje, pronađen veći kameni križ s natpisom na bosančici iz 1703.g, sada u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju. Groblje je kasnije iskrčeno, a na njegovom položaju danas je vinograd.
21. Tomaševića draga, na sjevernom rubu visoravni Donjeg Radošića iznad zaseoka Župići, antičko razdoblje. Sačuvane kolotečine antičke ceste.
22. Tripalov voćnjak, danas na položaju autobusnog kolodvora u Sinju, antičko razdoblje. Slučajan nalaz, reljef Silvana s tri nimfe. Nalaz u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana.
23. Pijaca - Trg kralja Tomislava u Sinju, novovjekovno razdoblje. Zaštitna istraživanja 1987. g. prigodom uređenja kanalizacije i trga u Sinju, pronađena tri groba, nije bilo nalaza.
24. Žankova glavica kod kuće Tripalo-Boko u Sinju, antičko razdoblje, slučajni nalaz nadgrobni natpis *Tiberia Claudia Priscusa* 1-2 st.u Arheološkom muzeju u Splitu.
25. Ispred Općinskog suda u Sinju, novovjekovno razdoblje, ostaci mletačke kanalizacije iz 18 st.
26. Nedaleko od kuće Tina Alčića ispod tvrđave Grad, novovjekovno razdoblje, pronađen visoki kapitel na kojem je uklesana godina 1773. g.
27. Štalija kod kuće Vuletić, novovjekovno razdoblje, slučajan nalaz, kameni blok u koji su urezane tri godine, 1406., 1706., 1796. inicijali B. P. te još nekoliko slova i znakovi. Nalaz u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.

28. Domazetov dolac, kasnoantičko razdoblje. Pronađen jedan grob obzidan i pokriven kamenim pločama. Prilozi u grobu dvije staklene posude (boca i čaša) i jedna obrađena kamena pločica. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.

LUČANE

29. Bare, na položaju Brižina, nedaleko od kuće Nikole Vučemila pok. Stipana, ranosrednjovjekovno i kasnosrednjovjekovno razdoblje. Arheološka istraživanja 1981. i 1983. g. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.

30. Bukovik, nalazište u kanjonu Sutine, sjeverozapadno od zaseoka Đipalo, prapovijesno razdoblje. Gradina s dva nivoa utvrđenja. Gradina dominira Lučanima, strateški osigurava prirodni prijelaz iz Cetinske krajine kroz kanjon Sutine prema Muću.

31. Donje ili Malo šematorije, nalazište je u jarugi južno i zapadno od seoskog groblja i župne crkve sv. Kate, srednjovjekovno razdoblje? Ima grobova, teren je potpuno obrastao, nekoliko obložnih ploča vidljivo je u razini zemlje. Nema nalaza.

32. Đipalova kosa u Zasutini, srednjovjekovno razdoblje. Prema pričanju mještana ovdje ima grobova obzidanih i pokrivenih pločama od mulike, nema nalaza, groblje je na padini brijega, nekoliko je grobova erozijom uništeno.

33. Kuća Tomislava Baraća uz desnu obalu Sutine kod mosta, neodređeno razdoblje. Vlasnik kopajući temelje za svoju kuću, naišao je na 3-4 groba, u kojima nije bilo nalaza, grobovi su iskrčeni, danas im nema traga.

34. Lopate sj. od groblja sv. Kate, neodređeno razdoblje. Pronađeni su grobovi pokriveni i obzidani pločama od mulike. Jedan dio grobova bio je označen nadgrobnim spomenicima, od kojih se nekoliko sačuvalo: jedan sanduk priklesan je za kapelicu kod škole, ukrašeni sljemenjak, danas pred župnim uredom kod groblja i jedan sanduk ukrašen reljefnim križem. Dio grobova prigodom obrade zemlje je iskrčen. Nema nalaza.

35.Oranica Anđe Smolje ud. Jure, nedaleko od mosta, uz lijevu obalu Sutine, neodređeno razdoblje. Prema pričanju vlasnice vidljivi grobovi obzidani i pokriveni kamenim pločama. Grobovi danas nisu vidljivi.

36. Šušanj, nalazište na prostranom zaravnjenom vrhu brda uz južni rub klanca Sutine, zapadno od zaseoka Baraći i Radići, prapovijesno i antičko razdoblje. Ostaci vrlo prostrane gradine. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine.

37. Vinograd Joze Radića, na jugoistočnoj padini brada Šušanj, kasnoantičko razdoblje pronađena dva groba. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine.

38. Kuća Šimuna Čovića, ranosrednjovjekovno razdoblje. U kuću bio uzidan reljefni ulomak. Danas izgubljeno.

RADOŠIĆ

39. Gomelice, na krševitom predjelu zvanom Gaj, prapovijesno razdoblje. Nekoliko desetaka manjih gomila. U jednoj prekopanoj gomili nađen je grob sa spaljenim pokojnikom i nekoliko ulomaka keramike. Nalazi u Arheološkom muzeju u Splitu.

40. Kukuzova glavica, iznad magistralne ceste Sinj-Split u predjelu Kukuzovac, na južnom rubu Donjeg Radošića, prapovijesno razdoblje. Na vrhu Glavice jedna veća gomila, i na padinama nekoliko manjih kamenih gomila. Rekognosciranjima je pronađeno nekoliko kremenih odbitaka i ulomaka kremenih noževa. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine.

41. Okruglo, iznad Radovića kuća na Donjem Radošiću, prapovijesno razdoblje. Gradina s platoom polukružna oblika. Neolitički nalazi, kremeni artefakti, kremeni odbici, kremene strijelice, dvije jezičaste sjekirice, nož od opsidijana i komad opsidijanske jezgre. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine.

42. Rust, nalazište na strmom grebenu**,** na zapadnoj padini Visoke, iznad zaseoka Križanci na Radošiću, prapovijesno razdoblje. Veća kamena gomila, nepravilna oblika. Gomila je na strmoj padini grebena, pa je na sve strane znatnije rasuta.

43. Visoka (kota 707) iznad zaseoka Gugići i vojnog poligona Kukuzovac na Radošiću, prapovijesno razdoblje. Gradina utvrđena dvostrukim prstenastim bedemom nepravilna

trapezoidna oblika, bedemi su suhozidni, u cijeloj duljini vidljivi su tragovi zidanja. Na

prostoru gradine danas se nalazi PTT odašiljač, nalazi prapovijesne keramike.
44. Vršci, na međašnjem prostoru Radošića i Brnaza, prapovijesno razdoblje. Pronađen ulomak kremenog noža, danas u Muzeju Cetinske krajine.

TURJACI
45. Bekanova gradina, na istočnom rubu Turjačkih poda prema Sinjskom polju iznad zaseoka Budimir-Bekan, prapovijesno razdoblje (kasno brončano i starije željezno razdoblje). Pronađeni ulomci keramičkih posuda, nalazi danas u Muzeju Cetinske krajine.
46. Crkvin, uz istoimeni bunar na zapadnom rubu Sinjskog polja istočno od zaseoka Perići i Vlastelice u Turjacima, antičko razdoblje i kasnosrednjovjekovno razdoblje. Ostaci veće građevine, na susjednim oranicama pronađeni ulomci antičke keramike, tegula, amfora, te nekoliko novčića iz 4 st. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine.
47. Begova glavica iznad zaseoka **Klarić-Kukuz**, na međi Brnaza i Turjaka, na krajnjem sjevernom rubu visoravni Turjački podi, prapovijesno razdoblje. Gradina, nema nalaza.
48. Kuća Britvić, nalazište je južno od danas ruševne kuće Britvić, antičko razdoblje. Nalaz kamenoga sarkofaga dvogodišnje djevojčice CLOVINTINE.
49. Radašuša, na sjevernom rubu visoravni Turjački podi, južno od zaseoka Klarić-Kukuz, na međi Brnaza i Turjaka, prapovijesno razdoblje. Gradina sa svih strana utvrđena suhozidnim bedemom, pravokutnog oblika, dva nivoa. Na jugoistočnom kraju gornjeg platoa veća je kamena gomila.
50. Tripaluša, sjeveroistočno od zaseoka Perići, srednjovjekovno razdoblje. Četiri groba obzidana i pokrivena pločama od mulike, bez nalaza. Grobovi su pronađeni prigodom uređenja terena za nogometno igralište.
51. Turjački podi, prapovijesno nalazište. Slučajni nalazi kremenih odbitaka i ulomci prapovijesne keramike.
52. Vlastelice, prapovijesno nalazište. Slučajni nalazi kremenih odbitaka.

ČITLUK
***53. Gašparovac**, otočić na rijeci Cetini između Bajagića i Čitluka, neodređeno razdoblje.*
54. Klačine sa zapadne strane Aequuma na predjelu između potoka Karakašica i brda Krinj na međašnjem prostoru Čitluka i Karakašice, antičko razdoblje. Ostaci zida (dio temelja akvedukta antičkog Aequuma).
55. Klašnjevac, na izvangradskom području ant. Aequuma, istočno od samostanskog imanja i crkve sv. Frane antičko razdoblje i kasnosrednjovjekovno razdoblje. Pronađeno osam dobro sačuvanih antičkih nadgrobnih natpisa i jedan natpis posvećen JUNONI. Starija literatura ovdje pretpostavlja nekropolu ant. Aequuma. Zaštitnim istraživanjima (provedena prigodom izgradnje vodovoda) 1986.g. pronađeni samo ostaci suburbane arhitekture. Otkriven jedan kasnosrednjovjekovni grob i u njemu kao spolije dvije ploče s antičkim natpisima. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine i Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana.
56. Maganjića kuće na Čitluku, sjeverozapadno od Aequuma, antičko razdoblje. Na ovom položaju pronađen je 1952. g. ulomak reljefa s prikazom Silvana i dijelom natpisa. Od natpisa se u donjem dijelu sačuvalo...*VILICUS VOTO*. Nalaz u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana.
57. Masovčića brig, nedaleko od desne obale Cetine, prapovijesno razdoblje. Ovdje se nalaze dvije zemljane gomile promjera 8 m. U jednoj djelomično oštećenoj gomili, nađeno je nekoliko sitnijih ulomka grube, grube, prapovijesne keramike.
58. Matići izvan gradskih bedema ant. Aequuma. Uz sjeverozapadne i zapadne bedeme nađeno je šest cijelih i fragmentarnih antičkih nadgrobnih natpisa. Slučajni nalaz između 1878. i 1961.g. Nalazi u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana. Nalazi nisu pronađeni ***in situ*** već su bili ugrađeni u kuće Matića.
59. Stonožića glavica zapadno od Aequuma na Čitluku, antičko razdoblje? Krajem 19.st.na ovom položaju bili su vidljivi ostaci zgrade popločani mozaičnim podom. Prilikom reambulacije terena tragovi mozaika nisu pronađeni.
60. Zaseok Šošo na Čitluku na pobliže neodređenom mjestu, kasnoantičko i

srednjovjekovno razdoblje. Pronađen jedan bizantski brončani novac Justinijana I (527.-565.g.) i jedna kameja od žućkastog stakla s poprsjem sv. Demetrija (12.-13.st.). Slučajni nalazi iz 1936.g. Nalazi u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju.

61. Šošin vinograd s južne strane puta za Demerovac, uz jugoistočni bedem antičkog Aequuma, antičko razdoblje. Na ovom položaju u kamenoj litici bio je uklesan reljef Dijane i Silvana. Prethodno je na ovom položaju bio pronađen antički posvetni ***natpis L. Eburnusa Tatianusa***. Reljef je bio isklesan u živoj stijeni. Godine 1931. je ispilan iz litice i prenesen u Arheološku zbirku franjevačkog samostana. Natpis s ovog položaja je kasnije zagubljen.

KARAKAŠICA

62. Bukva na putu za Čitluk u Karakašici, antičko razdoblje. Na ovom položaju 1879.g.nađen je počasni natpis dvaju duovira Aequuma, a sadrži podatke o gradnji portika i triklinija nekom božanstvu u Aequumu. Nalaz u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju

63. Nalazište uz oranicu Jakova Žmire iz Karakašice, sa zapadne strane Krinja, u jaruzi koja vodi od Miloševog jezera u Hrvatačkom polju, antičko razdoblje. Na ovom položaju nađena je mramorna glava rimske božice. Slučajni nalaz iz 1976. danas u Muzeju Cetinske krajine u Sinju.

64. Njiva Bože Lapića pok. Ante, uz kuću Ante Runje na zapadnom obronku uzvisine Petrada u Karakašici, prapovijesno, antičko i srednjovjekovno razdoblje. Grobovi obloženi i pokriveni pločama od mulike. Otkopana su tri groba, obloženi pločama od mulike, bez nalaza. Na položaju Petrada (pobliže neodređeno) nađeno je više ulomaka prapovijesne keramike i nekoliko antičkih ulomaka. Grobove je probno istraživao Nikola Gabrić 1959.g.

65. Položaj Pod peći, nedaleko od zaseoka Bikići, na zemlji Marina Perkovića u Karakašici, antičko razdoblje. Na ovom položaju nađen je in situ antički nadgrobni natpis petnaestogodišnjeg ***Caetenia Secunda,*** slučajan nalaz iz 1908. g. Danas u Arheološkom muzeju u Splitu.

HAN

66. Korito Cetine ispod mosta na Hanu, prapovijesno razdoblje**.** Nađena jedna čekić-sjekira s rupom za nasad drške i ručni paleolitički klin, slučajni nalazi iz 1975.g. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine.

67. Mostine na Hanu, antičko razdoblje. Nađen jedan veći zavjetni žrtvenik posvećen Dijani kojeg je zavjetovao *P. Marronius Maximianus*. Čuva se u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju. Slučajni nalaz iz 1920. g. Na Mostinama na Hanu u Obrovcu Sinjskom, pretpostavlja se antički mostni prijelaz preko Cetine na cesti koja je vodila od Aequuma prema Servitiumu.

JASENSKO

68. Zaseok Grčići, antičko razdoblje. Na ovom položaju pronađeno je nekoliko antičkih kamenih ulomaka, dva ulomka natpisa i ulomak lavlje glave. Danas u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana, slučajni nalazi iz 1972. Nalazi su fragmentarni.

69. Kraljeva ograda u zaseoku Tomići u Jasenskom, nasuprot kuće Stipe Tomića pok. Ilije, kasnoantičko?, ranosrednjovjekovno razdoblje. Pronađen jedan grob s prilozima (željezna pojasna kopča, kresivo, cjevasti okov remena, kresivo i šilo). Slučajni nalaz iz 1975.g. Nedaleko od ovog groba pronađen još jedan grob obložen i pokriven pločama od mulike bez priloga.

70. Njiva Mile Napića uz seoski put zapadno od zaseoka Tomići, antičko razdoblje. Nađeno više antičkih ostataka (srebrni novac Aleksandra Severa, ulomci tegula i keramičkih posuda, prema pričanju vlasnika njive ima i ostataka zidova). Slučajni nalazi iz 1958. g. Nalazi u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju, vrlo su fragmentirani.

SUHAČ

71. Na oranicama sjeverno i sjeverozapadno od stare Bokine kuće na Suhaču, antičko

razdoblje. Brojni su ostaci antičkih tegula (uglavnom u međi između Tomaševića njive i njive zvane Bokinica). Krčenjem na Bokinici pronađene su keramičke cijevi antičkog vodovoda. Pronađen veći antički kameni postament s profilacijom na sve četiri strane (sada se nalazi uz sjevernu među Tomaševića njive). Slučajni nalazi oko 1950. g. Rekognosciranja 1993.g. Većina građevinskih ostataka na ovom položaju iskrčena je u vrijeme sadnje vinograda pred oko 70 godina.

72. U vinogradu Ante Vučemila pok. Jure na položaju Dolac, neodređeno razdoblje. Pronađena tri groba obzidana i pokrivena pločama od mulike bez nalaza. Slučajni nalazi oko 1950., rekognosciranja 1993.g. Grobovi su bili pronađeni prilikom krčenja za vinograd.

73. Nalazište oko 20-ak m od kuće Šimuna Marića, antičko razdoblje. Prigodom krčenja za terena pronađen ulomak antičkog natpisa i ostaci nekakve građevine. Slučajni nalaz iz 1952. g. Ulomak je bio uzidan kao spolija. Nalaz u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju.

BRNAZE

74. Ivkovića, Mandačeva, Bunarska glavica ili Mijoljača, prapovijesno, antičko, ranokršćansko, srednjovjekovno razdoblje. Najstariji tragovi ostaci gradinskog naselja, plato gradine danas je u cijelosti uništen. Prapovijesni ostaci (ulomci keramičkih posuda, jedna kamena sjekira), antički ostaci (ulomci antičkih posuda, brončani novac, brončana spona i jedan žrtvenik). Ranokršćanskoj crkvi je prethodila ranokršćanska memorija (pronađeni ulomci pluteja) i antička arhitektura. Otkriveni ostaci šesteroapsidalne ranosrednjovjekovne crkve koju je prekrilo kasnosrednjovjekovno groblje s istraženih 109 grobova. Nalazi u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana, Muzeju Cetinske krajine, Arheološkom muzeju i Muzeju hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu. Gotovo cijeli istraživani položaj uništen je iskopom građevinskog pijeska.

ZELOVO

75. Jukića gradina, nalazište na zadnjim JI pristrancima Svilaje iznad Zelova, na koti 870**,** prapovijesno razdoblje. Na ovom položaju nalazi se prostrana gradina utvrđena suhozidnim bedemima s južne i sa zapadne strane. Nalazi netipične prapovijesne keramike. Gradina svojim položajem dominira zelovskom visoravni i brdskim masivom prema Hrvatačkom polju.

76. Jukići, nalazište oko 1 km južno od Jukića gradine, ispod zaseoka Jukići, prapovijesno razdoblje, kamena gomila promjera oko 11 m. Nasip gradine većim dijelom zdrobljen u građevinski pijesak. Prema podacima prof. Ivana Marovića. U nasipu pronađeno nekoliko netipičnih ulomaka prapovijesne keramike. Rekognosciranja 1985.g. Nalazi u Arheološkom muzeju u Splitu. Ostaci groba i gomile sačuvani su u manjem dijelu.

77. Nalazište na predjelu Kupnjača, srednjovjekovno razdoblje. Ima grobova obzidanih i pokrivenih pločama od vapnenca. Nema nalaza. Grobovi su djelomično uništeni obradom terena.

78. Brdo Plišivice (kota 986), koje dijeli područja Zelova i Lučana, prapovijesno razdoblje. Veća kamena gomila promjera oko 20 m. Nema drugih arheoloških nalaza. Rekognosciranja 1985. g. Gomila je dobro sačuvana.

79. Nalazište uz južnu stranu ceste Hrvace-Zelovo, u vrtači zvanoj Vukov dočić na jugoistočnom rubu zelovske zaravni, neodređeno razdoblje. Ostaci grobova obzidani i pokriveni pločama od vapnenca, bez nalaza. Rekognosciranja 1985. g. Grobovi se oštećuju obradom vrtače.

GLAVICE

80. Gluvine kuće « Iza grede », ranosrednjovjekovno i srednjovjekovno razdoblje**,** 1996.g. istraženo manje srednjovjekovno groblje s 14 grobova.

81. Gulići – blizu ceste Sinj – Han, kod Gulića kuća, antičko razdoblje, nađen nadgrobni natpis Gaja Octavija, veterana VII legije iz pr. pol. 1. st. Slučajni nalaz iz 1900.g. Danas u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju.

82. Jelinčići – uz seoski put kod Jelinčića kuća, kasnosrednjovjekovno razdoblje? Vidljive

obložnice grobova. Prema podacima S. Gunjače iz 1949.g. Prof. Ante Milošević nije pronašao te grobove, pretpostavlja zbog toga što je put prema zaseoku Jelinčića prije dvadesetak godina, proširen pa su tom prigodom uništeni i grobovi. U obilasku 2003. vidljive obložnice grobova.

83. Jojine kuće «Iza grede», uz rub polja, u dvorištu Ivana Poljaka, ranosrednjovjekovno razdoblje. Arheološka istraživanja 1997. g. Do sada istraženo 15 duboko ukopanih grobova. Dva su bila obložena i pokrivena pločama od mulike, a ostali su ukopani u ovalne rake djelomično obložene drvetom i kamenjem. Nalazi iz grobova u Muzeju Cetinske krajine.

84. Kongor «Iza grede« u Glavicama, na rubu polja kod kuće Bože Poljaka, ranosrednjovjekovno razdoblje. Arheološka istraživanja 1996. g. Otkriven jedan grob obložen i pokriven pločama od mulike. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine.

85. Brdo Križ – na južnom obronku brda, ispred kuće Bože Kuštre, neodređeno razdoblje. Pronađen jedan grob, tu se i ranije nalazilo na grobove. Slučajni nalaz iz 1980.g.

86. Luščić – nedaleko od Jadrijevića, uz cestu Sinj – Han, na oranicama i malom lugu između kuće Mate Paleška (Matanovi dvori) i odvojka puta za zaselak Bilođerić, antičko i kasnosrednjovjekovno razdoblje. Ostaci antičke građevine i kasnosrednjovjekovno groblje. Ostaci antičkih zidova su još mjestimično vidljivi i sačuvani nekoliko desetaka cm iznad zemlje. Na cijelom prostoru nalaze se ulomci antičkih tegula i amfora, nađeno je i nekoliko natpisa, jedan natpis (F/ORTUNATUS VI VIR…) je nađen 1949. i prenesen u Arheološku zbirku franjevačkog samostana u Sinju, ali je uništen u vrijeme zadnje obnove crkve u Sinju. U ruševine antičke građevine naknadno je ukopano kasnosrednjovjekovno groblje, a jedan je grob bio pokriven srednjovjekovnim stećkom u obliku sanduka. Poneki od grobova su imali urezane križeve na donožnicama. Pronađena dva ulomka antičkih natpisa oko 1900. i 1950., a grobovi 1986. g. Nalazi u Arheološkom muzeju u Splitu i Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju.

***87. Položaj Markovača – u zaseoku Masnići**, kasnosrednjovjekovno razdoblje. Pronađen jedan grob obzidan i pokriven kamenim pločama, u grobu nađen jedan lijevani brončani prsten. Slučajni nalaz iz 1967.g. Nalaz u Muzeju Cetinske krajine. Podataka o drugim grobovima nema.*

88. Položaj Pod Gredom – Potočina, srednjovjekovno razdoblje. Nekoliko vidljivih grobova prema podacima Stjepana Gunjače iz 1949. g. sa stećcima kojih danas nema. Vjerojatno su uništeni kao i većina grobova erozijom terena. U razdoblju između 23. rujna i 23. listopada 2003. godine u ukupno 18 radnih dana obavljeno je arheološko istraživanje na ovom položaju gdje je otkriveno i istraženo osam srednjovjekovnih grobova, a dva groba su sadržavala nalaze. Od arheoloških nalaza pronađena je brončana vitica i brončana «S» naušnica. Na jednoj uzglavnoj i četiri donožne ploče urezani su križevi. Na ovom položaju 80- tih godina 20.st. erozivnim djelovanjem je uništeno 20-tak grobova koji su također bili obloženi i pokriveni kamenim pločama. U njima su pronađeni nalazi, jedna lijevana grozdolika naušnica i jedna brončana vitica. Nalazi u Muzeju Cetinske krajine.

89. Šibenica – na visokom brijegu sjeverno od zaseoka Bogdana na međi Sinja i Glavica, prapovijesno razdoblje (mlađi neolitik-danilska kultura i željezno doba). Gradina bez jasnog gradinskoga platoa i uočljivih ostataka utvrđenja. Nalazi prapovijesne keramike, ulomci žrvnjeva i pitosa. Na 50- ak m širokoj zaravni s istočne strane gradine nalazi se suvremeno groblje. Rekognosciranja 1980. i 1988.g. osim keramike iz brončanog i željeznog razdoblja, drugih nalaza nije pronađeno.

90. Zaseok Šimići, srednjovjekovno razdoblje. Pronađen vršak strijelice s tordiranim tuljcem, slučajan nalaz iz 1969. g. Podaci o okolnostima nalaza nisu poznati.

91. Položaj na zemljištu zvanom Vidurinovke, nedaleko od Jadrijevića, kasnoantičko razdoblje. Pronađene dvije presvođene kasnoantičke grobnice, bez priloga. Slučajni nalaz iz 1950. g. Zaštitna istraživanja proveo prof. Ivan Marović.

92. Položaj Mladarev brig - uz cestu Sinj-Han, kod kuće Zvonka Cvrlje, kasnosrednjovjekovno razdoblje. Zaštitno istraživanje na navedenom lokalitetu obavljeno je 16. 17. i 18. veljače 2000.g. Istražen je jedan grob s kamenom grobnom arhitekturom. Osim skeletnih ostataka u grobu nije bilo nalaza.

BAJAGIĆ

93. Bajagićko groblje, ranosrednjovjekovno razdoblje. Slučajni nalazi iz 1971.-1980.g. ostruge, strijelice, noževi, koplja, srpovi, keramičke posude, danas se nalaze u Muzeju Cetinske krajine i Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju.

94. Župna kuća, prapovijesno razdoblje. Nekada se tu nalazila veća kamena gomila s grobom u sredini, nije bilo nalaza. U nasipu gomile iznad groba nađen je brončani bodež, danas u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana u Sinju.

111. Balajića gomila, nedaleko od Šustinih kuća, prapovijesno razdoblje. Veća prapovijesna gomila. Nalazi u Muzju Cetinske krajine u Sinju.

112. Kamenje, antičko razdoblje. Pronađen posvetni natpis Cn. Iulia Severa, consula i propretora provincija Sirije i Palestine, slučajan nalaz iz 1902.g. Danas u Arheološkom muzeju u Splitu.

95. Priorice, prapovijesno razdoblje. Nalazište u pećini, na krševitoj zaravni uz istočnu stranu puta, oko 400 m ispred zaseoka Priorice sj. od Čačijinog doca i Bajagića. U Muzeju Cetinske krajine Sinj čuvaju se prapovijesne posude, dva srpa, kosa i željezna ručica vedrice, slučajni nalazi iz 1981.g.

96. Penića njivice, prapovijesno razdoblje, na međašnjem prostoru između Bajagića i Rumina. Prapovijesne gomile.

97. Saratlijina gomila, prapovijesno razdoblje. U gomili nađena antička brončana fibula, slučajni nalaz iz 1961.g.

98. Čačijin dolac, nalazište na krševitoj zaravni uz prtinu prema Ruminu, oko 300 m sjeverozapadno od škole, antičko razdoblje. Dobro sačuvani tragovi u dva dijela kolotečina antičke ceste (ukupno sačuvana duljina je oko 180 m). Prof. Ante Milošević donosi podatke prema usmenom priopćenju S. Gunjače.

99. Jurele, nalazište nedaleko od zaseoka Jurele, kasnosrednjovjekovno razdoblje. Prema podacima Stjepana Gunjače iz 1949. g. Nekoliko stećaka. Nema nalaza. Drugi podaci o nalazištu nisu poznati.

GLJEV

100. Gljevačko groblje, ispred današnjeg seoskog groblja, prapovijesno razdoblje. Prapovijesna gomila, na njoj jedan sljemenjak i devet nadgrobnih ploča.

101. Gomila kod brista, prapovijesno razdoblje. Veća kamena gomila, u njoj je bio grob, u grobu pronađen jedan triangularni brončani bodež.

102. Maleševa draga, prapovijesno razdoblje. Nalazište u pećini, uz južni rub prtine na vrhu Maleševe drage neposredno prije vrha uspona na Razorine iznad Gljeva. Nalazi netipične prapovijesne keramike razasute po pećini. Rekognosciranja 1986.g.

103. Maleševa greda, nalazište oko 400 m sjeverno od Smoljine gradine, na hrptu kose zvane Maleševa greda, prapovijesno nalazište. Slična Gomili kod brista, nema nalaza.

104. Razorina, na zapadnoj padini Kamešnice, visoko iznad Gljeva, kota 1170, prapovijesno razdoblje. Gradina.Rekognosciranja 1986. g.

105. Smoljina gradina, kota 543, jugoistočno od zaseoka Smoljo, prapovijesno razdoblje. Gradina s relativno malim četvrtastim platoom. Nalaz kamenog bata u Muzeju Cetinske krajine.

OBROVAC

106. Buljani (Obrovac), nedaleko od kuće Stipana Buljana i zaseoka Živalji u Obrovcu, prapovijesno razdoblje. Pronađene gomile.

107. Efendići, na oranicama zapadno od Efendića kuća prema Cetini u Obrovcu Sinjskom, prapovijesno i antičko razdoblje. Pronađeni ulomci keramike.

108. Kuća Petra Žanka u Obrovcu, antičko razdoblje. Na kući nekada je bio uzidan nadgrobni natpis nekog Flavija prema podacima F. Bulića prije 1903. g.

109. Podi oko zaseoka Živalji, prapovijesno razdoblje. Pronađeno raštrkano desetak kremenih noževa.

110. Živalji, na međašnjem prostoru između zaseoka Živalji i Baraći, prapovijesno razdoblje. Bilo je nekoliko gomila koje je istraživao prof. Ivan Marović. Nalazi (trokutasti bodeži, keramički ulomci s Litzen ukrasom, kameni pseudobrasard, zlatna žica i jedan mali mač) danas u Arheološkoj zbirci franjevačkog samostana. Naknadno je ukopana ostava od dvanaest željeznih predmeta (četiri tesle, tri dlijeta , kosa, kramp, srp, kelt-sjekira).
Unutar zone stroge zaštite zasebnu cjelinu čine registrirani, preventivno zaštićeni ili evidentirani ***arheološki lokaliteti (Gardun)*** na kojima su pronađeni materijalni ostaci ranijih struktura. Postupak zaštite odnosi se na izradu konzervatorske dokumentacije te konzervaciju i prezentaciju ostataka kulturnog dobra, bez mogućnosti izgradnje.

MJERE ZAŠTITE ZA ZAŠTIĆENO ARHEOLOŠKO PODRUČJE ČITLUKA, antički Aequum:
Sustavom mjera zaštite unutar granica zaštićene zone određuje se primjena potpune zaštite svih kulturno povijesnih vrijednosti, posebno arheoloških struktura, na dijelovima kulturno-povijesne cjeline koji sadrže dobro očuvane i osobito vrijedne povijesne i arheološke strukture. Neće se dozvoliti bilo kakvi radovi koji bi mogli narušiti integritet kulturno povijesnih vrijednosti. Također se ne mogu dozvoliti zahvati u prostoru koji bi mogli narušiti integritet i cjelovitost arheološkog lokaliteta. Za postavljanje montažnih objekata potrebno je ishoditi odobrenje nadležnog tijela. Za arheološko područje Čitluka, antički Aequum potrebna je izrada Detaljnog plana uređenja. Bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela, a u cilju očuvanja kulturno-povijesnih vrijednosti prostora i arheoloških struktura, na području zaštićene zone ne mogu se organizirati nikakve društvene, gospodarske i druge aktivnosti.
Vlasnici (imatelj) parcela na području ove zone mogu, radi sadnje jednogodišnjih poljoprivrednih kultura, obrađivati tlo do dubine 30 cm, bez traženja prethodnog odobrenja nadležnog tijela.

ZAŠTIĆENA I PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA KULTURNA DOBRA:

1.	Z-4691 Bajagić	Arheološko nalazište špilja Krvavica u zaseoku Priorice
2.	Z-5025 Bajagić	Arheološko nalazište Banova draga
3.	Z-5072 Bajagić	Arheološko nalazište Srednjevjekovnog groblja uz potok Malin
4.	Z Glavice	Rodna kuća narodnog heroja Tadije Anušića
5.	P Glavice	Arheološko nalazište Potočina – Pod gredom (u postupku)
6.	P Glavice	Arheološko nalazište Vukova glavica (u postupku)
7.	P-1971 Gljev	Arheološko nalazište i crkva Sv. Jere (u postupku)
8.	Z Karakašica	Mlinica Runjina
9.	Z-4798 Obrovac Sinjski	Mlinica „Stara mostina“
10.	Z-4943 Obrovac Sinjski	Mlinica „Nova mostina“
11.	Z Sinj	Zgrada iz koje su odvođeni dalmatinski revolucionari
12.	Z Sinj	Spomenik palim borcima
13.	Z Sinj	Spomenik palim borcima (Ruduša)
14.	Z-4690 Sinj	Arheološko nalazište Čitluk, antički grad Aequum
15.	Z-4795 Sinj	Kuća Tripalo
16.	Z-4796 Sinj	Zgrada (Litrin Obor)
17.	Z-4797 Sinj	Tvrđava Kamičak
18.	Z-4941 Sinj	Kuća Varda Stipković
19.	Z-5011 Sinj	Kuća Tripalo
20.	Z-5027 Sinj	Crkva Gospe Sinjske s franjevačkim samostanom
21.	Z-5030 Sinj	Most na rijeci Gorušici
22.	Z-5038 Sinj	Tvrđava Grad i groblje
23.	Z-5117 Sinj	Urbanistička cjelina Sinja
24.	Z-5518 Sinj	Sklop Kvartira (konjičke vojarne)
25.	Z-5571 Sinj	Prva franjevačka gimnazija
26.	Z-5599 Sinj	Zgrada na Štaliji
27.	Z-5704 Sinj	Kompleks Režije duhana
28.	Z-5871 Sinj	Sklop željezničke postaje

29. P-2509 Sinj	Kuća i arheološko nalazište na Štaliji
30. P-3897 Sinj	Nekadašnja vojarna Reiner i građanska kuća s gosp. Objektom
31. P 4418 Sinj	Kuća Lovrić

Članak 124.

Predstavničko tijelo Grada Sinja može pokrenuti postupak zaštite «evidentiranog» dobra ili dobra «unutar zona umjerene zaštite» koja su navedena u Konzervatorskoj dokumentaciji koja čini sastavni dio Prostornog plana uređenja Grada Sinja.

Članak 125.

Uvjeti i mjere zaštite povijesnih naselja i dijelova naselja

Na karti br. 3.1. su ucrtane cjeline kulturno povijesnih vrijednosti i građevine koje se štite na temelju Zakona o zaštiti kulturnih dobara. Ovom odredbom obuhvaćene su povijesna naselja (čitava ili samo njihovi dijelovi u vidu povijesnih jezgri ili izdvojenih prostornih cjelina): povijesna jezgra Grada Sinja i primarna i sekundarna ruralna naselja.

Prostorne međe Kulturno-povijesne urbanističke cjeline grada Sinja, s označenim granicama zone zaštite, određene su na kartografskim prikazima Plana.

Početna točka zaštićene zone je na jugozapadnom uglu ulice 1526 odakle teče prema sjeverozapadu obuhvaćajući tu ulicu do spoja s česticom 868/2 gdje skreće prema zapadu i nadalje obuhvaća čestice 1362 i 868/5 na čijem jugozapadnom uglu skreće prema sjeveru obuhvaćajući nadalje čestice 868/6. 868'4 i 868/3 na čijem sjeverozapadnom uglu skreće prema zapadu obuhvaćajući nadalje čestice 868/7, 865/1, 455/2. skrećući prema sjeverozapadu siječe ulicu 1537/1 te nadalje obuhvaća čestice 721/2, 809/8, 794'15, 656/2. 807/4. siječe ulicu 807/3 i nadalje teče prema sjeverozapadu i sjeveru obuhvaćajući čestice 798. 1536/3, siječe ulicu 1536/1 te nadalje obuhvaća čestice 767. 765-skreće prema sjeverozapadu obuhvaćajući čestice 763/2 i 763/3, siječe put 1535/3 te ga dijelom obuhvaća skrećući prema sjeveroistoku do spoja s putem 1532 kojeg obuhvaća i njegovom zapadnom granicom teče prema sjeveru do spoja s putem 1544/4 kojeg siječe pod pravim kutem te ga dijelom obuhvaća skrećući njegovom istočnom granicom do spoja s putem 1530/2 kojeg obuhvaća skrećući njegovom sjevernom granicom prema sjeveroistoku i sjeveru do sjeverozapadnog ugla čestice 578/4 na kojem skreće prema istoku obuhvaćajući Čestice 578/4, 578/8, 584/2, 790, 1605, 578/5, 576/30, 576/29, 576/28 na čijem sjeveroistočnom uglu skreće prema sjeveroistoku zapadnom granicom ulice 1522/2 koju siječe pod pravim kutem skrećući na istok i jugoistok te nadalje obuhvaća čestice 573/1, 570/1, put 566, Česticu 544/2 do puta 573/3 na čijem sjeveroistočnom kraju skreće prema jugoistoku te ga obuhvaća do spoja na put 557/18 kojeg obuhvaća i čijom istočnom granicom teče prema jugu i jugozapadu do spoja s ulicom 1510/1 koju siječe pod pravim kutem na spoju s ulicom 1510/3 koju obuhvaća i čijom sjevernom granicom teče prema jugoistoku do spoja s česticom 514/1 gdje skreće prema jugu i jugozapadu nadalje obuhvaćajući čestice 514/1. 514/4, 414/3 i ulicu 1517/1 čijim južnim rubom teče prema zapadu do spoja s ulicom 1516 čijim južnim rubom teče prema jugozapadu obuhvaćajući je do spoja s putem 427/2 kojeg obuhvaća i na čijem sjeveroistočnom uglu skreće prema jugoistoku do spoja na ulicu 1514 koju obuhvaća i čijom sjeveroistočnom granicom teče prema jugoistoku do spoja sulicom 1513/1 koju siječe pod pravim kutem te je obuhvaća skrećući njezinim južnim rubom prema jugozapadu do početne točke, odnosno jugozapadnog ugla ulice 1526.

Na području kulturno-povijesne urbanističke cjeline grada Sinja utvrđene suzone ,,A" (potpuna zaštita povijesnih struktura) i „B" (djelomična zaštita povijesnih struktura) u kojima se primjenjuje slijedeći sustav mjera zaštite:

Zona A (potpuna zaštita povijesnih struktura) prikazana je na kartografskim prikazima, a kao

rubne obuhvaća slijedeće katastarske čestice u k.o. Sinj:
Granica zone A teče prema sjeverozapadu od početne točke na jugoistočnom uglu č.zgr. 681 obuhvaćajući ulicu 1527/3 koju siječe pod pravim kutem na spoju s Česticom 752/2 te skreće prema sjeveroistoku i sjeveru obuhvaćajući ulicu 1527/2 do spoja s ulicom 1528 koju siječe pod pravim kutem te skreće prema sjeveroistoku obuhvaćajući tu ulicu do spoja s česticom 234/1, nadalje obuhvaća česticu 234/1, pod pravim kutem siječe ulicu 1529 koju obuhvaća i dalje teče prema istoku i sjeveroistoku njenim rubom do jugoistočnog ugla čestice 609/2 odakle skreće prema istoku te siječe ulicu 1529 i nadalje obuhvaća čestice 23085. 225/2, 222/2, 222/1, 221, 220, skreće prema sjeveru i obuhvaća Čestice 218. 217/3, 217/1. 212. 211, 209/2 na čijem sjeverozapadnom uglu skreće prema istoku te pod pravim kutem siječe ulicu 1522/2, obuhvaća Česticu 179/1 te skreće prema jugu obuhvaćajući čestice 169/2 i 169/1, skreće prema istoku obuhvaćajući put 1521/1 do spoja s ulicom 544/7 koju siječe pod pravim kutem i dijelom obuhvaća skrećući prema jugu do spoja s ulicom 1510/1 koju siječe pod pravim kutem i dijelom obuhvaća te teče njezinim južnim rubom prema zapadu do sjeveroistočnog ugla čestice 843/2 gdje skreće prema jugu te nadalje obuhvaća čestice 843/2, 610/2 i 610/3 te skreće prema istoku obuhvaćajući čestice 107, dio ulice 1519 koju pod pravim kutem siječe skrećući prema jugu na spoju s česticom 108/4 te nadalje obuhvaća čestice 106/1. 489 i skreće prema zapadu i jugozapadu nadalje obuhvaćajući čestice 1245, dio puta 1518 kojeg siječe pod pravim kutem te nadalje lece prema zapadu obuhvaćajući čestice 1273, 70/2. 485/1, 63. 61, pod pravim kutem siječe ulicu 1526/2, i nastavlja se prema zapadu obuhvaćajući čestice 268/1, 268/5, 840/2. 266. 267, siječe ulicu 1525 pod pravim kutem te nadalje obuhvaća Čestice 667/1, 813/1 i 813/2 čijom zapadnom granicom teče prema sjeveru do spoja s ulicom 1526/3 koju obuhvaća i teče njezinim južnim rubom prema jugozapadu do sjeverozapadnog ugla čestice 300/1 na kojem skreće prema zapadu, siječe ulicu 1526/3 i spaja se na početnu točku.

Ova zona obuhvaća najuži dio povijesne jezgre grada ispod utvrde Kamičak u kojem je glavni gradski trg pred crkvom Čudotvorne Gospe Sinjske od kojeg se prema jugu i sjeveru granaju gradske ulice omeđene nizovima građanskih kuća s vrtovima u zaleđu te mletački kvartir izgrađen jugozapadno od Kamička.

Sustav mjera zaštite u zoni A
U zoni A valoriziraju se svi povijesni slojevi kao integralni dio kulturnog dobra nastao njegovim povijesnim razvojem te se stoga nalaže cjelovita zaštita povijesnih vrijednosti uz poštivanje tradicije i funkcije prostora i
njegovih sadržaja.

Intervencije na postojećem građevinskom fondu
Sve građevinske intervencije potrebno je strogo kontrolirati te se stoga dozvoljavaju samo one koje se odnose na sanaciju i održavanje postojećeg slanja uz minimalne zahvate u povijesne strukture (sanacija, konzervacija, konzervatorska rekonstrukcija, prezentacija). Pri rekonstrukciji građevina obavezna je upotreba tradicijskih građevnih materijala, oblikovnih elemenata i detalja. Posebno se nalaže čuvanje izvorne vanjske stolarije, a u slučaju izvedbe novih zatvora prozorske je otvore potrebno zatvoriti stolarijom s dvostrukim ostakljenjem (iznimno punim zatvorima škure ili grilje), a vrata zatvoriti stolarijom. Krovove je potrebno pokriti utorenim crijepom. Za sanaciju kamenih zidova potrebno je koristiti izvorni kamen - uključujući muljiku. U slučaju da valorizacija građevine to dopustu drvene međukatne konstrukcije kamenih kuća mogu se izvesti kao postojeće ili kao konstrukcije spregnute od drvenih greda i ploča od laganog betona. Građevine je potrebno obnavljati zajedno s ograđenim dvorištima s kojima predstavljaju jedinstvenu cjelinu. Ne dozvoljava se povećanje katnosti postojećih građevina (iznimno u slučaju prilagodbe nekadašnjih gospodarskih potleušica – staja, kuhinja i spremišta suvremenoj namjeni ukoliko to dozvoljavaju postojeći tlocrtni gabariti), a dozvoljava se prenamjena visokih potkrovlja u stambeni prostor uz zadržavanje postojeće geometrije i nagiba krovišta. Potkrovlja je

moguće osvijetlili prozorima u zabatima, a samo iznimno drvenim jednostrešnim luminarima izvedenim u krovnoj plohi i oblikovanim prema tradicijskom modelu. Ne dozvoljava se povećanje tlocrtnih gabarita postojećih građevina. Ne dozvoljava se cijepanje čestica niti objedinjavanje manjih građevnih jedinica u veće. Moguće je prilagođavanje novih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama. Odstupanje od navedenog moguće je samo u iznimnim slučajevima kod kojih će se temeljem konzervatorske podloge donijeti drugačije mjere zaštite.
Ne dopušta se postavljanje novih instalacijskih elemenata - vjetrenjača, solarnih kolektora, vanjskih jedinica klima uređaja na ulična pročelja i kose krovne plohe.

Rušenje i zamjenska gradnja
ti zoni A nije dozvoljeno rušenje povijesnih struktura niti zamjenska gradnja.

Interpolacije i nove strukture
U zoni A nisu dozvoljene interpolacije. Ne prihvaća se unošenje novih struktura i neprikladnih sadržaja (otvoreni bazeni, garaže). Nova gradnja u zoni A eventualno se može predložiti detaljnom prostorno-planskom dokumentacijom temeljenom na konzervatorskoj podlozi.

Uređenje javnih površina, parterna obrada ulica i trgova
Za uređenje javnih površina potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodnu suglasnost nadležnog konzervatorskog odjela.

Zona B (djelomična zaštita povijesnih struktura) prikazana je na kartografskim prikazima, poput prstena obuhvaća zonu A. Vanjski rub zone B poklapa se s granicom zaštićene zone te kao rubne obuhvaća slijedeće katastarske čestice k.o. Sinj:

Početna točka zaštićene zone je na jugozapadnom uglu ulice 1526 odakle teče prema sjeverozapadu obuhvaćajući tu ulicu do spoja s česticom 868/2 gdje skreće prema zapadu i nadalje obuhvaća čestice 1362 i 868/5 na čijem
jugozapadnom uglu skreće prema sjeveru obuhvaćajući nadalje čestice 868/6. 868/4 i 8680 na čijem sjeverozapadnom uglu skreće prema zapadu obuhvaćajući nadalje čestice 868/7, 865/1. 455/2. skrećući prema sjeverozapadu siječe ulicu 1537/1 te nadalje obuhvaća čestice 721/2. 809/8, 794/15. 656/2. 807/4, siječe ulicu 807/3 i nadalje teče prema sjeverozapadu i sjeveru obuhvaćajući čestice 798. 1536/3. siječe ulicu 1536/1 te nadalje obuhvaća čestice 767, 765, skreće prema sjeverozapadu obuhvaćajući čestice 763/2 i 763/3, siječe put 1535/3 te ga dijelom obuhvaća skrećući prema sjeveroistoku do spoja s putem 1532 kojeg obuhvaća i njegovom zapadnom granicom teče prema sjeveru do spoja s putem 1544/4 kojeg siječe pod pravim kuleni te ga dijelom obuhvaća skrećući njegovom istočnom granicom do spoja s putem 1530/2 kojeg obuhvaća skrećući njegovom sjevernom granicom prema sjeveroistoku i sjeveru do sjeverozapadnog ugla čestice 578/4 na kojem skreće prema istoku obuhvaćajući čestice 578/4. 578/8. 584/2. 790. 1605. 578/5, 576/30. 576/29. 576/28 na čijem sjeveroistočnom uglu skreće prema sjeveroistoku zapadnom granicom ulice 1522/2 koju siječe pod pravim kutem skrećući na istok i jugoistok te nadalje obuhvaća čestice 573/1, 570/1, put 566, česticu 544/2 do puta 5730 na čijem sjeveroistočnom kraju skreće prema jugoistoku le ga obuhvaća do spoja na put 557/18 kojeg obuhvaća i čijom istočnom granicom teče prema jugu i jugozapadu do spoja s ulicom 1510/1 koju siječe pod pravim kutem na spoju s ulicom 1510/3 koju obuhvaća i čijom sjevernom granicom teče prema jugoistoku do spoja s česticom 514/1 gdje skreće prema jugu i jugozapadu nadalje obuhvaćajući čestice 514/1, 514/4, 414/3 i ulicu 1517/1 čijim južnim rubom teče prema zapadu do spoja s ulicom 1516 čijim južnim rubom teče prema jugozapadu obuhvaćajući je do spoja s putem 427/2 kojeg obuhvaća i na čijem sjeveroistočnom uglu skreće prema jugoistoku do spoja na ulicu 1514 koju obuhvaća i Čijom sjeveroistočnom granicom teče prema jugoistoku do spoja s ulicom 1513/1 koju siječe pod

pravim kutem te je obuhvaća skrećući njezinim južnim rubom prema jugozapadu do početne točke, odnosno jugozapadnog ugla ulice 1526.
Unutarnji rub zone B poklapa se s granicom zone A.
Ova zona obuhvaća prostor stambene izgradnje uz povijesne komunikacije koje se nadovezuju na glavni gradski trg. U njoj je zatečena karakteristična povijesna matrica - mreža ulica (puteva), povijesna parcelacija i tradicijska
gradnja s kraja devetnaestog i prve polovice dvadesetog stoljeća različitog stupnja očuvanosti. Obuhvaća navedene čestice te se u njoj uvjetuje zaštita i očuvanje osnovnih elemenata povijesne planske matrice.

Sustav mjera zaštite u zoni B
U zoni B valoriziraju se svi povijesni slojevi nastali uz povijesne komunikacije krajem devetnaestog i u prvoj polovici dvadesetog stoljeća. Ugroženost povijesnog graditeljskog fonda u ovoj zoni je naročito izražena novijom stambenom izgradnjom kojom se mijenja tipologiju građenja čime je započeo proces devastacije urbanističke cjeline.

Intervencije na postojećem građevinskom fondu
U zoni B prihvatljive su sve intervencije koje ne narušavaju vizure i cjelovitost uličnih poteza (sanacija, konzervacija. konzervatorska rekonstrukcija, prezentacija, rekompozacija. rekonstrukcija uz povećanje katnosti ili povećanje tlocrtnih gabarita) u skladu s valorizacijom same građevine i njezine neposredne okolice. Za svaki pojedini objekt unutar ove zone donosit će se zasebna odluka nadležnog konzervatorskog odjela, a ujedno je potrebno ishoditi sve potrebne akte za odobrenje bilo kakve intervencije.

U zoni B nije dopuštena zamjenska gradnja. Izuzetno je moguća na mjestu ruševnih tradicijskih građevina i ruševina i to u njihovom izvornom tlocrtnom gabaritu i katnosti. a mora biti tipološki usklađena s okolinom i
popovati osnovne karakteristike prostora. Ne dozvoljava se uvođenje netipičnih oblikovnih elemenata (terase u krovištu, krovne terase - ravni krovovi), a moguće je izvođenje balkona i luminara sukladno tipološkom obrascu cjeline. Povijesne građevine potrebno je obnavljati cjelovito, bez obzira na vlasničku strukturu te nije dopušteno povećanje katnosti i preoblikovanje geometrije krovišta samo na dijelu građevine. Nije dopušteno objedinjavanje manjih građevnih jedinica u veće. Moguće je prilagođavanje novih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama. Ne dopušta se postavljanje novih instalacijskih elemenata - vjetrenjača, solarnih kolektora, vanjskih jedinica klima uređaja na ulična pročelja i kose krovne plohe postojećih građevina.

Interpolacije
Za svaku novu građevinu unutar zone B donosit će se zasebna odluka nadležnog konzervatorskog odjela, a ujedno je potrebno ishodili sve potrebne akte za odobrenje bilo kakve intervencije. Interpolacije moraju poštovati zatečenu graditeljsku strukturu i položaj na parceli što je potrebno definirali prostorno-planskom dokumentacijom.

Planskim dokumentima niže razine u najvećoj mogućoj mjeri potrebno je zadržati i revitalizirati matricu povijesne jezgre naselja. Planovi trebaju imati Konzervatorske podloge, odnosno osigurano konzervatorsko elaboriranje cjeline ili pojedinih dijelova u slučaju da za pojedine zahvate u prostoru lokalna uprava ocjeni nepotrebnim izraditi detaljniji postorni plan. Također se propisuje mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti - inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra. Konzervatorska podloga mora provesti valorizaciju svih elemenata prostorne i građevne strukture, te propisati uvjete obnove i uređenja kao i moguće zahvate unutar kontaktnih zona.

Ruralne cjeline su temelj kulturnog identiteta sinjskog kraja, te sa svojim gradskim središtem čine jedinstvenu cjelinu. Prilikom obnove sela potrebno je očuvati njihovu

povijesnu matricu i tradicijski položaj bez širenja građevinskog područja prema plodnim poljima, uz zadržavanje zelenih cezura između pojedinih zaselaka. Kod eventualnog širenja građevinskih zona potrebno je očuvati odnos izgrađenog dijela povijesnih zaselaka s neposrednim agrarnim okolišem i poljoprivrednim površinama (vrtovima) unutar naselja. Predlaže se obnova porušenih kuća tipološkom rekonstrukcijom uz strogo definiranje njihove pravokutne tlocrtne dispozicije, katnosti (P i P+1), izgleda krovišta (dvostrešno), te upotrebu tradicijskih detalja (kamen, kameni pragovi oko otvora, drveni zatvori, solari), ali i uz prilagodbu interijera suvremenom načinu života. Ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina. Ne preporučuju se interpolacije.

Za **sekundarna stočarska naselja (planinska gospodarstva)** potrebno je predvidjeti revitalizaciju prema konzervatorskim elaboratima. Neizgrađene dijelove koji u posljednje vrijeme nisu znatnije transformirani, ili su korišteni kao zelene površine, potrebno je uređivati kao javne zelene površine s mogućnošću minimalnih intervencija objektima javnog značaja. Uređivanje svih vanjskih ploha objekata unutar povijesnih poluurbanih i ruralnih cjelina mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih arhitektonskih izraza i građevinskih materijala.

Članak 126.

Za sve građevinske zahvate na građevinama i u prostoru povijesnih jezgri naselja, označenih na kartografskom prikazu i u Popisu kulturnih dobara, u postupku ishođenja lokacijske dozvole treba ishoditi posebne uvjete Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu. Na povijesnim građevinama koje su nositelji identiteta, tradicijskim kućama, mogući su radovi konzervacije uz očuvanje izvornog izgleda i oblikovanja, kao i neophodni radovi građevinske sanacije. Građevinska dozvola ne može se izdati ukoliko nije udovoljeno posebnim uvjetima.

U povijesnim naseljima, osim obnove i revitalizacije postojeće građevne strukture, eventualna nova izgradnja (interpolacija) svojom unutarnjom organizacijom prostora, komunikacijom s javnim površinama, gabaritima i namjenom mora biti usklađena s postojećim okolnim povijesnim objektima, ne narušavajući siluetu i osnovne vizure te komunikacijske tijekove unutar povijesne jezgre. Ne preporučuje se izmjena strukture i tipologije postojećih objekata radi funkcionalne fuzije u veće prostorne sklopove koje bi mogle dovesti do gubitka prostornog identiteta pojedinih građevina. Uređivanje svih vanjskih ploha objekata unutar povijesnih poluurbanih i ruralnih cjelina mora se temeljiti na korištenju isključivo lokalnih arhitektonskih izraza i građevinskih materijala.

Tradicijske građevine moguće je prilagoditi suvremenim stambenim funkcijama, uz očuvanje njihovog vanjskog izgleda.

Na jednoj građevnoj parceli mogu se dozvoliti dvije stambene zgrade u slučaju da se radi o očuvanju vrijedne tradicijske kuće uz koju se, na parceli u graditeljski skladnoj cjelini sa zatečenim ambijentom, može predvidjeti izgradnja nove kuće. Preporuča se staru kuću sačuvati i obnoviti, te ju koristiti za trajno ili povremeno stanovanje, poslovni prostor ili u turističke svrhe (seoski turizam).

Članak 127.

Povijesne građevine obnavljaju se cjelovito, zajedno s njihovim okolišem (vrtom, perivojem, voćnjakom, dvorištem, pristupom i sl.): Raznim mjerama na razini lokalne zajednice poticati obnovu i održavanje starih, umjesto izgradnje novih kuća; Vlasnici (korisnici) građevina kod kojih su utvrđena spomenička svojstva mogu putem nadležne Uprave za zaštitu kulturne baštine iz državnoga proračuna zatražiti novčanu potporu za održavanje i vrsnu obnovu povijesno vrijednih zgrada.

Članak 128.

Mjere za prostorno uređenje pojedinačnih sakralnih i civilnih povijesnih građevina

Sve povijesne građevine navedene u Popisu i označene prema vrstama na kartografskom prikazu bez obzira na njihov trenutni pravni status zaštite podliježu obvezama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Kako se osnovna načela zaštite temelje na integralnom sagledavanju spomenika i njegove neposredne okoline, uspostavlja se i zona "zaštite ekspozicije" na prostoru oko pojedinačnog kulturnog dobra u svrhu zadržavanja građevina u okviru njihovog autentičnog okruženja, sprječavanja nove izgradnje u njihovoj neposrednoj blizini, posebno one predimenzioniranih gabarita, neprimjerenih materijala i oblikovanja koje mogu zakloniti vizure na kulturno dobro ili s njega na neposredni kontaktni prostor. Ovo se odnosi na povijesne građevine koje se ne nalaze u zoni naselja vrednovanog kao kulturno dobro, te na one koje imaju znatnu ulogu u oblikovanju šireg prostora, odnosno kada ovaj prostor sudjeluje u formiranju slike povijesne vrijednosti (crkve s vertikalom tornja ili preslice, tvrđave i sl.).

Sve građevinske i druge intervencije u zoni navedenog režima zaštite podliježu upravnom postupku, tj. potrebno je na temelju odgovarajuće tehničke dokumentacije kojoj će po potrebi prethoditi konzervatorsko-restauratorski istražni radovi, ishoditi posebne uvjete (u postupku izdavanja lokacijske dozvole) i prethodno odobrenje (u postupku izdavanja građevinske dozvole) nadležnog konzervatorskog odjela. Za svaku pojedinačnu povijesnu građevinu kod koje su utvrđena svojstva kulturnog dobra (prema Popisu kulturnih dobara) kao najmanja granica zaštite utvrđuje se pripadna parcela ili, ako je to posebno istaknuto, njen povijesno vrijedni dio.

Sakralni i civilni kompleksi mogu mijenjati namjenu tek temeljem izvršene konzervacije koja može uključivati metodu anastiloze, restauracije i tipološke rekonstrukcije ukoliko se takve metode potvrde kao poželjne u postizanju integriteta kulturnog dobra.

Članak 129.

Mjere zaštite za prostorno uređenje fortifikacija

Sustav fortifikacija mora se očuvati i održavati u naslijeđenom obliku, te nisu dozvoljene nikakve intervencije kojima se mijenja svojstvo kulturnog dobra. U posljednje vrijeme se zbog intenzivnog razvoja komunikacija fortifikacije zbog svojeg strateškog položaja ugražene postavljanjem različitih odašiljača. Pojedinačni dijelovi fortifikacija mogu se, u izuzetnim slučajevima, rekonstruirati po načelu anastiloze (ako je istraženi materijal in situ dovoljan za primjenu navedene metode) ili tipološke rekonstrukcije (ako se temeljem povijesno-prostornih istraživanja može nedvojbeno utvrditi oblik i detalji fortifikacije).

Dijelovi fortifikacija ili fortifikacijskih objekata (kule, bastioni, galerije, cisterne, skladišta) mogu se privesti namjeni (metoda revitalizacije) temeljem gore navedenih metoda rekonstrukcije, ali na način da se novom namjenom ne utječe na svojstvo kulturnog dobra, odnosno da se ne oštećuju izvorni dijelogvi konstrukcije fortifikacija. također se određuje da projakti uređenja moraju imati konzervatorski elaborat te da arhietktonski projekti moraju ishoditi konzervatorsku suglasnost.

Članak 130.

Mjere zaštite povijesno memorijalnih područja i obilježja (groblja, spomen obilježja)

Vrijedne ambijentalne cjeline groblja, okružene kamenim zidovima, s očuvanim starim nadgrobnim spomenicima klesanim u kamenu te zelenilom treba održavati i čuvati u okviru prostorne organizacije i kamene plastike nadgrobnih ploča. Potrebe za širenjem groblja rješavati u zoni manje ekspozicije groblja, uz očuvanje intaktnosti postojećeg. Sve zahvate koji se odnose na obnovu i rekonstrukciju postojeće strukture groblja, moguće je rješavati uz posebne uvjete, odnosno prethodnu dozvolu Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu. Preporuča se da se stara likovno kvalitetna spomenička obilježja u slučaju preuređenja grobnica i zamjene novima, pohrane u zasebnom dijelu groblja koji se može urediti kao mali lapidarij.

Članak 131.

Mjere zaštite kultiviranog krajolika

Očuvati tipološki prepoznatljive oblike naselja, tako da se građevinska područja planiraju na način koji će nastaviti povijesnu matricu i karakterističnu sliku naselja. Novu građevnu strukturu - stambena i gospodarska projektirati na načelu uspostave harmoničkog odnosa s tradicionalnim oblicima. To znači da mora sa svojim gabaritom, oblikovnim karakteristikama i upotrebi građevnih materijala uspostaviti harmoničan odnos s postojećim vrijednostima naselja i prostora kao povijesnog kulturnog krajolika. Kod izdavanja uvjeta za izgradnju bilo koje vrste zgrade potrebno je paziti na mikroambijent naselja, tj. novogradnju uskladiti sa zatečenim tlorisnim i visinskim veličinama postojeće zgrade (ili postojećih zgrada) kako bi se ustrojio skladan graditeljsko-ambijentalni sklop.

Kultivirani agrarni krajolik potrebno je očuvati od daljnje izgradnje u najvećoj mogućoj mjeri, te usmjeravati izgradnju objekata interpolacijama unutar izgrađene strukture naselja. Izuzetno se dozvoljava izgradnja pojedinačnih stambeno-gospodarskih cjelina u agrarnom prostoru ruralnih naselja, ali na način da izgradnja ne izmjeni tradicionalne osobitosti šireg prostora (terase, suhozidi, vegetacija). Mjere pošumljavanja u agrarnom krajoliku neautohtonim vrstama dopuštaju se samo u neposrednoj provedbi mjera zaštite od erozije. Također se propisuje mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti-inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra.

Članak 132.

Mjere zaštite arheoloških lokaliteta

Arheološki lokaliteti koji su istraženi ili potencijalni, predstavljaju važan element kulturne baštine, značajan za povijesni i kulturni identitet prostora. Označeni su približnom lokacijom na karti, a samo ih je vrlo malen broj istražen, dokumentiran i prezentiran. Upravo zbog stupnja neistraženosti svrstavaju se u grupu ugroženih i najmanje zaštićenih kulturnih dobara.

Na dosad neistraženim arheološkim lokalitetima potrebno je provesti pokusna arheološka sondiranja, kako bi se mogle odrediti granice zaštite lokaliteta. Na svim rekognosciranim područjima prije građevinskih zahvata izgradnje infrastrukture ili drugih objekata, treba provesti arheološke istražne radove, sondiranja, radi utvrđivanja daljnjeg postupka. U postupku ishođenja lokacijske dozvole treba obaviti arheološka istraživanja. Ukoliko se prilikom izvođenja zemljanih radova naiđe na predmete ili nalaze arheološkog značenja, potrebno je radove odmah obustaviti, a o nalazu obavijestiti najbliži muzej ili Upravu za zaštitu kulturne baštine.

Članak 133.

Mjere zaštite etno zona

Etnozone se uređuju stvaranjem mreže naselja u kojima se planskim pristupom revitaliziraju lokalne tradicije. Unutar prostora etnozona potrebno je usmjeravati izgradnju objekata unutar područja tradicionalne izgradnje ruralnih naselja. Također se propisuje mjera zaštite obvezne izrade detaljnije konzervatorske dokumentacije, kojom će se odrediti-inventarizirati posebno vrijedni prostori i građevine koji se štite kao pojedinačna nepokretna kulturna dobra.

7. POSTUPANJE S OTPADOM

Članak 134.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom (izdvojeno skupljanje otpada, recikliranje otpada, kompostiranje organskog dijela otpada, termička obrada ostatka organskog otpada iz procesa predobrade i sortiranja otpada te odlaganje ostatka otpada nakon obrade) i potencijalne makrolokacije za građevine u sustavu gospodarenja otpadom određeni su u Prostornom planu Splitsko-dalmatinske županije izvan granica Grada Sinja.

Postojeće odlagalište Kukuzovac je potrebno sanirati te je u sklopu radne zone Kukuzovac potrebno osigurati lokaciju za reciklažno dvorište.

Članak 135.

U cilju neposrednog rješavanja problema zagađenja okoliša od nekontroliranog odlaganja različitih vrsta otpada utvrđuju se slijedeće mjere:

Potrebno je sanirati sva "divlja" odlagališta otpada, posebno građevinskog otpada uz ceste

Izbjegavanje i smanjenje nastajanja otpada te mjere iskorištavanja vrijednih osobina otpada, odnosno program odvojenog skupljanja, recikliranje, kompostiranje i dr. potrebito je provoditi prema zakonskoj regulativi

Izdvojeno prikupljanje otpada u naseljima omogućuje se pomoću posuda (spremnika) razmještenim na javnim površinama i na način da se postupno otpad odvaja po vrsti.

8. MJERE SPRIJEČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Članak 136.

Na području obuhvata Prostornog plana ne predviđa se razvoj djelatnosti i gradnja građevina što ugrožavaju zdravlje ljudi i štetno djeluju na okoliš.

Članak 137.

Mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš su:

Očuvanje i poboljšanje kvaliteta tla:

- u okviru praćenja stanja okoliša (monitoringa) sustavno mjeriti onečišćenja tala na temelju zakonske regulative.
- u okviru Katastra emisija u okoliš voditi očevidnike za emisije onečišćavajućih tvari u tlo,
- smanjiti emisije onečišćujućih tvari (kontaminaciju teškim plinovima, otpadnim plinovima, komunalnim i industrijskim vodama, radionuklidima i dr.) u tlo na način da izvori emisija djeluju po standardima zaštite okoliša,
- smanjiti unos pesticida u tlo te smanjiti globalni proces humizacije tla,
- opožarene površine čim prije pošumljavati kako bi se smanjio učinak erozije tla,
- izgradnju urbanih cjelina, industrijske objekte, prometnice i sl. planirati na način da se nepovratno izgubi što manje tla,
- uz ceste s velikom količinom prometa uređivati pojaseve zaštitnog zelenila i drvorede primjerene širine te ograničiti proizvodnju poljoprivrednih proizvoda na zemljištu najmanje 20,0 m od ruba kolnika ceste;
- radi zaštite od oborinskih voda potrebno je osigurati vodopropusnost tla na građevnoj čestici i ograničavanjem udjela nepropusnih površina prilikom uređenja javnih otvorenih prostora.

Očuvanje i poboljšanje kvalitete voda

- zaštita svih vodotoka s ciljem očuvanja, odnosno dovođenja u planiranu vrstu vode utvrđene kategorije;
- planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
- obvezan predtretman otpadnih voda iz gospodarskih pogona i dovođenje otpadne vode na razinu tzv. gradskih otpadnih voda prije upuštanja u gradski sustav odvodnje otpadnih (fekalnih) voda;
- povećanje kapaciteta prijemnika gradnjom potrebnih vodnih građevina;
- zabrana, odnosno ograničenje ispuštanja opasnih tvari propisanih uredbom o opasnim tvarima u vodama;
- sanacija zatečenog stanja u industriji i odvodnji te sanacija ili uklanjanja izvora

onečišćenja;
- sanacija divljih deponija, te kontrolirano odlaganje otpada;
- spriječiti nastajanje onečišćenja na postojećim izvorištima za opskrbu vodom ;
- ugradnja separatora ulja i masti na kanalima oborinske kanalizacije, a po potrebi i taložnika;
- ugradnja finih rešetki ili nekih drugih rješenja na ispustima preljevnih voda radi sprječavanja; ispuštanja krupnih suspenzija u vodotoke.

Očuvanje čistoće zraka
- stanje zaštite zraka ne smije prelaziti preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV). U cilju toga potrebito je djelovati preventivno kako se zbog građenja i razvitka područja ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kakvoće zraka (PV),
- uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka. Lokacije odabrati u naseljenom i prometom opterećenom dijelu grada i u blizini industrijskih izvora onečišćenja te uspostaviti odgovarajući informacijski sustav,
- redovito praćenje emisija, vođenje registra izvora emisija s podacima o prostornom smještaju, kapacitetu te vrsti i količini emisija na temelju kojih se vodi Katastar emisija na gradskoj i županijskoj razini,
- zabrana se proizvodnje tvari koje oštećuju ozonski omotač

Smanjenje prekomjerne buke
- sprečavanje nastajanja buke na način da se planira gradnja građevina, koje mogu predstavljati izvor buke, na mjestima s kojih neće djelovati na sredinu u kojoj ljudi rade i borave,
- za potrebe utvrđivanja i praćenja razine buke potrebno je izraditi karte buke za područje naselja Sinja,
- razina buke uvjetovana prometom smanjit će se optimalizacijom utjecaja prometa na okoliš, razdvajanjem pješačkih i glavnih kolnih prometnih tokova, rješavanjem prometa u mirovanju izgradnjom podzemnih garažnih objekata, izgradnja zapadnog ulaza u grad, pretvaranje šire gradske zone u pješačku,
- razina buke uzrokovana radom industrijskih pogona smanjiti će se na način da se industrijski pogoni dislociraju iz centralnog gradskog područja i to na dozvoljenu udaljenost od naseljenih mjesta sukladno zakonu,
- razina buke uzrokovana bukom iznad dozvoljenog nivoa radom ugostiteljskih objekata, regulirati će se reguliranjem vremena rada ugostiteljskih objekata sukladno zakonskoj regulativi, primjenom karte buke za određeno područje te inspekcijskim nadzorom.

Zaštita od požara i mjere sklanjanja stanovništva
- urediti i opremiti najmanje tri motrilačke postaje
- osigurati uvjete za sklanjanje ljudi, materijalnih i drugih dobara. U tu svrhu je neophodno utvrditi zone ugroženosti i to uglavnom za gradsko područje Sinja obzirom da ostala naselja imaju manje od 2000 stanovnika pa za njih nije obvezna gradnja skloništa.

U slučaju da će se u objektima stavljati u promet, koristiti i skladištiti zapaljive tekućine i plinovi potrebno je postupiti sukladno odredbama važećeg Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima.

Mjere zaštite od požara projektirati u skladu s pozitivnim hrvatskim i preuzetim propisima koji reguliraju ovu problematiku s posebitom pozornošću na:
- važeći Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe
- važeći Pravilnik o hidrantskoj mreži za gašenje požara
- Garaže projektirati prema austrijskim standardu za objekte za parkiranje TRVB N 106.
- Stambene zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00.
- Uredske zgrade projektirati prema austrijskim standardu TRVB N 115/00 odnosno

američkim smjernicama NFPA 101/2009
- Trgovačke sadržaje projektirati u skladu s tehničkim smjernicama; austrijskim standardom TRVB N 138 Prodajna mjesta građevinska zaštita od požara) ili američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
- Športske dvorane projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
- Obrazovne ustanove projektirati u skladu s američkim smjernicama NFPA 101 (izdanje 2009.).
- Izlazne puteve iz objekta projektirati u skladu američkim smjernicama NFPA 101 (2009.).

Elemente građevinskih konstrukcija i materijala, protupožarne zidove, prodore cjevovoda, električnih instalacija te okna i kanala kroz zidove i stropove, ventilacijske vodove, vatrootporna i dimnonepropusna vrata i prozore, zatvarače za zaštitu od požara, ostakljenja otporna prema požaru, pokrov, podne obloge i premaze projektirati i izvesti u skladu s hrvatskim normama HRN DIN 4102, odnosno priznatim pravilim tehničke prakse prema kojem je građevina projektirana. Za ugrađene materijale pribaviti ispravu od ovlaštene pravne osobe o požarnim karakteristikama.

Građevina mora biti udaljena od susjednih građevina najmanje 4 m ili manje ako se dokaže uzimajući u obzir požarno opterećenje, brzinu širenja požara, požarne karakteristike materijala građevina, veličinu otvora na vanjskim zidovima građevina i dr. da se požar neće prenijeti na susjedne građevine.

Za zahtjevne građevine potrebno je ishoditi posebne uvjete građenja Policijske uprave Splitsko -dalmatinske kojim se utvrđuju posebne mjere zaštite od požara, te na osnovu istih izraditi elaborat zaštite od požara koji će biti podloga za izradu glavnog projekta.

9. MJERE PROVEDBE PLANA

Članak 138.

Provođenje i razrada Prostornog plana odvijat će se kao kontinuirani proces u skladu s ovim odredbama i drugim dokumentima prostornog uređenja koji će se donositi na temelju Prostornog plana te programa mjera za unapređenje stanja u prostoru, koji se donose temeljem Zakona za četverogodišnje razdoblje.

9.1 Obveza izrade prostornih planova

Članak 139.

Obuhvat izrade prostornih planova užih područja prikazan je na grafičkom prilogu br.3.3. u mj. 1:25000.

Članak 140.

Za naselje Sinj, obvezna je izrada ***Generalnog urbanističkog plana***. Granica obuhvata Generalnog urbanističkog plana Sinja je prikazana na grafičkom prilogu br.3.3.

Generalnim urbanističkim planom detaljnije se strukturira gradski prostor, određuju uvjeti za razgraničavanje javnih i drugih namjena te ostali uvjeti u skladu sa zakonskim odredbama.

Obveze izrade detaljnih planova uređenja unutar obuhvata Generalnog urbanističkog plana Sinja odredit će se tim planom.

Generalni urbanistički plan Sinja stupio je na snagu 2007. godine (Službeni glasnik Grada Sinja 02/07 i 01/09).

Članak 141.

Područja za koja je obvezna izrada Urbanističkih planova uređenja označena

su na grafičkim prilozima br. 3 - Uvjeti korištenja i zaštite prostora i 4.Građevinska područja naselja.

Predviđena je obveza izrade slijedećih detaljnijih planova:

	Zona	Namjena		Površina cca (ha)	
1.1	DPU ex vojarne Ivaniša Nelipića	javna i društvena / mješovita	D,M	5	Na snazi sl gl.
2.1	UPU Gospodarska zona Glavice	gospodarska	I1	3,5	
2.2	UPU Glavice - Zapad	mješovita	M	7	
3.1	UPU Gospodarska zona Kukuzovac - Sjever	gospodarska	I1, I2, K	109	
3.2	UPU Brnaze - Sjever	mješovita	M	15	
4.1	UPU Gospodarska zona Kukuzovac	gospodarska	I1,I2,K	155	Na snazi sl gl.02/04
4.1	UPU Gospodarska zona Turjaci	gospodarska	I3	6	
5.1	UPU Radošić - Jug	mješovita	M	12	
7.1	UPU Karakašica - Jug	mješovita	M	18	
7.2	UPU Suhač - Sjever	mješovita	M	12	
7.3	UPU Čitluk - Sjever	mješovita	M	7,5	
7.4	UPU Čitluk - Istok	mješovita / rekreacija	M,R3	6	
8.1	UPU Bajagić - Jug	mješovita	M	13	
8.2	UPU Bajagić - Centar	mješovita	M	43	
8.3	UPU Bajagić - Sjever	mješovita	M	22	
8.4	UPU Gospodarska zona Bajagić	gospodarska	I3	3,5	
9.1	UPU Obrovac - Jug	mješovita / rekreacija	M,R3	48	
9.2	UPU Obrovac - Centar	mješovita	M	17	
9.3	UPU Obrovac - Sjever	mješovita / rekreacija	M,R3	23	
9.4	UPU Gospodarska zona Obrovac	gospodarska	I1,I2,K	17	
9.5	UPU Gospodarska zona Obrovac - Zapad	gospodarska	I3	3	
9.6	UPU Gospodarska zona Obrovac - Sjever	gospodarska	I3	3	
10.1	UPU Gospodarska zona Gljev	gospodarska	I1,I2,K	17	
10.2	UPU Groblje Gljev	groblje	G	1,5	
11.1	UPU Groblje Jasenko	groblje	G	2	

Urbanističkim planovima uređenja za građevinska područja mješovite namjene M (s pratećom namjenom D i R3) potrebno je propisati uvjete provedbe svih zahvata u prostoru unutar pojedinog obuhvata. Na površinama stambene i mješovite namjene, osim propisanog broja parkirališnih mjesta za pojedinačne objekte, urbanističkim planom je potrebno osigurati minimalno dodatnih 10% parkirališnih mjesta u javnom korištenju. Do donošenja urbanističkog plana uređenja na neuređenom dijelu građevinskog područja naselja ne može se izdati akt za građenje nove građevine. Do donošenja navedenih planova omogućuje se izdavanje akta za građenje izgrađenog dijela građevinskog područja naselja i unutar uređenog dijela građevinskog područja prema odredbama ove Odluke.

DPU ex vojarne Ivaniša Nelipića potrebno je planirati na način da veći dio površine zauzima javna i društvena namjena, a manji (cca 3000 m2) mješovita namjena.

Urbanističkim planovima uređenja za izdvojena građevinska područja izvan naselja gospodarske namjene I1, I2, I3, K potrebno je propisati uvjete provedbe svih zahvata u prostoru unutar pojedinog obuhvata. Izradi Urbanističkog plana uređenja poslovne/proizvodne zone treba prethoditi arheološko rekognosciranje terena i/ili izrada konzervatorske podloge ukoliko nadležno tijelo utvrdi da je to potrebno. Temeljem rezultata arheološkog rekognosciranja i/ili konzervatorske podloge nadležno će tijelo utvrditi mjere zaštite arheoloških lokaliteta i kulturnog krajolika koje je potrebno uvrstiti u UPU. Do donošenja urbanističkog plana uređenja na navedenim područjima ne može se izdati akt za građenje nove građevine.

Urbanistički plan uređenja groblja izrađuje se po posebnom zakonu. Do izrade navedenog plana moguće je proširenje postojećeg groblja do 20% površine postojećeg groblja.

Članak 142.

Za gradnju na posebno osjetljivim područjima i zahvatima koji mogu imati utjecaj na kvalitetu okoliša, predviđeno je provođenje postupka ***procjene utjecaja na okoliš*** u skladu sa posebnim propisima. Obuhvat potrebne provedbe postupka procjene utjecaja na okoliš prikazan je na grafičkom prilogu br. 3.3.

9.2 Primjena posebnih razvojnih mjera i drugih mjera

Članak 143.

Planom se određuju obvezni uvjeti uređenja građevnih čestica:

- tijekom izvođenja zahvata na građevinskom području izvođač je dužan djelovati na način da u najmanjoj mogućoj mjeri oštećuje prirodu, a po završetku radova dužan je u zoni utjecaja zahvata uspostaviti ili približiti stanje u prirodi onom stanju koje je bilo prije izvođenja zahvata.
- zelenilo I i II kategorije boniteta ne smije se uklanjati

Članak 144.

Prostornim planom su kao posebne razvojne mjere utvrđeni **gradski projekti** kao složene aktivnosti u uređenju prostora od osobitog interesa za Grad u kojima se Grad javlja kao partner (sudionik u realizaciji) - javno privatno partnerstvo a to su:

1. Novi centar Sinj
3. Garažno poslovni objekti
4. Poduzetnički centri – gospodarske zone

Realizacija gradskih projekata temelji se na detaljnijoj prostorno-planskoj

dokumentaciji.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 145.

Ova Odluka stupa na snagu 8 dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Sinja

GRADSKO VIJEĆE
GRADA SINJA

Predsjednik Gradskog vijeća

Kl:
Ur.br:
Sinj, 2015.